

τα Κανιθιωτικά

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ
Τεύχος 7^ο Δεκέμβριος 2006

30 ΧΡΟΝΙΑ
Μέριμνα
για το χωριό και τους
Ανθρώπους του

Εκλογή Νέου Διοικητικού Συμβουλίου & Επιτροπών Πόλεων στην Αδελφότητα

Στις 13 Αυγούστου 2006, πραγματοποιήθηκε στο χωριό η Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας. Μεταξύ άλλων διενεργήθηκε μυστική ψηφοφορία και έγινε εκλογή νέων μελών του Δ.Σ. καθώς και των μελών επιτροπών πόλεων, Αθήνας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Δροσοπηγής και Επιτροπής Νεολαίας, με τριετή θητεία. Το Δ.Σ., μετά την συνεδρίασή του, στις 31/08/2006, συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Κοτολούλης Γεώργιος

Πρόεδρος

Μάνου Κατράκη 28, 56533 Πολίχνη Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 668055

Μουκούλης Κύρηκος

Αντιπρόεδρος

Π. Καρολίδου 38 - 40, 54453 Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 903026

Κοτσίνης Παύλος

Γραμματέας

Ορμυλίας 3, 54646 Θεσσαλονίκη, Τηλ. 2310416528

Σπέλλας Κωνσταντίνος

Υπεύθυνος Διαχείρισης οικονομικών πόρων, Κτηματικής Επιτροπής και Ξενώνα
Ανδρέου Δημητρίου 53, 56727 Νεάπολη Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 516146

Τζίμου Ιωάννα

Ταμίας

Στεφ.Γρηγορίου 3, 54552 Τούμπα Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 934006

Καθάριος Ευάγγελος

Υπεύθυνος Πολιτισμού

Δελφών 166, 54248 Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 848075

Γκαμπράνη Ειρήνη

Υπεύθυνη Επικοινωνίας

Φρ. Ρούσβελτ 20, 567 28 Νεάπολη Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 611509

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΑΘΗΝΑ

Τζιμούλης Κώστας

Καλοσγούρου 8, 11141 Άνω Πατήσια, Τηλ: 210 2015400

Ζιώγας Ιωάννης

Λυσίου 11-13, 16346 Αθήνα, Τηλ: 210 9706002

Ζιώγας Βασίλειος

Μελίσσου 16, 11635 Παγκράτι Αθήνα, Τηλ: 210 7011014

Οι παραπάνω αποτελούν και τη εξελεγκτική επιτροπή της Αδελφότητας και είναι εκπρόσωποι επίσης στην ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝ. ΕΛΛΑΔΟΣ και την ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τσιγκούλη Δήμητρα

Χ.Κατσάρη 35, 45221 Ιωάννινα, Τηλ: 26510 76055

Λέκκας Ιωάννης

Θεοδ. Στρατή 12, 45221 Ιωάννινα, Τηλ: 26510 27733

Κοτσίνης Ιωάννης

Εμμ. Ξάνθου 38, 45445 Ιωάννινα, Τηλ: 26510 78937

ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Λέκκας Αλέκος

Μανιάκι Καστοριάς 52100, Τηλ: 24670 80645

Καρράς Αθανάσιος

Πόντου 12 Λεύκη Καστοριάς 52100, Τηλ: 24670 81307

Σίμου Ματούλα

Λεύκη Καστοριάς 52100, Τηλ: 24670 71606

ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ

Ζιώγας Κώστας, Τηλ: 26550 81249

Λέκκας Μιχάλης, Τηλ: 26550 81442

Τζίμος Γεώργιος, Τηλ: 26550 81341

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Καρράς Αθανάσιος

Πόντου 12 Λεύκη Καστοριάς 52100, Τηλ: 24670 81307

Σίμου Δέσποινα

Αργυροκάστρου 43, 17342 Αγ. Δημήτριος, Αθήνα,
Τηλ: 210 9963196

Σίμου Ματούλα

Λεύκη Καστοριάς 52100, Τηλ: 24670 71606

Για τις παρακάτω πόλεις ορίσθηκαν από το Δ.Σ. ως αντιπρόσωποι οι ακόλουθοι:

ΒΟΛΟΣ

Ζηκούλης Σταύρος

Σαράφη 81, 38222 Βόλος, Τηλ: 24210 39597

Μακρής Ελευθέριος

Αγριά Βόλος, Τηλ: 24280 91477

ΠΑΤΡΑ

Κουτρομπίνης Στέλιος

Κιθαιρώνος 47, 26223 Πάτρα, Τηλ: 2610 436106

N. ΜΑΡΜΑΡΑΣ

Κουτρομπίνης Γεώργιος

63081 N.Μαρμαράς, Τηλ: 23750 71028

Ρόδιου Αφροδίτη

63081 N.Μαρμαράς, Τηλ: 23750 71038

Τζίμος Νίκος

63081 N.Μαρμαράς, Τηλ: 23750 71145

ΛΑΡΙΣΑ

Καπλάνη Σεβαστή

Οικονόμου ΕΞ, Οικονόμου 82, 41223 Λάρισα, Τηλ: 2410 284856

ΤΥΡΝΑΒΟΣ

Παπαλέξης Γεώργιος

Ελευθερίας 17 - 40100 - Τύρναβος, Τηλ: 24920 25670

Κοτσίνης Δημήτριος

Δημοκρατίας 1, 40100 Τύρναβος, Τηλ: 24920 24717

ΠΕΛΑΣΓΙΑ

Σπέλλας Σταύρος

35013 Πελασγία, Τηλ: 22380 51781

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Κοτσίνης Γεώργιος

Γράμμου 42, 46100 Ηγουμενίτσα, Τηλ: 26650 28022

Εκδοτικά

Στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού είχαμε κάνει έκκληση προς τους χωριανούς και φίλους να μας στέλνουν για δημοσίευση υλικό που σχετίζεται με την ιστορία, την κοινωνία και την παράδοση του χωριού μας. Δυστυχώς δεν είχαμε την πρέπουσα ανταπόκριση. Ελάχιστα τα κείμενα και το υλικό που μας δόθηκε. Γι' αυτό πάλι επαναλαμβάνουμε επιτακτικότερα την έκκλησή μας. Όσοι ξέρουν κάποιο ιστορικό επεισόδιο ή συμβάν ας πάρουν χαρτί και μολύβι και ας το γράψουν για να διασωθεί μέσα από το περιοδικό μας. Επίσης, όσοι κατέχουν αρχαικό υλικό (έγγραφα, φωτογραφίες, κ.λ.π.) ας μας το στείλουν κατάλληλα σχολιασμένο, ώστε να είναι κατανοητά τα στοιχεία που περιέχουν.

Το κενό που άφησαν οι φιλίστορες χωριανοί μας με την παραπάνω αδράνεια ή αμέλειά τους καλύφτηκε στο παρόν τεύχος από την πλούσια και πολυποίκιλη δραστηριότητα της Αδελφότητας, με τις πάμπολλες εκδηλώσεις του καλοκαιριού επι τη ευκαιρία της 30ετίας της Αδελφότητας. Έτσι, το παρόν τεύχος έχει, κατ' ανάγκη, άφθονο υλικό από την τρέχουσα επικαιρότητα, όπως δεν επιθυμούσαμε. Θέλησή μας είναι να υπάρχουν πάντα περισσότερα θέματα από την παράδοση και την ιστορία. Ευελπιστούμε ότι στο επόμενο τεύχος θα έχουμε ανταπόκριση και θα μας σταλούν αρκετά συναφή με την Δροσοπηγή ιστορικά θέματα ώστε να καλυφθεί το έλλειμμα που υπάρχει τώρα.

Η Συντακτική Ομάδα

Νέα για τις δραστηριότητες της Αδελφότητάς μας

Μονοήμερη εκδρομή για τους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας.

Με την συμμετοχή 48 συγχωριανών μας, κυρίως μονίμων κατοίκων του χωριού μας, το **Σάββατο 8 Ιουλίου 2006** πραγματοποιήθηκε, με ευθύνη και πρωτοβουλία του Δ.Σ της Αδελφότητας, μονοήμερη εκδρομή στην Έδεσσα, Νάουσα και Παναγία Σουμελά. Μετά τον πρωινό καφέ στην Έδεσσα, ακολούθησε ξενάγηση στους καταρράκτες και στην γύρω περιοχή. Η πληθώρα των νερών που έτρεχαν από παντού, έκανε πολλούς «Καντιώτες» να «ζηλεύουν» και τα λίγα νερά που έτρεχαν μοναχικά σε πλαϊνά σημεία, λέγοντας ότι έστω και μία τέτοια ποσότητα θα κάλυπτε τις καλοκαιρινές ανάγκες μας σε νερό.

Στη συνέχεια οι εκδρομείς κατευθύνθηκαν στον Άγιο Νικόλαο, στην Νάουσα. Εκεί, κάτω από τα πλατάνια και τα τρεχούμενα νερά, σε ταβέρνα, γεύτηκαν τους νόστιμους μεζέδες και φαγητά.

Ακολούθησε περίπατος στη γύρω περιοχή, που έχει

αξιοποιηθεί κατά τον καλύτερο τρόπο, και μερικοί βρήκαν την ευκαιρία για αγορές αναμνηστικών ειδών, κουβερτών κ.ά.

Παρά το προχωρημένο της ηλικίας πολλών από τους εκδρομείς, με ζηλευτό κουράγιο και θέληση, συνέχισαν με επίσκεψη στην Παναγία Σουμελά. Προσκύνησαν στην ομώνυμη εκκλησία, πήραν και από εκεί τα αναμνηστικά τους δώρα, «ξαπόστασαν», και με όλες αυτές τις ευχάριστες εικόνες και αναμνήσεις, αργά το απόγευμα, πήραν το δρόμο του γυρισμού για τον αγαπημένο τους προορισμό, το χωριό μας.

Το κόστος της μετακίνησης (πούλμαν) ανέλαβε η Αδελφότητα.

Εκ μέρους του Δ.Σ τούς εκδρομείς συνόδευσαν, σε όλη την χρονική διάρκεια της εκδρομής, ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του Δ.Σ., κ. Κοτολούλης Γιώργος και Ρέβας Δημήτριος, αντίστοιχα.

Την ευθύνη οργάνωσης της εκδρομής από το χωριό και την ευθύνη της συνοδείας των εκδρομέων, είχε ο αντιπρόσωπος της Αδελφότητας στο χωριό κ. Παπαδημητρίου Κώστας, τον οποίο το Δ.Σ. αισθάνεται την ανάγκη, μέσα και από την στήλη αυτή, να τον ευχαριστήσει ιδιαίτερα.

Ανακοίνωση διοργάνωσης εκδρομής

Από άτομα που έζησαν στις «ανατολικές χώρες», τα παιδικά και εφηβικά τους χρόνια, εκφράσθηκε η επιθυμία να επισκεφθούν τις πόλεις που μεγάλωσαν.

Επειδή η Ρουμανία είναι η χώρα όπου βρέθηκαν τα περισσότερα παιδιά, γίνεται προσπάθεια να οργανωθεί μία εκδρομή εκεί, τον Ιούλιο του 2007.

Όσες και όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν να το δηλώσουν στα παρακάτω τηλέφωνα:

κ. Λέκκα Μιχάλη 2310 924957

κ. Ζηκούλη Σταύρο 42210 39597

Στην εκδρομή μπορούν να έρθουν και άλλοι που δεν έζησαν εκεί, φίλοι σας από άλλα χωριά και πόλεις.

Παράκληση να γίνουν δηλώσεις όσο το δυνατόν νωρίς ώστε, γνωρίζοντας τον αριθμό συμμετοχής, να πάρουμε προσφορές από πρακτορεία ταξιδιών, για να προσδιορισθεί το κόστος.

Δ.Σ.

Εκδηλώσεις «Καλοκαίρι 2006 στη Δροσοπηγή»

Εορτασμός των 30 χρόνων από την ίδρυση της Αδελφότητας

Πρωτότυπες και πρωτόγνωρες για το χωριό μας, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή του Νομού Ιωαννίνων, πολιτιστικές εκδηλώσεις και όχι μόνο, πραγματοποιήθηκαν από 10 έως και 16 Αυγούστου 2006 στην κεντρική πλατεία της Δροσοπηγής, στα πλαίσια του εορτασμού των 30 χρόνων από την ίδρυση της Αδελφότητάς μας.

Πέμπτη 10 Αυγούστου

Τιμητική βραδιά για τους μουσικούς Νίκο & Κώστα Φιλιππίδη, με παραδοσιακά τραγούδια και μουσικές του τόπου μας.

Παρασκευή 11 Αυγούστου

1. Αγώνας μπάσκετ στο γήπεδο του Δημοτικού Σχολείου.

2. Παρουσίαση - ενημέρωση στα παιδιά του Δημοτικού και Γυμνασίου με θέμα:

«Τρώω έξυπνα -νοιώθω καλά», από την καθηγήτρια και διαιτολόγο κα Αναστασιάδου.

Σάββατο 12 Αυγούστου

1. Τιμητική βραδιά για τους υπηρετήσαντες δασκάλους στο χωριό μας.

2. Μουσική βραδιά (έντεχνα, λαϊκά και ρεμπέτικα) με την μουσική παρέα της Μαριάννας Τζήμα.

Κυριακή 13 Αυγούστου

1. Θεία Λειτουργία χοροστατούντως του Σεβασμιότατου Μητροπολίτου μας, στον Ι. Ναό Αγ. Παρασκευής του χωριού μας.

2. Εθελοντική αιμοδοσία, σε κινητή μονάδα, στο κοινοτικό γραφείο.

3. Αγώνες ανωμάλου δρόμου για αγόρια και κορίτσια του δημοτικού και γυμνασίου.

4. Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας στο κοινοτικό κατάστημα.

Δευτέρα 14 Αυγούστου

1. Παραδοσιακοί χοροί από ηλικιωμένους του χωριού μας.

2. Παραδοσιακό Πανηγύρι με την μουσική ορχήστρα Χαλκιά.

Τρίτη 15 Αυγούστου

1. Παραδοσιακοί χοροί από ομάδα εφήβων του χωριού μας.

2. Παραδοσιακό Πανηγύρι με την μουσική ορχήστρα Χαλκιά.

Τετάρτη 16 Αυγούστου

1. Παλιά τραγούδια του τόπου μας, με την χορωδία του χωριού μας.

2. Παραδοσιακό Πανηγύρι με την μουσική ορχήστρα Χαλκιά.

Πέμπτη 10 Αυγούστου

Τιμητική βραδιά για την μουσική οικογένεια των Φιλιππιδαίων

Ομλία του Προέδρου του Δ.Σ της Αδελφότητας κ. Γιώργου Κοτολούλη

Αξιότιμοι,

Κύριε Βουλευτά, Κύριε Νομάρχα, Κύριε Δήμαρχε, Κύριοι Δημοτικοί Σύμβουλοι, Αγαπητοί μας φίλοι, Νίκο και Κώστα Φιλιππίδη, Εκλεκτοί προσκεκλημένοι, Συγχωριανοί, Καντσιώτες της διασποράς, καλώς ήλθατε σε τούτο το τρανό αντάμωμα.

Είναι ιδιαίτερη τιμή, αλλά και χαρά συνάμα, που με την παρουσία σας εδώ τιμάτε την εκδήλωσή μας, μία τιμητική βραδιά για την μουσική οικογένεια των Φιλιππιδαίων, η αρχή μίας σειράς 7ήμερων εορταστικών εκδηλώσεων, αφιερωμένες στα 30 χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητάς μας.

Το Καλοκαίρι του 1976, μία ενθουσιώδη ομάδα, 23 ατόμων, από εργαζόμενους και σπουδαστές, με αγάπη για τον τόπο, με θέληση για προσφορά, με όραμα για την αναγέννηση και την ανάπτυξη του χωριού, ιδρύουν την Αδελφότητα.

Ο ενθουσιασμός αυτός σφυρηλάτησε την αντοχή, εξαφάνισε την κούραση και τις απογοητεύσεις, σύλλωψε στα πόδια την Αδελφότητά μας, γράφοντας έτσι μια λαμπρή ιστορία μέχρι σήμερα.

Μια πορεία γεμάτη αγώνες και συμμετοχή στις ανάγκες και τα προβλήματα του χωριού μας. Χωρίς την Αδελφότητα, δεν είναι υπερβολή, θα ήμασταν φτωχότεροι σε πρωτοβουλίες για έργα, και σε προοπτική για πολιτιστική επιβίωση.

Πρέπει επίσης να αναγνωρίσουμε πως χωρίς την Αδελφότητα οι μεταξύ μας δεσμοί και οι ανθρώπινες σχέσεις δεν θα ήταν αυτές που είναι. Ανθρώπινες και αλληλέγγυες εμπρός στο τέλμα γύρω μας, πτώσεων και εκπτώσεων σε αρχές και αξίες.

Οφείλουμε λοιπόν στα ιδρυτικά μέλη, αλλά και σε όλους αυτούς που όλα αυτά τα χρόνια δούλεψαν, πρόσφεραν και κράτησαν την Αδελφότητα ζωντανή, ένα μεγάλο ευχαριστώ, και την υπόσχεση, ότι με συλλογική συνείδηση, με αγάπη και όραμα για τον τόπο, θα συνεχίσουμε να παλεύουμε για την ανάπτυξή του, με αισθητική και μέτρο, με σεβασμό αξιών, που υπαγορεύει η φύση και το παρελθόν.

Σας ευχαριστώ.

Στη συνέχεια η Φιλολογος κα Μαρούλα Παπαευσταθίου- Τσάγκα, θα μας παρουσιάσει και θα μας αναλύσει το θέμα «Η οικογένεια Φιλίππη και η συμβολή της στη διατήρηση και ανάπτυξη της τοπικής μουσικής μας παράδοσης»

Μαρούλα Τσάγκα - Παπαευσταθίου. Καθηγήτρια φιλόλογος, Msc στις Επιστήμες της Αγωγής

Η οικογένεια ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ και η συμβολή της στη διατήρηση και ανάπτυξη της τοπικής μουσικής μας παράδοσης

Εντιμότετε κ. Βουλευτά, αξιότιμε κ. Νομάρχα, αξιότιμε κ. Δήμαρχε Μαστοροχωρίων, κύριοι πρόεδροι και μέλη τοπικών συμβουλίων αγαπητοί συνδημότες, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, κυρίες και κύριοι τέκνα της Δροσοπηγής, αγαπητά μας παιδιά.

Είναι πολύ μεγάλη η χαρά μας κάθε φορά που συγκεντρωνόμαστε για να γιορτάσουμε ένα γεγονός, να πανηγυρίσουμε στην ημέρα μνήμης ενός Αγίου ή να εκφράσουμε τα αισθήματα ευγνωμοσύνης και ευαρέσκειας για κάποια πρόσωπα που νοηματοδοτούν τη ζωή μας. Και είναι ακόμη μεγαλύτερη, όταν ο λόγος αυτής της συνάξεως, η κοινή συσταμένη είναι η Παράδοση.

Χαιρόμαστε λοιπόν που ανταποκριθήκατε στην πρό-

σκληση να παρευρεθούμε όλοι στην τιμητική βραδιά αφιερωμένη σε μια μουσική οικογένεια που έχει συνδέσει το όνομα της, και ολόκληρη τη ζωή της, με την Παράδοση. Τους Φιλιππιδάιους !

Και τα πιο γνωστά πρόσωπα των καιρών μας απ' αυτή τη μεγάλη φάρα, που η δράση της ξεκινά διακόσια με τριακόσια χρόνια πριν από μας, είναι αναμφισβήτητα ο Νίκος Φιλίππιδης και ο αδελφός του Κώστας Φιλίππιδης μαζί με τον αείμνηστο πια πατέρα τους Φίλιππα Φιλίππιδη.

Έχουμε την ξεχωριστή χαρά να παραβρίσκονται απόψε ανάμεσά μας οι κ. Νίκος και Κώστας Φιλίππιδης, τους οποίους συνδέουν ιδιαίτεροι δεσμοί με το χωριό μας.

Από πολύ νέοι ο Νίκος και ο Κώστας, όπως θα δούμε σε απόσπασμα από το video που ακολουθεί, που κάποιος συγχωριανός μας ερασιτέχνης είχε την ιδέα να καταγράψει στην εποχή της πρώτης κυκλοφορίας τους, συμμετείχαν στα πανηγύρια του Δεκαπενταύγουστου.

Για το Κάντισκο και τη γύρω περιοχή πανηγύρι σήμαινε χορός μόνο με κλαρίνο, βιολί, ντέφι και λαούτο και ακορντεόν. Και καλό κλαρίνο σήμαινε Φιλίππιδης. Ο πρώτος τη τάξει. Τότε, στην περιοχή της Κόνιτσας. Τώρα, στο πανελλήνιο με εμβέλεια διεθνή.

Τιμητική βραδιά, λοιπόν, απόψε αφιερωμένη στη μουσική οικογένεια που κατάγεται από τα Μαστοροχώρια, και ιδιαίτερα από το Κεράσοβο, και δρα στην περιοχή της Κόνιτσας. Είναι γνωστοί ως Χαλκιάδες, Μπεντζαίοι και τελευταία ως Φιλιππιδάιοι.

Ο παππούς του Νίκου και Κώστα Φιλίππιδη, Κώστας, έρχεται από τη Μόλιστα και εγκαθίσταται με την οικογένειά του στο Κεράσοβο για να καλύψει το κενό του σιδερά (του απαραίτητου για τα εργαλεία στις γεωργικές εργασίες και στους μαστόρους). Καλό βιολί, συνεχίζει την παράδοση του προπάππου Νίκου Φιλίππιδη, και κλαριντζής. Το δεύτερο από τα παιδιά του, ο Φίλιππας, είναι ο πατέρας του Νίκου και του Κώστα. Γεννήθηκε το 1912. Άνθρωπος με ιδιαίτερα χαρίσματα, ετοιμόλογος, κοινωνικός και ήπιος, είχε διακριθεί για τους σκοπούς και τις τεχνικές στο κλαρίνο. Γλυκό και αυθεντικό κλαρίνο με εκπληκτική λιτότητα στην τεχνική του. Ήξερε και βιολί και ντέφι. Ανήσυχο πνεύμα και με πάθος για τη μουσική κυνηγούσε και τις δύο δουλειές. Είναι περίφημες οι χειροποίητες κλειδαριές του, που ως καλός σιδεράς δημιούργησε, κυρίως όμως το μουσικό όργανο βοήθησε να μην πεινάει η οικογένεια στην Κατοχή.

Μετά τον πόλεμο έμεινε η οικογένεια του Φίλιππα στα Γιάννινα, στη Μανωλιάσα για λίγο, στην Κόνιτσα, στο Κεράσοβο αλλά τελικά μεταναστεύει στην Αθήνα. Από το 1958 αλλάζει το όνομα από «Μπέ-

τζος» σε «Φιλιππίδης». Έτσι για κάποια χρόνια παρατηρείται το παράδοξο τρία αδέρφια να έχουν τρία διαφορετικά επώνυμα Φιλιππίδης ο Φίλιππας, Μπέτζος ο Γιώργος και Χαλκιάς ο Ανδρέας.

1960. Ο Φίλιππος Φιλιππίδης στο κλαρίνο με την κομπανία του. Ο μικρός Νίκος στο Ντέφι, σε χορό των Πυρσογιαννιτών στην Αθήνα.

Το 1952 το μεγαλύτερο από τα τέσσερα παιδιά του Φίλιππα, ο Νίκος σε ηλικία οκτώ χρόνων, έχει ήδη αρχίσει να βγαίνει και στη δουλειά του μουσικού. Ο πατέρας τού φτιάχνει ένα σαντούρι με ξύλα από καφάσια φρούτων έτσι όπως του έδειξε κάποιος σαντουριέρης από το Πάπιγκο. Με αυτό το όργανο παίζει για πρώτη φορά σε γάμο. Λίγο αργότερα, ανάλογα με τις ανάγκες της μουσικής παίζει λίγο βιολί, μαντολίνο (με χειρισμό λαούτου) ντέφι ή κλαρίνο.

1957. Ο Νίκος Φιλιππίδης σε ηλικία 13 ετών.

Το 1958-60 σε ηλικία δεκαέξι ετών, ο Νίκος κατεβαίνει πρώτος στην Αθήνα. Θα τον ακολουθήσει μετά από λίγο ο πατέρας του και ένας ένας η υπόλοιπη οικογένεια

(Μόλις παρακολουθήσαμε την εξαιρετική μουσική συνύπαρξη του πατέρα Φίλιππα με τα δύο παιδιά Νίκο και Κώστα σε παλιότερη εκδήλωση στην Αθήνα.)

Χαρισματική μουσική φυσιογνωμία ο Νίκος, μαθαίνει εύκολα και εξελίσσεται γρήγορα σε έναν θαυμάσιο ερμηνευτή της παραδοσιακής μουσικής. Σ' αυτή την πρώτη περίοδο στην Αθήνα έγινε το απαραίτητο πρόσωπο στα γλέντια των Αθηναίων συγχωριανών του. Μετά το στρατό, το κλαρίνο γίνεται η αποκλειστική του απασχόληση. Εκείνη την περίοδο ασχολείται και με την έρευνα της παραδοσιακής μουσικής.

Το 1970 πηγαίνει στη Ρόδο, ως μουσικός στο χορευτικό συγκρότημα της Δημόγλου, όπου τελικά εγκαθίσταται και εργάζεται για έντεκα χρόνια. Η εμπειρία του από τις παραστάσεις με μουσική και χορούς από όλη την Ελλάδα, η μελέτη και οι ερευνητικές αποστολές σε διάφορα μέρη γίνονται σχολείο για το φιλομαθή Νίκο και εξελίσσεται σε ένα από τα καλύτερα κλαρίνα που έχουμε σήμερα, ενώ παράλληλα παίζει καλή φλογέρα και μαθαίνει μουσική γραφή. Μπορεί να καλύψει με θαυμαστή επάρκεια τα περισσότερα μουσικά ιδιώματα της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής. Είναι κάτοχος της δύσκολης τεχνικής της κυκλικής αναπνοής και πειραματίζεται διαρκώς πάνω στο ηχόχρωμα του κλαρίνου. Η οργανολογία του κλαρίνου και των συγγενών πνευστών απασχολεί το Νίκο Φιλιππίδη επίσης σε βαθμό που ο ίδιος κατασκευάζει το κλαρίνο του.

Ο Νίκος αποτελεί τον καλύτερο, τον πιο γνωστό μουσικό, αλλά ταυτόχρονα και τον τελευταίο αυτής της σειράς. Ο Νίκος Φιλιππίδης έχει μια μακρόχρονη θητεία στο χώρο της Ελληνικής μας μουσικής, που απορρέει από την βαθειά γνώση και αισθαντικότητα της τέχνης του. Το ύφος και το ήθος των αδελφών Φιλιππίδη ελκύουν το σεβασμό όλων ανεξαρτήτως των συνεργατών και του κοινού τους και χαίρουν εκτιμήσεως.

Από τη Ρόδο θα περάσουν για κάποια διαστήματα και τα άλλα αδέρφια του Νίκου, ο Κώστας και λιγότερο ο Βαγγέλης. Ο Κώστας εξελίχθηκε σε εξαιρετικό λαουτιέρη, ενώ παράλληλα παίζει ακορντεόν, κιθάρα και ούτι.

Γυρίζοντας από την Ρόδο το 1981 ο Νίκος με τον Κώστα και πάντα σε στενή συνεργασία μεταξύ τους, μέσα σε λίγα χρόνια γίνονται περιζήτητοι σε μουσικοχορευτικές παραστάσεις. Μένουν κατά κανόνα έξω από τα νυχτερινά κέντρα, παρουσιάζονται επιλεκτικά στη δισκογραφία, αλλά έχουν μια πυκνότερη παρουσία με εμφανίσεις, συναυλίες και θεατρικές παραστάσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Επίδαυρος, Ηρώδειο, Μέγαρο Μουσικής), τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές. Τα καλοκαίρια όμως μαζί με τους υπόλοιπους μουσικούς της οικογένειας αρκετές φορές παίζουν στα γλέντια και πανηγύρια του χωριού.

Ο Νίκος έχει πλούσια και γόνιμη δισκογραφία με τους καλύτερους Έλληνες ερμηνευτές, η οποία προκύπτει από τη βαθειά έρευνα και γνώση της μουσι-

κής μας παράδοσης. Η μελωδικότητα, τέτοια που συναντάται στη μουσική μας παράδοση είναι μεγάλο απόκτημα. Έργο αιώνων, πολλών χιλιατηρίδων, ίσως μεστωμένο αργά, όπου γενιές πολλές έχουν προσφέρει το καλύτερο της ψυχής τους.

Ο καταλυτικός του ρόλος που επιτέλεσε και επιτελεί στα «πράγματα» της Ελληνικής μουσικής έχει όχι μόνο καλλιτεχνική, αλλά και ιστορική, κυρίως, άποψη. Γιατί έχει ως άξονα πρώτον το σύστημα των ιδεών του για την τέχνη του κλαρίνου, όπως βγαίνει από τον ίδιο και τη σημειολογία των συνεργασιών του και δεύτερον τις διαδρομές που ανοίγονται ή αλλάζουν κατεύθυνση μετά τη δική του καταλυτική παρεμβολή στο μουσικό γίγνεσθαι.

Στην κομπανία ή, καλύτερα, στην παρέα των Φιλιππιδαιών, με όποια σύνθεση και αν παρουσιάζεται, προτιμώνται και υποστηρίζονται άτομα του στενότερου ή του ευρύτερου οικογενειακού κύκλου. Αυτό αποτελεί κατά κάποιο τρόπο άγραφο νόμο, που ισχύει και για όλες τις άλλες μουσικές παρέες της περιοχής, τα μέλη των οποίων τα συνδέει μουσική, οικονομική και συνήθως οικογενειακή σχέση.

Απ' όσο τουλάχιστον μας δείχνουν οι προφορικές μαρτυρίες στην περιοχή της Κόνιτσας, ίσως και στην ευρύτερη περιοχή, δεν αναφέρεται ύπαρξη σημαντικού μουσικού που να μην συνδέεται είτε με δεσμούς καταγωγής είτε αγχιστείας με αυτή τη «σειρά». Επιπλέον παρατηρώντας το γενεαλογικό διάγραμμα των Φιλιππιδαιών συμπεραίνουμε πως το κλαρίνο πρέπει να εμφανίστηκε στην περιοχή τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα.

Η γεωγραφική περιοχή δράσης της συγκεκριμένης παρέας κάλυπτε αποστάσεις που ήταν εύκολο να τις διανύσει κανείς με τα πόδια. Στην περιοχή λοιπόν που κάλυπταν, οι μουσικοί γνώριζαν τον κόσμο, τους χορευτές και τις προτιμήσεις του καθενός. Με την πάροδο του χρόνου διευρύνεται η ακτίνα δραστηριότητας πέρα από την Καστάνιανη, τη Μόλιστα, το Κάντσικο, τη Φούρκα, τη Σαμαρίνα, και άλλα βλαχοχώρια που συνήθως έπαιζαν. Αυτή η διεύρυνση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον εμπλουτισμό του ρεπερτορίου της κάθε μουσικής παρέας ενώ, «πριν τον πόλεμο λέγαμε πέντε τραγούδια μετρημένα: τσάμικο, πωγωνίσιο, συρτό και αρβανίτικο», θα πεί ο Ανδρέας.

Με βάση τις παραπάνω επισημάνσεις μπορούμε να διατυπώσουμε την υπόθεση ότι στη διαμόρφωση του τοπικού κερασοβίτικου και καντσιώτικου, θα λέγαμε, μουσικού χρώματος έχει συντελέσει καθοριστικά η μουσική οικογένεια των Φιλιππιδαιών με την αδιάλειπτη και αποκλειστική παρουσία τους τουλάχιστον για ογδόντα χρόνια.

Επιπλέον επειδή τις τελευταίες δεκαετίες οι ντόπιοι έπαψαν να χορεύουν τραγουδώντας χωρίς όργανα,

οι μουσικοί λειτουργούν ως βασικός πυρήνας του γλεντιού στο χορό μετά την εκκλησία, στο παλιό τυπικό του γάμου κλπ. Έτσι όμως ενισχύεται ο ρόλος και η συμβολή τους στη διαμόρφωση του τοπικού μουσικού ύφους.

Η μουσική μας παράδοση, από τους πιο θαλερούς τομείς της ελληνικής παράδοσης, διακρίνεται για όλα τα στοιχεία της νιότης, της ρωμαλεότητας, της ιδιαιτερότητας του τρόπου ζωής μας, του ήθους και του ύφους των Ελλήνων. Ο ελληνικός λαός την ένιωσε πάντοτε σαν το πλατύφυλλο δέντρο όπου κάθεσαι στη σκιά του. Το θρόισμά του ήταν πάντοτε το θρόισμα της φυλλωσιάς της λαϊκής ψυχής. Γιατί η μουσική μας δεν είναι τέχνη ατομική, όπως η σημερινή ευρωπαϊκή που εισάγεται χονδρικά ξεριζώνοντας απότομα την παραδοσιακή μουσική μας και βιάζοντας την ψυχή μας (και όλων μας η σκέψη άθελά της πάει στους... εκπορθητές της φετινής Γιουροβίζιον), αλλά ομαδική. Και ο όρος ομαδικός σημαίνει πολλά: αισθητικά, ιστορικά και εθνολογικά. Στηρίζεται σ' ένα αίσθημα κοινό, αίσθημα που το 'χουμε όλοι μέσα μας όμοιο, άγρυπνο και απαιτητικό. Όσοι βέβαια από μας κατόρθωσαν να περισώσουν την ψυχή τους από την πλημμύρα της ξενομανίας.

Η λαϊκή ψυχή νιώθει την αξία της παραδοσιακής μουσικής από ένστικτο. Και για να νιώσει πως η μουσική μας είναι φαινόμενο ζωντανό, οργανισμός αυθύπαρκτος και αυτόνομος, πρέπει να έχει ψυχή και αυτιά, συντονισμένα με τη μουσική μας. Τότε αναγνωρίζει πού βρίσκεται η χάρη της: στις λεπτότητες και συνάμα τόσο φυσικές μελωδικές της ικανότητες καμωμένες για την ανθρώπινη φωνή, επομένως και την ανθρώπινη ψυχή.

Παρότι ακούγεται συχνά ότι η μουσική γλώσσα είναι διεθνής είναι εξίσου αλήθεια ότι κάθε φυλή και ειδικότερα και κάθε τόπος στην ίδια πατρίδα έχει και το δικό του μουσικό ύφος. Στο βάθος κάθε μουσικής παράδοσης υπάρχει κάτι που είναι αδύνατο να εξηγηθεί και να μεταδοθεί.

Ας σκεφτούμε πόσο έτοιμος, αισθαντικός και γαλουχημένος με τη συνέχεια μιας τέτοιας παράδοσης θα πρέπει να είναι ένας καλλιτέχνης για να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της κοινότητας, για να νιώσουν όλοι «στο πετσί τους». Πρέπει να μη ξενίσει και να γίνει ένα με την ψυχή του συνόλου, αυτό που είναι το ζητούμενο. Να πιάνει τις μυστικές γλώσσες που συμπύκνουν με το μουσικό αισθητήριο κάθε τόπου. Υπ' αυτή την έννοια είχε πεί παλιότερα ο ίδιος ο Νίκος Φιλιππίδης - ταπεινή και σοφή αναγνώριση - πως θεωρεί τον πατέρα του «πιο γνήσιο και καλύτερο μουσικό, τουλάχιστον όσον αφορά το τοπικό ρεπερτόριο της Κόνιτσας». Ακριβώς γιατί η μουσική ιδιοφυία του ίδιου του Νίκου είχε απορροφήσει και ερμηνεύσει δίκην πακτωλού, μελωδίες απ' όλη τη ελληνική μουσική μας παράδοση. Αναγνωρίζει ότι η

παράδοση τόσο πιο αυθεντική φυλάσσεται όσο πιο πολύ επιμένει στη διατήρηση και της παραμικρής λεπτομέρειας στον τρόπο, το γχόχρωμα κλπ.

Στην Ήπειρο και ιδιαίτερα στα χωριά μας η παράδοση φαίνεται να είναι δένδρο αειθαλές κι αυτό γιατί είναι κάτι που περνά από γενιά σε γενιά, από χέρι σε χέρι σαν κάτι απτό, που εξασφαλίζει μια αναμφισβήτητη κυριότητα σε κείνους που το παραλαβαίνουν. Είναι μια κληρονομιά. Αυτό όμως θα πρέπει να συνεχιστεί. Από τους πατέρες μας σε μας και από μας στα παιδιά μας και στα παιδιά των παιδιών μας. Να μην πέσει κάτω η σκυτάλη, να μη πεταχτεί ο αδαπάνητος θησαυρός.

Ιδιαίτερα θα πρέπει να φυλάξουμε τη μοναδική ικανότητα που έχει η μουσική μας να αγκαλιάζει την ποίηση και να τη γεννά μέσα στα σπλάχνα της.

Παράδοση δε σημαίνει οπισθοδρόμηση και είναι κακόπιστο να αποσυνδέεται από την πρόοδο. Είναι

μεγαλύτερη κούραση. Πώς δεν είχαν άγχος, αυτή τη λέξη -φονιά της εποχής της τεχνολογίας, της ευμάρειας και της απληστίας; Η Παράδοση μας δίνει την απάντηση. Οι παλιότεροι άνθρωποι δεν καταναλώναν τα προϊόντα του βίου, ούτε ανέλυναν άσκοπα τη ζωή. Τη ζούσαν. Γνώριζαν ότι η λέξη κλειδί για την επιτυχία στη ζωή είναι η υ π ο μ ο ν ή. Δε μπορείς να υπερβείς τα μέτρα σου, ούτε το χρόνο. Η φλογέρα του τσοπάνου και το τραγούδι του αργαλειού στις ατελειωτές ώρες μπροστά στο κοπάδι ή στο υφαντό αισθητοποιούσε την επιδιωκόμενη συμφιλίωση με το χρόνο, ο οποίος -δυστυχώς- «είναι πάντα με το μέρος του». Η γιορτή ήταν σχολή, σχολασμός και ανανέωση των δυνάμεων. Ήταν όπως το πανδοχείο σ' ένα ατελειωτο δρόμο, όπως το έχουν παρομοιάσει πολύ ωραία και οι αρχαίοι μας πρόγονοι στο ρητό: «βίος ανεόρταστος μακρά οδός απανδόκευτος». Ζωή χωρίς γιορτή είναι σαν ένα μακρύ δρόμο χωρίς ένα κατάλυμα για ξεκούραση. Σήμερα εμείς βέβαια

από τη φύση της μια έννοια δυναμική. Είναι το φίλτρο της καθημερινότητας. Είναι λαός που ζει την κάθε μέρα του μ' ένα ύφος. Τραγουδάει, κλαίει, ζωγραφίζει, πλέκει, θρησκευεται, μοχθεί, δημιουργεί. Ζει. Το ροδόσταμο όλων αυτών των δραστηριοτήτων, στην εξέλιξη τους μέσα στην καθημερινότητα, διασώζει η παράδοση.

Και εμείς ας είμαστε πιστοί θεματοφύλακες αυτής της παράδοσης για να έχουν και οι επόμενες γενιές τη δυνατότητα να σκύψουν και να πιούν δροσερό νερό από τη μοναδική βρυσομάνα όταν ο φρυγμένος τόπος γύρω τους θα τους απωθεί. Αυτή μας δείχνει πως αντλούσαν κουράγιο για να συνεχίσουν τη σκληρή βιοπάλη οι άνθρωποι της προβιομηχανικής εποχής. Τί έκαναν για να ξανασάνουν απ' αυτή και για να την ξαναρχίσουν, ξανακωμμένοι, και ας ακολουθούσε

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. απονέμει στον Νίκο & Κίστερα Φιλίππου τιμητικές αναμνηστικές πλακέτες.

έχουμε εκφυλίσει το νόημα της γιορτής μεταφέροντάς τη σχεδόν καθημερινά στα νυχτερινά κέντρα. Σίγουρα δε θα βρούμε τη νοστιμιά που ψάχνουμε σε καμιά γιορτή. Γι' αυτό και η Παράδοση μας έζησε αιώνες και οι συντελεστές της απολαμβάνουν του μεγάλου θαυμασμού και της ευγνώμοσύνης μας. Γιατί φύλαξε «το μέτρο», που είναι ο ρυθμός της ζωής, η οποία ζωή «είναι το μέγα καλό και πρώτο»!

Και τώρα παρακαλούμε τα τιμώμενα πρόσωπα κ. Νίκο και κ. Κώστα Φιλιππίδη να προσέλθουν στο βήμα για την απονομή των αναμνηστικών, που η Αδελφότητα ετοίμασε για εκείνους. Αφού τα παραλάβουν τους παρακαλούμε να μας πουν δυο λόγια και στη συνέχεια να μας χαρίσουν τη μουσική τους τέχνη σε ένα γνήσιο, παραδοσιακό καντιώτικο ξεφάντωμα.

Ευχαριστώ.

Μαρούλα Τσάγκα - Παπαευσταθίου

Ο Νίκος Φιλιππίδης και η κομπανία του ανταποκρίθηκαν και μας πρόσφεραν μια απaráμιλλη μουσική βραδιά με χορό και κέφι έως τις πρωινές ώρες.

Αγώνας Μπάσκετ

Φιλικός αγώνας μπάσκετ διεξήχθη το απόγευμα στις **11 Αυγούστου 2006**, μεταξύ ομάδων που συγκροτήθηκαν από παιδιά του χωριού μας. Οι **“Μεγάλοι”** απέναντι στους **“Μικρούς”**.

Σκοπός της αθλητικής αυτής συνάντησης, η ευγενής άμιλλα και η αλληλογνωριμία των παιδιών.

Όλη η νεολαία του χωριού, οι γονείς και πολλοί συγχωριανοί παρακολούθησαν τον αγώνα.

Συμμετείχαν οι:

Ομάδα Α’: Τσιλιμίγκας Βαγγέλης, Καρανικούλης Γιώργος, Σιούτης Άκης, Μουκούλης Πολύβιος, Καπλάνης Απόστολος.

Ομάδα Β’: Λέκκας Άγγελος, Σωτηρίου Θάνος, Κοτολούλης Θωμάς, Κοτολούλης Χρίστος, Πολυχρονίου Βασίλης, Μακρής Γιώργος.

«Τρώω έξυπνα - νοιώθω καλά».

Από την Καθηγήτρια- Διαιτολόγο κα Αναστασιάδου Έμμη,

Την **Παρασκευή 11 Αυγούστου** στις 20:30, με την συμμετοχή πολλών παιδιών του Δημοτικού & Γυμνασίου, πραγματοποιήθηκε, στην αίθουσα του κοινοτικού καταστήματος, προβολή video και στην συνέχεια συζήτηση με θέμα την υγιεινή διατροφή και με σύνθημα «Τρώω έξυπνα- νοιώθω καλά».

Οι απορίες και οι ερωτήσεις των παιδιών πολλές, το ενδιαφέρον και των συνοδών γονέων μεγάλο.

Στο τέλος τα συμπεράσματα ήταν μόνο θετικά για τα παιδιά και ο προβληματισμός των γονέων για την χρησιμότητα μίας σωστής και υγιεινής διατροφής, έντονος.

Σάββατο 12 Αυγούστου

Τιμητική βραδιά για τους δάσκαλους που υπηρέτησαν στο χωριό μας.

Δάσκαλοι, κατά χρονολογία υπηρέτησης, στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας.

1. Κουλούρας Παύλος	1955-1956
2. Γουνόπουλος Χριστόδουλος	1956-1957
3. Ζωγράφος Ευριπίδης	1957-1958
4. Αναγνωστόπουλος Ανδρέας	1959-1963
5. Μπουκουβάλα Μαρία	1959-1963
6. Σπυρίδωνος Βασίλειος	1963-1964
7. Στασινός Δημήτριος	1964-1965
8. Γκιόκας Νικόλαος	1966-1975
9. Ντάρα Ελευθερία	1966-1974
10. Τάττης Δημήτριος	1974-1984

Ομλία - καλοσόρισμα του Προέδρου του Δ.Σ της Αδελφότητας κ. Γιώργου Κοτολούλη

Σεβαστοί μας δάσκαλοι, Καντσιώτες του Τυρνάβου, Εκλεκτοί προσκεκλημένοι, αγαπητοί συγχωριανοί, Καντσιώτες της διασποράς, καλώς ήλθατε στην αποψινή μας τιμητική εκδήλωση για τους δάσκαλους που δίδαξαν στο χωριό μας, συνέχεια των εορταστικών εκδηλώσεων, που ξεκίνησαν προχθές, για τα 30 χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητάς μας.

Σήμερα είναι μέρα τρανής χαράς και τρανής συγκίνησης. Πάλλονται μέσα μας συναισθήματα αγάπης, εκτίμησης, σεβασμού και ευγνωμοσύνης, για όσους συντέλεσαν καθοριστικά στη συγκρότηση του χαρακτήρα μας, στην ανάδειξη και καταξίωση της προσωπικότητάς μας.

Για όσους ηλέκτρισαν με περισσότερο φως το νου και την σκέψη μας, γι' αυτούς που κέντησαν ανεξίτηλα στο υφάδι της ψυχής μας με υπομονή, αρχές και αρετές της ομορφιάς της ζωής.

Γι' αυτούς που μας δίδαξαν, πως τίποτα δεν χαρίζεται, κι' όλα καταχτιώνται με κόπους και θυσίες.

Γι' αυτούς που βάλανε την δική τους σφραγίδα στην πορεία και εξέλιξή μας.

Γι' αυτούς που σταθήκαμε τυχεροί να έχουμε δάσκαλους, να μας καλωσορίσουν σαν πρωτάκια στο σχολείο και να μας ευχηθούν τελειώνοντάς το, ότι καλύτερο για την ευτυχία μας.

Αυτούς τιμούμε σήμερα, τους τιμημένους δάσκαλους μας.

Μοιάζει να ξεχρεώνουμε συνειδησιακό μας χρέος απέναντί τους και να μένουμε αξεχρέωτοι στο δικό τους μεγαλείο, του επ' ωφελεία μας, έργου τους. Κι'

όταν το έργο δεν έχει τίμημα αποτίμησης, γίνεται αίσθημα ευγνωμοσύνης να σε προστάζει στο διάβα σου, να μην ξεχνάς και να θυμάσαι.

Η ταπεινότητα μου δυσκολεύεται να εναρμονίσει λόγια απόδοσης της προσφοράς και του έργου τους. Πνιγμένος στη συγκίνηση που με διακατέχει αισθάνομαι απέναντί τους το ίδιο δέος σαν τότε που ήμουν μαθητής τους, και αυτό το δέος φτωχαίνει τα όποια εγκώμια θα μπορούσα να τους εκφράσω.

Ποιος δεν θυμάται την πρώτη μέρα που πέρασε το κατώφλι της μεγάλης πόρτας του σχολείου μας, ποιος δεν έχει ωραίες αναμνήσεις απ' τα ωραία μας χρόνια στα μαθητικά θρανία, όσο άσχημα κι' αν ήταν για κάποιες εποχές. Ποιανού καρδιά δεν βαραίνει, και τίνος τα μάτια δεν βουρκώνουν σήμερα στη βουβαμάρα, στην ερήμωση, στην κλειδαριά του σχολείου μας.

Όταν η ιδέα της Δήμητρας Τσιγκούλη για την σημερινή τιμητική εκδήλωση έφθασε στο Δ.Σ, μας ενθουσίασε όλους. Σκεφθήκαμε όμως ότι δεν πρέπει να είναι απλά ένα τυπικό γεγονός, αλλά ένα γεγονός ουσίας και πρέπουσας τιμής.

Σήμερα είμαστε πεπεισμένοι για μια ορθή απόφαση που δικαιώνει όλους.

Τους φιλόξενους χωριανούς μας που πάντα ήξεραν να ευγνωμονούν όσους τους πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους.

Τους δάσκαλους, δασκάλες και νηπιαγωγούς, που έστω και με τόση καθυστέρηση, ξέρουν πλέον, και θα θυμούνται, πως μήτε τους ξεχάσαμε, μήτε θα τους ξεχάσουμε.

Από καρδιάς τους ευχαριστούμε όλους που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση τούτης της αντάμωσης.

Αγαπητοί μας δάσκαλοι.

Οι μαθητές σας, όλοι οι Καντσιώτες, σας τιμάμε σήμερα, σαν ελάχιστη αναγνώριση του έργου σας, για ότι κάνατε και δώσατε από τον πλούτο των γνώσεων σ' όλους μας.

Είμαστε περήφανοι για σας που ζήσατε μαζί μας και μοιραστήκαμε πίκρες και χαρές, καημούς και δάκρυα.

Τιμάμε εσάς, τους δάσκαλους νεώτερων γενεών, και αυτό σα γεγονός, ας αποτελέσει φόρο τιμής σ' όσους δάσκαλους και δασκάλες στάθηκαν στις έδρες του σχολείου μας και πέρασαν στην αθανασία, όπως ο Ταμπούρης, ο Μήτρης & Γεωργιάδης απ' τον Γοργοπόταμο, ο Μήτσης απ' τη Ζέρμα και άλλοι.

Κλείνοντας, σας διαβεβαιώνουμε πως ως άνθρωποι και δάσκαλοι σπείρατε γόνιμους καρπούς, και οι μαθητές σας στάθηκαν άξιοι των διδασχών σας, δεν

περιφρόνησαν τίποτα και έτσι μπορούν να ονειρεύονται, να αγωνίζονται για οράματα και ιδανικά δικαιότερης κοινωνίας.

Το Δ.Σ., απεφάσισε ομόφωνα, να προτείνει στη Γ.Σ., όπως το καταστατικό μας ορίζει, την ανακήρυξη των τιμώμενων δασκάλων, σε επίτιμα μέλη της Αδελφότητάς μας.

Θεωρήσαμε χρέος μας, μαζί με τους δάσκαλους μας, να τιμήσουμε σήμερα και έναν δικό μας άνθρωπο, που συντέλεσε ως γραμματέας, να βάλει την δική του σφραγίδα στα δεφτέρια του χωριού μας, τον άξιο, φιλότιμο και αειθαλή γραμματέα μας, Γιάννη Τζίμο.

Ανάμικτα συναισθήματα χαράς και συγκίνησης συνάμα μας διακατέχουν όλους μας, γιατί απόψε βρίσκονται κοντά μας από την παροικία του Τυρνάβου, οι οικογένειες του Παπαλέξη Γιώργου και του Κουτσίνα Δημήτρη, Καντιώτες 3ης γενιάς. Καντιώτες με ειλικρινή αγάπη και νοσταλγία για τον τόπο που έζησαν οι παππούδες τους.

Εκ μέρους του ομόψυχου Διοικητικού μας Συμβουλίου, εκ μέρους όλων των Καντιωτών, φίλοι, δάσκαλοί μας, Καντιώτες του Τυρνάβου, και προσκεκλημένοι καλώς ήλθατε.

Και τώρα, η γνωστή μας πιά, Μαρούλα Τσάγκα - Παπαευσταθίου θα μας παρουσιάσει τους τιμώμενους διδασκάλους μας.

Χαίρετε. Καλώς ήλθατε στη Δροσοπηγή, στην αποψινή μας εκδήλωση.

Ως γόνος δασκάλων έχω τη χαρά και την τιμή να παρουσιάζω ενώπιόν σας συναδέλφους των γονιών μου που υπηρέτησαν στην Δροσοπηγή σε διάστημα παράλληλο με την υπηρεσία των γονιών μου.

Μελετώντας τα βιογραφικά σας σημειώματα και τα σχόλια που τα συνοδεύουν, θυμήθηκα το δικό μου παιδικό παράδειγμα στους Μύλους Χρυσοβίτσας, όπου έβγαλα το δημοτικό σχολείο.

Σας καλωσορίζουμε και πάλι, τώρα εμείς μιλώντας για σας που δώσατε την ψυχή σας για μας. Εκείνα τα χρόνια δάσκαλός δεν σήμαινε απλά διδάσκων. Ήταν τίτλος τιμής.

Και αρχίζουμε...

**Βιογραφικό σημείωμα δάσκαλου
Κουλούρα Παύλου**

Γεννήθηκε το 1933 στην Σμήνετση Αγίων Σαράντα Β. Ηπείρου.

Διορίζεται στην Α/βάθμια εκπαίδευση περιφέρειας Κονίτσης στις 29/11/1954.

Αναλαμβάνει υπηρεσία στο μονοθέσιο Δημοτικό Σχολείο Πυξαρίας την 13/12/1954 με εγγραφέντες μαθητές 49.

παράδοση τόσο πιο αυθεντική φυλάσσεται όσο πιο πολύ επιμένει στη διατήρηση και της παραμικρής λεπτομέρειας στον τρόπο, το ηχόχρωμα κλπ.

Στην Ήπειρο και ιδιαίτερα στα χωριά μας η παράδοση φαίνεται να είναι δένδρο αειθαλές κι αυτό γιατί είναι κάτι που περνά από γενιά σε γενιά, από χέρι σε χέρι σαν κάτι απτό, που εξασφαλίζει μια αναμφισβήτητη κυριότητα σε κείνους που το παραλαβαίνουν. Είναι μια κληρονομιά. Αυτό όμως θα πρέπει να συνεχιστεί. Από τους πατέρες μας σε μας και από μας στα παιδιά μας και στα παιδιά των παιδιών μας. Να μην πέσει κάτω η σκυτάλη, να μη πεταχτεί ο αδαπάνητος θησαυρός.

Ιδιαίτερα θα πρέπει να φυλάξουμε τη μοναδική ικανότητα που έχει η μουσική μας να αγκαλιάζει την ποίηση και να τη γεννά μέσα στα σπλάχνα της.

Παράδοση δε σημαίνει οπισθοδρόμηση και είναι κακόπιστο να αποσυνδέεται από την πρόοδο. Είναι

μεγαλύτερη κούραση. Πώς δεν είχαν άγχος, αυτή τη λέξη -φονιά της εποχής της τεχνολογίας, της ευμάρειας και της απληστίας; Η Παράδοση μας δίνει την απάντηση. Οι παλιότεροι άνθρωποι δεν καταναλώναν τα προϊόντα του βίου, ούτε ανάλωναν άσκοπα τη ζωή. Τη ζούσαν. Γνώριζαν ότι η λέξη κλειδί για την επιτυχία στη ζωή είναι η υ π ο μ ο ν ή. Δε μπορείς να υπερβείς τα μέτρα σου, ούτε το χρόνο. Η φλογέρα του τσοπάνου και το τραγούδι του αργαλειού στις ατέλειωτες ώρες μπροστά στο κοπάδι ή στο υφαντό αισθητοποιούσε την επιδιωκόμενη συμφιλίωση με το χρόνο, ο οποίος -δυστυχώς- «είναι πάντα με το μέρος του». Η γιορτή ήταν σχόλη, σχολασμός και ανανέωση των δυνάμεων. Ήταν όπως το πανδοχείο σ' ένα ατέλειωτο δρόμο, όπως το έχουν παρομοιάσει πολύ ωραία και οι αρχαίοι μας πρόγονοι στο ρητό : «βίος ανεόρταστος μακρά οδός απανδόκευτος». Ζωή χωρίς γιορτή είναι σαν ένα μακρύ δρόμο χωρίς ένα κατάλυμα για ξεκούραση. Σήμερα εμείς βέβαια

από τη φύση της μια έννοια δυναμική. Είναι το φίλτρο της καθημερινότητας. Είναι λαός που ζει την κάθε μέρα του μ' ένα ύφος. Τραγουδάει, κλαίει, ζωγραφίζει, πλέκει, θρησκευείται, μοχθεί, δημιουργεί. Ζει. Το ροδόσταμο όλων αυτών των δραστηριοτήτων, στην εξέλιξή τους μέσα στην καθημερινότητα, διασώζει η παράδοση.

Και εμείς ας είμαστε πιστοί θεματοφύλακες αυτής της παράδοσης για να έχουν και οι επόμενες γενιές τη δυνατότητα να σκύψουν και να πιούν δροσερό νερό από τη μοναδική βρυσομάνα όταν ο φρυγμένος τόπος γύρω τους θα τους απωθεί. Αυτή μας δείχνει πως αντλούσαν κουράγιο για να συνεχίσουν τη σκληρή βιοπάλη οι άνθρωποι της προβιομηχανικής εποχής. Τί έκαναν για να ξανασάνουν απ' αυτή και για να την ξαναρχίσουν, ξανανιωμένοι, και ας ακολουθούσε

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. απονέμει στον Νίκο & Κώστα Φιλιππίδη τιμητικές αναμνηστικές πλακέτες.

έχουμε εκφυλίσει το νόημα της γιορτής μεταφέροντάς τη σχεδόν καθημερινά στα νυχτερινά κέντρα. Σίγουρα δε θα βρούμε τη νοστιμιά που ψάχνουμε σε καμιά γιορτή. Γι' αυτό και η Παράδοση μας έζησε αιώνες και οι συντελεστές της απολαμβάνουν του μεγάλου θαυμασμού και της ευγνωμοσύνης μας. Γιατί φύλαξε «το μέτρο», που είναι ο ρυθμός της ζωής, η οποία ζωή «είναι το μέγα καλό και πρώτο»!

Ευχαριστώ.

Και τώρα παρακαλούμε τα τιμώμενα πρόσωπα κ. Νίκο και κ. Κώστα Φιλιππίδη να προσέλθουν στο βήμα για την απονομή των αναμνηστικών, που η Αδελφότητα ετοίμασε για εκείνους. Αφού τα παραλάβουν τους παρακαλούμε να μας πουν δυο λόγια και στη συνέχεια να μας χαρίσουν τη μουσική τους τέχνη σε ένα γνήσιο, παραδοσιακό καντινιώτικο ξεφάντωμα.

Μαρούλα Τσάγκα - Παπαευσταθίου

Ο Νίκος Φιλιππίδης και η κομπανία του ανταποκρίθηκαν και μας πρόσφεραν μια απaráμιλλη μουσική βραδιά με χορό και κέφι έως τις πρωινές ώρες.

Αγώνας Μπάσκετ

Φιλικός αγώνας μπάσκετ διεξήχθη το απόγευμα στις **11 Αυγούστου 2006**, μεταξύ ομάδων που συγκροτήθηκαν από παιδιά του χωριού μας. Οι **“Μεγάλοι”** απέναντι στους **“Μικρούς”**.

Σκοπός της αθλητικής αυτής συνάντησης, η ευγενής άμιλλα και η αλληλογνωριμία των παιδιών.

Όλη η νεολαία του χωριού, οι γονείς και πολλοί συγχωριανοί παρακολούθησαν τον αγώνα.

Συμμετείχαν οι:

Ομάδα Α’: Τσιλιμίγκας Βαγγέλης, Καρανικούλης Γιώργος, Σιούτης Άκης, Μουκούλης Πολύβιος, Καπλάνης Απόστολος.

Ομάδα Β’: Λέκκας Άγγελος, Σωτηρίου Θάνος, Κοτολούλης Θωμάς, Κοτολούλης Χρίστος, Πολυχρονίου βασίλης, Μακρής Γιώργος.

«Τρώω έξυπνα - νοιώθω καλά».

Από την Καθηγήτρια- Διαιτολόγο κα Αναστασιάδου Έμμου,

Την **Παρασκευή 11 Αυγούστου** στις 20:30, με την συμμετοχή πολλών παιδιών του Δημοτικού & Γυμνασίου, πραγματοποιήθηκε, στην αίθουσα του κοινοτικού καταστήματος, προβολή video και στην συνέχεια συζήτηση με θέμα την υγιεινή διατροφή και με σύνθημα «Τρώω έξυπνα- νοιώθω καλά».

Οι απορίες και οι ερωτήσεις των παιδιών πολλές, το ενδιαφέρον και των συνοδών γονέων μεγάλο.

Στο τέλος τα συμπεράσματα ήταν μόνο θετικά για τα παιδιά και ο προβληματισμός των γονέων για την χρησιμότητα μίας σωστής και υγιεινής διατροφής, έντονος.

Αποσπάται για τι σχολικό έτος 1955-1956 στο 5/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής (από 1-9-1955 έως 30-6-1956), με σύνολο μαθητών 128.

Στη συνέχεια υπηρετεί σε σχολεία των Ιωαννίνων, Πρέβεζας, Φιλιπιάδας και παραιτείται από την υπηρεσία του το 1986 με το βαθμό του Δ/ντή Α'. Είναι έγγαμος με τέσσερα παιδιά.

Αναμνήσεις από τη Δροσοπηγή (Κάντισκο) του δάσκαλου Παύλου Κουλούρα.

A. Οι κάτοικοι της Δροσοπηγής.

1. Λαός ορεινός δυνατός. Έξυπνος δραστήριος. Αγαπητός. Γεμάτος πατρίδα και Ελλάδα. Φιλόξενος και πρόθυμος. Ήταν πάντοτε κοντά στο Σχολείο και τα προβλήματά του. Είχε πάντοτε τη θέληση να συμπαρίσταται στην κανονική λειτουργία του Σχολείου.

Μαζί στις χαρές, στις εθνικές και σχολικές γιορτές.

2. Στα Εθνικά συλλαλητήρια για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα και τα βασανιστήρια των Κυπρίων από τους Άγγλους του Χάρτιγκ με τη συμμετοχή και των γύρω Σχολείων και κατοίκων Ζέρμας-

Λυκόραχης και Φούρκας. Όπου όλη η Δροσοπηγή κυμάτιζε από γαλάζιες σημαίες και έστελναν μηνύματα ελευθερίας και Ενώσεως στους Έλληνες της Κύπρου.

3. Δεν υπήρχαν φτωχοί και πλούσιοι. Υπήρχαν μόνον άνθρωποι με καλοσύνη και αγάπη, που έτρεχαν στην δουλειά τους, στην Ελλάδα, το σχολείο, τα πανηγύρια, τους ωραίους γάμους και τις γιορτές τους με ομαδική συμμετοχή και ομοψυχία.

4. Η γενναιότητα των κατοίκων ήταν παραδειγματική. Όταν το χιόνι έφθανε τα 2-3 μέτρα στο χωριό, αυτοί πρόθυμα έτρεχαν στις χαράδρες, τις πλαγιές και τους ελεύθερους χώρους να περιμαζέψουν τους σάκους με τρόφιμα για τους ίδιους και χόρτο για τα ζώα, που έριχναν τακτικά τα αεροπλάνα του Στρατού απ' τη Λάρισα, με μεγάλο κίνδυνο της ζωής τους.

B. Οι μαθητές του Σχολείου.

Πρωί - πρωί με τις τσαντούλες - τα βιβλία και τα πλακοκόντηλα στη σάκα, έτρεχαν στη ζεστή αγκαλιά του Σχολείου να πάρουν το πρωινό τους συσσίτιο, που ετοίμαζε η σχολική Εφορεία, (με τον αείμνηστο Μπάρμπα- Γιάννη τον Σιούτη και τον Κώστα Καρανικούλη), να κάνουν την προσευχή τους και στη συνέχεια τα μαθήματά τους πρωί και απόγευμα μέχρι το Σάββατο, (ενώ την Κυριακή είχε ομαδικό εκκλησιασμό γονέων και μαθητών), συμβάλλοντας στην πρόοδό τους ανάλογα με το τάλαντο του καθενός.

Όλοι όμως προσπαθούν να πάρουν περισσότερα εφόδια στη μόρφωση για τη ζωή τους. Ήταν ένα μελισσολόι ασταμάτητο, που οι μικρές φωνούλες του δονούσαν τη γη από χαρά, τραγούδι και παιγνίδια της παιδικής ηλικίας τους, καμαρωτοί και ωραίοι στις σχολικές γιορτές και τις εκδρομές, με πολύ παλμό και δύναμη.

Ήταν μικρούλια. Θαυμαστά και αγγελικά πλάσματα του Θεού και της φύσης αυτής, που είναι γεμάτη κρέκουρα της ηρωικής Πίνδου του '40 που γεννάει έξυπνες, αγνές ψυχές.

Συμπέρασμα.

Ευχή μας είναι, και θα είναι μία, μακάρι και σήμερα να υπήρχαν τέτοια Σχολεία με πολλούς μαθητές να ξαναζωντανέψουν τα κύτταρα του μέλλοντος τους, αυτά που χρειάζεται και έχει ανάγκη η κοινωνία, αυτά που είναι το καλύτερο δώρο της ζωής.

Βιογραφικό σημείωμα Δάσκαλου Γουνόπουλου Χριστόδουλου

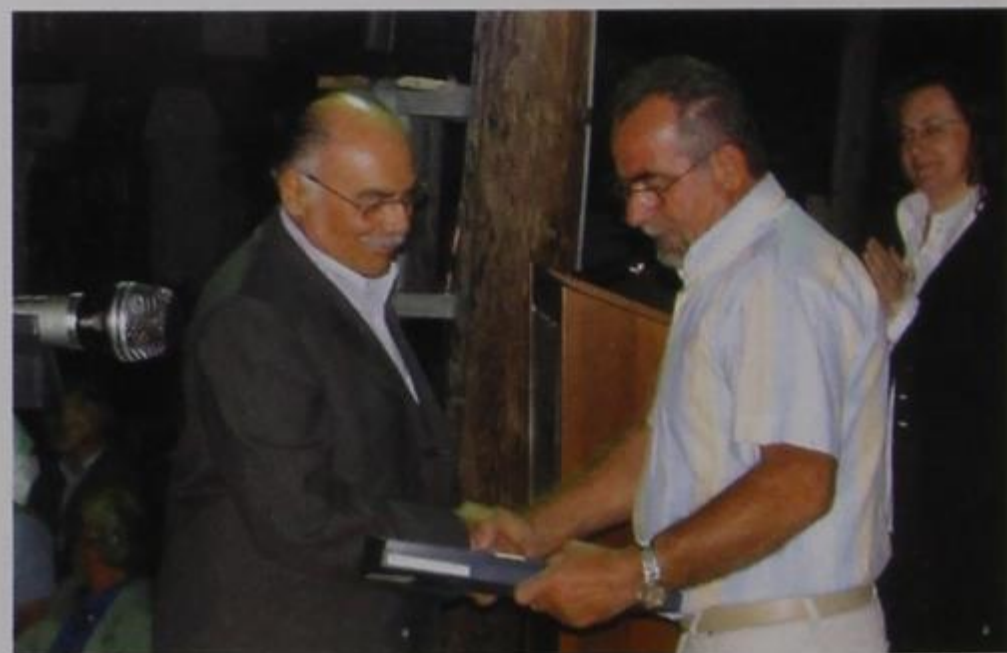
Γεννήθηκε το 1931 στα Γιάννενα.

Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε στα Γιάννενα και την Παραμυθιά.

Από το 1938 έζησε με την οικογένειά του στη Σπερχειάδα Φθιώτιδας, όπου φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο και το Γυμνάσιο.

Το 1950, μετά από επιτυχείς εισαγωγικές εξετάσεις, εισήχθη στην Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων, απ' όπου αποφοίτησε το 1952.

Κατόπιν υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία και απολύθηκε το 1954.

Αρχές 1955 έλαβε τον διορισμό του για την εκπαιδευτική περιφέρεια Κόνιτσας, όπου παρέμεινε για 7 περίπου χρόνια.

Το σχολικό έτος 1956-1957 υπηρέτησε στη Δροσοπηγή, που τότε λεγόταν και με την παλιά της ονομασία Κάντσικο.

Από τη Δροσοπηγή πήγε στην οργανική θέση του, στο Δημοτικό Σχολείο Βούρμπιανης.

Στη συνέχεια υπηρέτησε σε σχολεία της περιφέρειας Ιωαννίνων.

Το 1980-1981 φοίτησε στη σχολή Επιμόρφωσης Λειτουργών Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το έτος 1987 παραιτήθηκε από την υπηρεσία με 33 χρόνια υπηρεσίας.

-Εδώ στο όμορφο χωριό τη Δροσοπηγή, λέει, πέρασα την πιο ωραία χρονιά στην αρχή της διδασκαλικής μου ζωής.

Με εντυπωσίασε από τις πρώτες ημέρες η αγνότητα, η ανθρωπιά και η εργατικότητα των κατοίκων, αλλά πάνω απ' όλα ο ζήλος για πρόοδο.

Δεν ήταν έκπληξη για μένα να βλέπω τους κατοίκους της Δροσοπηγής να διαπρέπουν σ' όλους τους τομείς της βιοπάλης αλλά και του πνεύματος.-

Βιογραφικό σημείωμα δασκάλου Ζωγράφου Ευριπίδη

Γεννήθηκε το 1932 στις Χιονιάδες Κόνιτσας.

Έβγαλε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και από το 1945-1947 φοίτησε στο Γυμνάσιο Κόνιτσας.

Το 1947, με εξετάσεις, εισήχθη στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, απ' όπου το 1954 πήρε το πτυχίου του δασκάλου.

Το 1954 στρατεύθηκε και υπηρέτησε ως Έφεδρος Ανθυπολοχαγός, ως το 1957.

Διορίσθηκε το Μάιο του 1957.

Υπηρέτησε, στο σχολικό έτος 1957-1958 στη Δροσοπηγή. Από εδώ, λέει, διατηρώ τις πιο ωραίες αναμνήσεις, φιλόξενοι κάτοικοι, αγαπούσαν το έργο του δασκάλου.

Από τον Σεπτέμβριο του 1958 ως τον Οκτώβριο του

1964 υπηρέτησε στη Φούρκα.

Τον Οκτώβριο του 1964 μετατίθεται στην Αθήνα και υπηρετεί σε σχολεία στον Κορυδαλλό, Κερατσίνι, Βούλα, Γλυφάδα και από το 1975 ως το 1986 στο 6ο Δημοτικό Σχολείο Αργυρούπολης, Δ'ντης 12 θέσιου. Το 1986 συνταξιοδοτήθηκε.

Έχει επίσης αναπτύξει έντονη κοινωνική δράση. Επί σειρά ετών είναι Πρόεδρος της Αδελφότητας του χωριού του, Αντιπρόεδρος Πανεπειρωτικής, Αντιπρόεδρος της Πανκονιτσιώτικης Ομοσπονδίας, συνοικιακός σύμβουλος στην Αργυρούπολη.

Είναι παντρεμένος και έχει 2 αγόρια.

Όνειρό του η δημιουργία του Μουσείου Αγιογράφων. Η αγάπη του για το χωριό τον έκανε να ασχοληθεί με τα κοινά. Το 1994 πρόεδρος του χωριού, και από το 1994 έως σήμερα Πάρεδρος.

-Ελπίζω, λέει, ο Θεός να με αξιώσει να δω την λειτουργία του Μουσείου και την πρόοδο της περιοχής, η οποία πολλά υπέφερε στα περασμένα χρόνια. Τούτος ο τόπος, γεμάτος ιστορία, ελπίζω να βρεί το δρόμο του.-

Βιογραφικό σημείωμα δασκάλου Αναγνωστόπουλου Ανδρέα

Γεννήθηκε στην Καστανέα (Καστανιανή) Κόνιτσας. Αποφοίτησε με Άριστα από τη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων.

Μετεκπαιδεύτηκε για 2 χρόνια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, αποφοίτησε από το Αμερικάνικο Κολλέγιο Αθηνών (με υποτροφία) και πήρε και το πτυχίο του Πάντειου Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ως Δάσκαλος, υπηρέτησε

σε στα Δημοτικά Σχολεία Δροσοπηγής, Καστανέας, Κόνιτσας, και για μια δεκαετία στα Πρότυπα Δημοτικά Σχολεία της Ζωσιμαίας Ακαδημίας Ιωαννίνων.

Με διαγωνισμό προήχθη στο βαθμό του Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων και υπηρέτησε στη Θεσσαλία. Έπειτα έγινε Ειδικός Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Αθηνών και αποσπάστηκε ως Καθηγητής στο Π.Ε.Κ Ιωαννίνων.

Από το έτος 1990 μέχρι το 2002 εκλέχθηκε Δημοτικός Σύμβουλος της πόλης των Ιωαννίνων.

Με βαθιά συγκίνηση θυμούνται τα χρόνια υπηρεσίας μου ως δασκάλου (1959-1963), στο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής.

Οι μαθητές του ήταν πανέξυμνοι, με εκπληκτική επίδοση στα μαθήματά τους. Σε σύγκριση με τους μαθητές άλλων Σχολείων, ονομαστών, που γνώρισα και από διαφορετικές θέσεις που είχα κάθε φορά, η

υπεροχή των μαθητών εκείνων ήταν μεγάλη.

Ήταν η καλύτερη περίοδος της υπηρεσιακής μου καριέρας.

Σ' ένα περιβάλλον αγνό, σωστό, με γονείς φτωχούς μεν, αλλά άρχοντες στην καρδιά, που εκτιμούσαν και σέβονταν το έργο των δασκάλων.

Και οι μαθητές απλοί, σεμνοί, με υπακοή και σεβασμό στους δάσκαλους, περίμεναν μόνο απ' αυτούς την κατάρτιση και τα εφόδια για τη ζωή τους, γνωρίζοντας ότι οι γονείς τους δεν ήταν σε θέση να συμβάλλουν στο σχολικό έργο.

Βιογραφικό σημείωμα δασκάλας Μπουκουβάλας Μαρίας

Γεννήθηκε στην Μικρή Γότιστα Ιωαννίνων. Αποφοίτησε από τη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων.

Μετεκπαιδεύτηκε στη Σ.Ε.Λ.Δ.Ε Ιωαννίνων.

Υπηρέτησε ως Δασκάλα στα Δημοτικά Σχολεία Γραμμένου, Δροσοπηγής, Καστανέας, Κόνιτσας, 12ο και 10ο Ιωαννίνων.

Στο 2 θεσιο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής

υπηρέτησε από το έτος 1959 μέχρι το 1963.

Ήταν η πρώτη γυναίκα δασκάλα που υπηρέτησε στο Σχολείο αυτό.

Τη χρονική εκείνη περίοδο οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου ξεπερνούσαν τους 100.

Το Δημοτικό Σχολείο λειτουργούσε όλες τις ημέρες της εβδομάδας, πρωί και απόγευμα, και την Κυριακή γινόταν υποχρεωτικός ομαδικός εκκλησιασμός.

Καθημερινά οι μαθητές έπιναν στο Σχολείο γάλα και έτρωγαν το μεσημέρι φαγητό.

Κάθε Κυριακή, μετά την εκκλησία οι νέες κοπέλες του χωριού συγκεντρώνονταν στο Σχολείο και μάθαιναν διάφορα οικοκυρικά θέματα (κέντημα, ραπτική, ζαχαροπλαστική κ.λ.π).

Οι συνθήκες λειτουργίας του Σχολείου ήταν αρκετά καλές για την εποχή εκείνη. Η θέρμανση γινόταν με καυσόξυλα, που έφερναν καθημερινά οι μαθητές και η καθαριότητα από τους ίδιους τους μαθητές.

Η συμπάρσταση των τοπικών παραγόντων στις ανάγκες του Σχολείου (Κοινότητας και Σχολικής Εφορίας), ήταν αξιόλογη.

Η σχολική μάθηση και πρόοδος των μαθητών ήταν σε εξαιρετικό επίπεδο για το σύνολο σχεδόν των μαθητών. Παιδιά πανέξυπνα, πλασμένα με τη σφραγίδα της πνευματικής δωρεάς, διψούσαν για μάθηση, παρ' όλα τα λιγοστά μέσα της εποχής.

Έτσι το βάρος έπεφτε σχεδόν εξ ολοκλήρου στους

ώμους των δασκάλων, αφού οι γονείς τους ήταν απορροφημένοι από το δύσκολο αγώνα της επιβίωσης.

Οι άνδρες ταξιδεμένοι και οι γυναίκες να δουλεύουν στα χωράφια.

Αλησμόνητες μένουν οι Εθνικές και Θρησκευτικές σχολικές γιορτές, οι γυμναστικές επιδείξεις, ο σχολικός κήπος, η γιορτή στη λήξη του σχολικού έτους κ.λ.π.

Αλήθεια, η Δροσοπηγή είναι ένα κομμάτι της ζωής μου, που με συγκίνηση πάντα θα θυμούμαι.

Βιογραφικό σημείωμα δασκαλου Σπυρίδωνος Βασιλείου

Γεννήθηκε το 1934 στην Μικρή Γότιστα Ιωαννίνων και είναι ο 7ος κατά σειρά από τα 9 αδέρφια του.

Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και το έτος 1950, έδωσε επιτυχείς εξετάσεις στο Γυμνάσιο Αρρένων Ιωαννίνων, από το οποίο αποφοίτησε το 1956.

Τον ίδιο χρόνο έδωσε εξετάσεις και εισήχθη στη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία.

Το 1958 αποφοίτησε από τη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία

Διορίστηκε το 1960 και τοποθετήθηκε στο μονοθέσιο Δημοτικό Σχολείο Βαθυπέδου Ιωαννίνων.

Το σχολικό έτος 1963-64 τοποθετήθηκε οργανικά στο 2θέσιο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής Κονίτσας, όπου υπηρέτησε επί τριετία, έχοντας συγχρόνως και τη Δ/ση του Κέντρου Επιμόρφωσης Ενηλίκων.

Στη συνέχεια υπηρέτησε σε διάφορα σχολεία της Περιφέρειας Κονίτσας, Αθηνών, Ιωαννίνων και το 1991 συνταξιοδοτήθηκε. Έχει δύο γιους, τον Δημήτρη και τον Θανάση.

Στη Δροσοπηγή ήρθε το 1963 και υπηρέτησε 3 χρόνια στο 2θέσιο Δημοτικό Σχολείο.

Συνυπηρέτησε και συνεργάστηκε αρμονικά με τους εξαιρετικούς συναδέλφους του, Δημήτρη Στασινό και Αλεξάνδρα Καραγιάννη, καθώς επίσης και με την Δ/ντρια του Νηπιαγωγείου Μαρριάνθη Κοίλη.

«Οι κάτοικοι της Δροσοπηγής ήταν (και είναι) φιλόξενοι, φιλότιμοι, απλοί και καλοκάγαθοι. Θυμάμαι όταν μάζευαν τα πράσα από τους κήπους ή τρυγούσαν τα αμπέλια, άφηναν έξω από την πόρτα του σπιτιού μου πράσα και σταφύλια».

«Αναφέρω μερικούς κατοίκους που αυτή τη στιγμή έρχονται στο μυαλό μου: Ι. Καρανικούλης, Ι. Σίμος, Η. Σπέλλας, Γ. Κοτολούλης, Γ. Δημητρούλης, Γρ. Βασιλούλης, κ.ά. Όλοι τους ήταν απλοί, αγνοί και καλοκάγαθοι.

Θα ήταν παράλειψή μου αν δεν ανέφερα και τους Κανναβό και Τσιλογιάννη.

Ένας εξαιρετος τύπος, δίκαιος και ευγενής και πάντα γελαστός, ήταν ο Στέργιος Μακρής, ο επονομαζόμενος «Τρίχας». Όταν έρχονταν από την «παράγκα» στο χωριό, έριχνε κάτι χορούς στο μαγαζί του Κοτολούλη, με τις γαλότσες».

«Περιορίζομαι σ' αυτά και εύχομαι καλή επιτυχία στις εκδηλώσεις σας. Σας φιλώ όλους και εύχομαι ολόψυχα κάθε επιτυχία».

Βιογραφικό σημείωμα δάσκαλου
Στασινού Β. Δημήτριου

Γεννήθηκε στο Μονολίθι Ιωαννίνων (πρώην Βροδό) το 1938.

Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του το 1953(καθυστερημένα, λόγω έλλειψης δασκάλων στην κατοχή και το 1948-49).

Αποφοίτησε απ' το Γυμνάσιο Αγνάντων το 1959 κι' απ' τη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων το 1961.

Υπηρέτησε τη στρατιωτική θητεία στην πολεμική Αεροπορία, ως Έφεδρος Αξιωματικός (Ανθυποσηναγός).

Είναι ο μεγαλύτερος από άλλα τρία αδέρφια του Εκπαιδευτικούς.

Τον Οκτώβρη του 1964 διορίσθηκε δάσκαλος στην Εκπαιδευτική Περιφέρεια της Κόνιτσας και στις 3 Νοεμβρίου 1964 τοποθετήθηκε προσωρινά στο 3θέσιο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής (Κάντσικο), όπου λειτουργούσε και Νηπιαγωγείο.

Το καλοκαίρι του 1965 τοποθετείται οργανικά στο θερινό (από Ιούνιο έως και Οκτώβριο, η λειτουργία του κατ' έτος) 1θέσιο Δημοτικό Σχολείο Αετομηλίτσας (Ντέντσικο) και τον Οκτώβρη του 1965 αποσπάται στο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής έως τον Ιούνιο του 1966, συνυπηρετώντας με το δάσκαλο Δ/ντή του Σχολείου κ. Βασίλειο Σπυρίδωνος και Νηπιαγωγό εκεί την Μαριάνθη Κοίλη, οπότε επανέρχεται στην Αετομηλίτσα τον Ιούνιο του 1966.

Υπηρετεί στη συνέχεια στα Δημ. Σχολεία Φούρκας, Πυρσόγιαννης, Αρμάτων, Καλλιθέας (Γορίτσας), Κλειδωνιάς, Ηλιόραχης (Κατσούφλιανης), στο 3ο γραφείο Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κόνιτσα επί 3,5 χρόνια, απ' όπου τον Μάρτιο του 1994 συνταξιοδοτείται.

Παράλληλα προς τα κύρια καθήκοντά του διετέλεσε Διαχ/στής Μαθητικών κατασκηνώσεων Κόνιτσας. Γραμματέας- Ληξίαρχος- Αντ/της ΟΓΑ- Στατ/κός Αντ/της κοινότητας Αρμάτων δι' αποφάσεων αρμοδίων, Πρόεδρος Κοινότητας Καλλιθέας (1974-75), ύστερα από σχετική απόφαση της Νομαρχίας Ιωαννίνων, Δ/ντής Επιμ/κού Κέντρου Καλλιθέας, (με ακτίνα δράσης και στα χωριά: Κλειδωνιά, Αρίστη, Πάπιγκο. Γεροπλάτανος), απογραφέας πληθυσμού - κατοικιών κ.λ.π. στην κοινότητα Αρμάτων (1971) και Καλλιθέας (1981). Πρόεδρος Δ.Σ ΠΙΚΠΑ Κόνιτσας το γ' 4μηνο του 1990, Γραμματέας Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων Β'4/θ Δημ. Σχολείου Κόνιτσας το 1982-83, Ερυθροσταυρίτης με τους μαθητές των Δημ. Σχολείων του στα Άρματα- Καλλιθέα(με 10 επαίνους από Ε.Ε.Σ.Ν).Ιεροψάλτης σε πολλούς Ι.Ναούς κατά διαστήματα κ.ο.κ.

Πέραν των ανωτέρω τον Αύγουστο του 1992 επελέ-

γη απ' το Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας Εκπ/σης (ΠΥΣΔΕ) Νομού Ιωαννίνων Διευθυντής δι' ένα των Α', Β' Γ', Δημ. Σχολείων Κόνιτσας(κατά προτίμηση του Γ' 5/θέσιου, που ήταν Σχολείο δοκιμαστικών εφαρμογών νέων προγραμμάτων-ΣΔΕΝΠ) αλλά ουδέποτε απεδέχθη τη θέση αυτή λόγω της ανώτερης που κατείχε (Πρ/νος 3ου Γραφείου ΠΕ νομού Ιωαννίνων 1990-1994).

Ως συνταξιούχος ασχολείται με μικροκαλλιέργειες και πιστεύει ότι η Πατρίδα ευγνωμονεί εκείνον, που απλώνει το «πονετικό» χέρι του μέχρι την τελευταία καλύβα του αγρότη.

Βιογραφικό σημείωμα δάσκαλου
Γκιοκά Νικολάου

Γεννήθηκε το 1937 στην Αρτοπούλα Ιωαννίνων.

Φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού του μέχρι το 1948, την Δ' τάξη. Τελείωσε το δημοτικό σε σχολείο των Ιωαννίνων.

Το 1956 αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Αρρέων Ιωαννίνων.

Το 1956 εισάγεται στην Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία, από την οποία αποφοίτησε το 1958.

Διορίζεται το 1962 στο νομό Γρεβενών.

Το 1966 μετατίθεται στο νομό Ιωαννίνων και τοποθετείται στο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής.

Εκεί γνωρίζει την Ελευθερία Ντάρα και παντρεύονται. Αποκτούν τις δύο κόρες τους, οι οποίες μεγαλώνουν στη Δροσοπηγή.

Έχουν δεθεί τόσο πολύ με το χωριό, που τουλάχιστον μία φορά το χρόνο το επισκέπτονται.

Η Ελευθερία, η γυναίκα του, πέρα από το διδακτικό της έργο, πρόσφερε και κοινωνικό έργο. Δίδαξε στα κορίτσια του χωριού μαγειρική, ζαχαροπλαστική, κέντημα κ.ά.

Στη Δροσοπηγή παραμένει μέχρι το 1975. Υπηρετεί στη συνέχεια για 2 χρόνια στον Παρακάλαμο. Το 1977 μετατίθεται στην Αθήνα και υπηρετεί σε σχολεία της Γλυφάδας και της Αργυρούπολης.

Συνταξιοδοτείται το 1982.

Βιογραφικό σημείωμα δασκάλας
Ελευθερίας Ντάρα

Γεννήθηκε το 1945 στο Μαντείο Δωδώνης Ιωαννίνων. Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού της και το 1963 αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Θηλέων Ιωαννίνων.

Αποσπάται για τι σχολικό έτος 1955-1956 στο 5/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής (από 1-9-1955 έως 30-6-1956), με σύνολο μαθητών 128.

Στη συνέχεια υπηρετεί σε σχολεία των Ιωαννίνων, Πρέβεζας, Φιλιπιάδας και παραιτείται από την υπηρεσία του το 1986 με το βαθμό του Δ/ντή Α'. Είναι έγγαμος με τέσσερα παιδιά.

Αναμνήσεις από τη Δροσοπηγή (Κάντισκο) του δάσκαλου Παύλου Κουλούρα.

A. Οι κάτοικοι της Δροσοπηγής.

1. Λαός ορεινός δυνατός. Έξυπνος δραστήριος. Αγαπητός. Γεμάτος πατρίδα και Ελλάδα. Φιλόξενος και πρόθυμος. Ήταν πάντοτε κοντά στο Σχολείο και τα προβλήματά του. Είχε πάντοτε τη θέληση να συμπαρίσταται στην κανονική λειτουργία του Σχολείου.

Μαζί στις χαρές, στις εθνικές και σχολικές γιορτές.

2. Στα Εθνικά συλλαλητήρια για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα και τα βασανιστήρια των Κυπρίων από τους Άγγλους του Χάρτιγκ με τη συμμετοχή και των γύρω Σχολείων και κατοίκων Ζέρμας-

Λυκόραχης και Φούρκας. Όπου όλη η Δροσοπηγή κυμάτιζε από γαλάζιες σημαίες και έστελναν μηνύματα ελευθερίας και Ενώσεως στους Έλληνες της Κύπρου.

3. Δεν υπήρχαν φτωχοί και πλούσιοι. Υπήρχαν μόνον άνθρωποι με καλοσύνη και αγάπη, που έτρεχαν στην δουλειά τους, στην Ελλάδα, το σχολείο, τα πανηγύρια, τους ωραίους γάμους και τις γιορτές τους με ομαδική συμμετοχή και ομοψυχία.

4. Η γενναιότητα των κατοίκων ήταν παραδειγματική. Όταν το χιόνι έφθανε τα 2-3 μέτρα στο χωριό, αυτοί πρόθυμα έτρεχαν στις χαράδρες, τις πλαγιές και τους ελεύθερους χώρους να περιμαζέψουν τους σάκους με τρόφιμα για τους ίδιους και χόρτο για τα ζώα, που έριχναν τακτικά τα' αεροπλάνα του Στρατού απ' τη Λάρισα, με μεγάλο κίνδυνο της ζωής τους.

B. Οι μαθητές του Σχολείου.

Πρωί - πρωί με τις τσαντούλες - τα βιβλία και τα πλακοκόντηλα στη σάκα, έτρεχαν στη ζεστή αγκαλιά του Σχολείου να πάρουν το πρωινό τους συσσίτιο, που ετοίμαζε η σχολική Εφορεία, (με τον αείμνηστο Μπάρμπα- Γιάννη τον Σιούτη και τον Κώστα Καρανικούλη), να κάνουν την προσευχή τους και στη συνέχεια τα μαθήματά τους πρωί και απόγευμα μέχρι το Σάββατο, (ενώ την Κυριακή είχε ομαδικό εκκλησιασμό γονέων και μαθητών), συμβάλλοντας στην πρόοδό τους ανάλογα με το τάλαντο του καθενός.

Όλοι όμως προσπαθούν να πάρουν περισσότερα εφόδια στη μόρφωση για τη ζωή τους. Ήταν ένα μελισσολόι ασταμάτητο, που οι μικρές φωνούλες του δονούσαν τη γη από χαρά, τραγούδι και παιγνίδια της παιδικής ηλικίας τους, καμαρωτοί και ωραίοι στις σχολικές γιορτές και τις εκδρομές, με πολύ παλμό και δύναμη.

Ήταν μικρούλια. Θαυμαστά και αγγελικά πλάσματα του Θεού και της φύσης αυτής, που είναι γεμάτη κρέκουρα της ηρωικής Πίνδου του '40 που γεννάει έξυπνες, αγνές ψυχές.

Συμπέρασμα.

Ευχή μας είναι, και θα είναι μία, μακάρι και σήμερα να υπήρχαν τέτοια Σχολεία με πολλούς μαθητές να ξαναζωντανέψουν τα κύτταρα του μέλλοντος τους, αυτά που χρειάζεται και έχει ανάγκη η κοινωνία, αυτά που είναι το καλύτερο δώρο της ζωής.

Βιογραφικό σημείωμα Δάσκαλου Γουνόπουλου Χριστόδουλου

Γεννήθηκε το 1931 στα Γιάννενα.

Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε στα Γιάννενα και την Παραμυθιά.

Από το 1938 έζησε με την οικογένειά του στη Σπερχειάδα Φθιώτιδας, όπου φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο και το Γυμνάσιο.

Το 1950, μετά από επιτυχείς εισαγωγικές εξετάσεις, εισήχθη στην Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων, απ' όπου αποφοίτησε το 1952.

Κατόπιν υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία και απολύθηκε το 1954.

Αρχές 1955 έλαβε τον διορισμό του για την εκπαιδευτική περιφέρεια Κόνιτσας, όπου παρέμεινε για 7 περίπου χρόνια.

Το σχολικό έτος 1956-1957 υπηρέτησε στη Δροσοπηγή, που τότε λεγόταν και με την παλιά της ονομασία Κάντσα.

Από τη Δροσοπηγή πήγε στην οργανική θέση του στο Δημοτικό Σχολείο Βούρμπιανης.

Στη συνέχεια υπηρέτησε σε σχολεία της περιφέρειας Ιωαννίνων.

Το 1980-1981 φοίτησε στη σχολή Επιμόρφωσης Λειτουργών Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το έτος 1987 παρατήθηκε από την υπηρεσία με 33 χρόνια υπηρεσίας.

-Εδώ στο όμορφο χωριό τη Δροσοπηγή, λέει, πέρασα την πιο ωραία χρονιά στην αρχή της διδασκαλικής μου ζωής.

Με εντυπωσίασε από τις πρώτες ημέρες η αγνότητα, η ανθρωπιά και η εργατικότητα των κατοίκων, αλλά πάνω απ' όλα ο ζήλος για πρόοδο.

Δεν ήταν έκπληξη για μένα να βλέπω τους κατοίκους της Δροσοπηγής να διαπρέπουν σ' όλους τους τομείς της βιοπάλης αλλά και του πνεύματος.-

**Βιογραφικό σημείωμα δασκάλου
Ζωγράφου Ευριπίδη**

Γεννήθηκε το 1932 στις Χιονιάδες Κόνιτσας.

Έβγαλε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και από το 1945-1947 φοίτησε στο Γυμνάσιο Κόνιτσας.

Το 1947, με εξετάσεις, εισήχθη στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλίας, απ' όπου το 1954 πήρε το πτυχίου του δασκάλου.

Το 1954 στρατεύθηκε και υπηρέτησε ως Έφεδρος Ανθυπολοχαγός, ως το 1957.

Διορίσθηκε το Μάιο του 1957.
Υπηρέτησε, στο σχολικό έτος 1957-1958 στη Δροσοπηγή. Από εδώ, λέει, διατηρώ τις πιο ωραίες αναμνήσεις, φιλόξενοι κάτοικοι, αγαπούσαν το έργο του δασκάλου.
Από τον Σεπτέμβριο του 1958 ως τον Οκτώβριο του

1964 υπηρέτησε στη Φούρκα.
Τον Οκτώβριο του 1964 μετατίθεται στην Αθήνα και υπηρετεί σε σχολεία στον Κορυδαλλό, Κερατσίνι, Βούλα, Γλυφάδα και από το 1975 ως το 1986 στο 6ο Δημοτικό Σχολείο Αργυρούπολης, Δ'ντης 12 θεσίου. Το 1986 συνταξιοδοτήθηκε.

Έχει επίσης αναπτύξει έντονη κοινωνική δράση. Επί σειρά ετών είναι Πρόεδρος της Αδελφότητας του χωριού του, Αντιπρόεδρος Πανεπιστημιακής, Αντιπρόεδρος της Πανκοινοτιώτικης Ομοσπονδίας, συνοικιακός σύμβουλος στην Αργυρούπολη.

Είναι παντρεμένος και έχει 2 αγόρια.

Όνειρό του η δημιουργία του Μουσείου Αγιογράφων. Η αγάπη του για το χωριό τον έκανε να ασχοληθεί με τα κοινά. Το 1994 πρόεδρος του χωριού, και από το 1994 έως σήμερα Πάρεδρος.

-Ελπίζω, λέει, ο Θεός να με αξιώσει να δω την λειτουργία του Μουσείου και την πρόοδο της περιοχής, η οποία πολλά υπέφερε στα περασμένα χρόνια. Τούτος ο τόπος, γεμάτος ιστορία, ελπίζω να βρεί το δρόμο του.-

**Βιογραφικό σημείωμα δασκάλου
Αναγνωστόπουλου Ανδρέα**

Γεννήθηκε στην Καστανέα (Καστανιανή) Κόνιτσας. Αποφοίτησε με Άριστα από τη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων.

Μετεκπαιδεύτηκε για 2 χρόνια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, αποφοίτησε από το Αμερικάνικο Καλέγιο Αθηνών (με υποτροφία) και πήρε και το πτυχίο του Πάντειου Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ως Δάσκαλος, υπηρέτησε

σε στα Δημοτικά Σχολεία Δροσοπηγής, Καστανέας, Κόνιτσας, και για μια δεκαετία στα Πρότυπα Δημοτικά Σχολεία της Ζωσιμαίας Ακαδημίας Ιωαννίνων.

Με διαγωνισμό προήχθη στο βαθμό του Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων και υπηρέτησε στη Θεσσαλία. Έπειτα έγινε Ειδικός Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Αθηνών και αποσπάστηκε ως Καθηγητής στο Π.Ε.Κ Ιωαννίνων.

Από το έτος 1990 μέχρι το 2002 εκλέχθηκε Δημοτικός Σύμβουλος της πόλης των Ιωαννίνων.

Με βαθιά συγκίνηση θυμούμαι τα χρόνια υπηρεσίας μου ως δασκάλου (1959-1963), στο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής.

Οι μαθητές του ήταν πανέξυμνοι, με εκπληκτική επίδοση στα μαθήματά τους. Σε σύγκριση με τους μαθητές άλλων Σχολείων, ονομαστών, που γνώρισα και από διαφορετικές θέσεις που είχα κάθε φορά, η

Αποσπάται για τι σχολικό έτος 1955-1956 στο 5/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής (από 1-9-1955 έως 30-6-1956), με σύνολο μαθητών 128.

Στη συνέχεια υπηρετεί σε σχολεία των Ιωαννίνων, Πρέβεζας, Φιλιπιάδας και παραιτείται από την υπηρεσία του το 1986 με το βαθμό του Δ'ντή Α'. Είναι έγγαμος με τέσσερα παιδιά.

Αναμνήσεις από τη Δροσοπηγή (Κάντισκο) του δάσκαλου Παύλου Κουλούρα.

A. Οι κάτοικοι της Δροσοπηγής.

1. Λαός ορεινός δυνατός. Έξυπνος δραστήριος. Αγαπητός. Γεμάτος πατρίδα και Ελλάδα. Φιλόξενος και πρόθυμος. Ήταν πάντοτε κοντά στο Σχολείο και τα προβλήματά του. Είχε πάντοτε τη θέληση να συμπαρίσταται στην κανονική λειτουργία του Σχολείου.

Μαζί στις χαρές, στις εθνικές και σχολικές γιορτές.

2. Στα Εθνικά συλλαλητήρια για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα και τα βασανιστήρια των Κυπρίων από τους Άγγλους του Χάρτιγκ με τη συμμετοχή και των γύρω Σχολείων και κατοίκων Ζέρμας-

Λυκόραχης και Φούρκας. Όπου όλη η Δροσοπηγή κυμάτιζε από γαλάζιες σημαίες και έστελναν μηνύματα ελευθερίας και Ενώσεως στους Έλληνες της Κύπρου.

3. Δεν υπήρχαν φτωχοί και πλούσιοι. Υπήρχαν μόνον άνθρωποι με καλοσύνη και αγάπη, που έτρεχαν στην δουλειά τους, στην Ελλάδα, το σχολείο, τα πανηγύρια, τους ωραίους γάμους και τις γιορτές τους με ομαδική συμμετοχή και ομοψυχία.

4. Η γενναιότητα των κατοίκων ήταν παραδειγματική. Όταν το χιόνι έφθανε τα 2-3 μέτρα στο χωριό, αυτοί πρόθυμα έτρεχαν στις χαράδρες, τις πλαγιές και τους ελεύθερους χώρους να περιμαζέψουν τους σάκους με τρόφιμα για τους ίδιους και χόρτο για τα ζώα, που έρχονταν τακτικά τα αεροπλάνα του Στρατού απ' τη Λάρισα, με μεγάλο κίνδυνο της ζωής τους.

B. Οι μαθητές του Σχολείου.

Πρωί - πρωί με τις τσαντούλες - τα βιβλία και τα πλακοκόντηλα στη σάκα, έτρεχαν στη ζεστή αγκαλιά του Σχολείου να πάρουν το πρωινό τους συσσίτιο, που ετοίμαζε η σχολική Εφορεία, (με τον αείμνηστο Μπάρμπα- Γιάννη τον Σιούτη και τον Κώστα Καρανικούλη), να κάνουν την προσευχή τους και στη συνέχεια τα μαθήματά τους πρωί και απόγευμα μέχρι το Σάββατο, (ενώ την Κυριακή είχε ομαδικό εκκλησιασμό γονέων και μαθητών), συμβάλλοντας στην πρόοδό τους ανάλογα με το τάλαντο του καθενός.

Όλοι όμως προσπαθούν να πάρουν περισσότερα εφόδια στη μόρφωση για τη ζωή τους. Ήταν ένα μελισσολόι ασταμάτητο, που οι μικρές φωνούλες του δονούσαν τη γη από χαρά, τραγούδι και παιγνίδια της παιδικής ηλικίας τους, καμαρωτοί και ωραίοι στις σχολικές γιορτές και τις εκδρομές, με πολύ παλμό και δύναμη.

Ήταν μικρούλια. Θαυμαστά και αγγελικά πλάσματα του Θεού και της φύσης αυτής, που είναι γεμάτη κρέκουρα της ηρωικής Πίνδου του '40 που γεννάει έξυπνες, αγνές ψυχές.

Συμπέρασμα.

Ευχή μας είναι, και θα είναι μία, μακάρι και σήμερα να υπήρχαν τέτοια Σχολεία με πολλούς μαθητές να ξαναζωντανέψουν τα κύτταρα του μέλλοντος τους, αυτά που χρειάζεται και έχει ανάγκη η κοινωνία, αυτά που είναι το καλύτερο δώρο της ζωής.

Βιογραφικό σημείωμα Δάσκαλου Γουνόπουλου Χριστόδουλου

Γεννήθηκε το 1931 στα Γιάννενα.

Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε στα Γιάννενα και την Παραμυθιά.

Από το 1938 έζησε με την οικογένειά του στη Σπερχειάδα Φθιώτιδας, όπου φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο και το Γυμνάσιο.

Το 1950, μετά από επιτυχείς εισαγωγικές εξετάσεις, εισήχθη στην Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων, απ' όπου αποφοίτησε το 1952.

Κατόπιν υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία και απολύθηκε το 1954.

Αρχές 1955 έλαβε τον διορισμό του για την εκπαιδευτική περιφέρεια Κόνιτσας, όπου παρέμεινε για 7 περίπου χρόνια.

Το σχολικό έτος 1956-1957 υπηρέτησε στη Δροσοπηγή, που τότε λεγόταν και με την παλιά της ονομασία Κάντσικο.

Από τη Δροσοπηγή πήγε στην οργανική θέση του, στο Δημοτικό Σχολείο Βούρμπιανης.

Στη συνέχεια υπηρέτησε σε σχολεία της περιφέρειας Ιωαννίνων.

Το 1980-1981 φοίτησε στη σχολή Επιμόρφωσης Λειτουργών Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Το έτος 1987 παραιτήθηκε από την υπηρεσία με 33 χρόνια υπηρεσίας.

«Εδώ στο όμορφο χωριό τη Δροσοπηγή, λέει, πέρασα την πιο ωραία χρονιά στην αρχή της διδασκαλικής μου ζωής.

Με εντυπωσίασε από τις πρώτες ημέρες η αγνότητα, η ανθρωπιά και η εργατικότητα των κατοίκων, αλλά πάνω απ' όλα ο ζήλος για πρόοδο.

Δεν ήταν έκπληξη για μένα να βλέπω τους κατοίκους της Δροσοπηγής να διαπρέπουν σ' όλους τους τομείς της βιοπάλης αλλά και του πνεύματος.»

**Βιογραφικό σημείωμα δάσκαλου
Ζωγράφου Ευριπίδη**

Γεννήθηκε το 1932 στις Χιονιάδες Κόνιτσας.

Έβγαλε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και από το 1945-1947 φοίτησε στο Γυμνάσιο Κόνιτσας.

Το 1947, με εξετάσεις, εισήχθη στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, απ' όπου το 1954 πήρε το πτυχίου του δάσκαλου.

Το 1954 στρατεύθηκε και υπηρέτησε ως Έφεδρος Ανθυπολοχαγός, ως το 1957.

Διορίσθηκε το Μάιο του 1957.

Υπηρέτησε, στο σχολικό έτος 1957-1958 στη Δροσοπηγή. Από εδώ, λέει, διατηρώ τις πιο ωραίες αναμνήσεις, φιλόξενοι κάτοικοι, αγαπούσαν το έργο του δάσκαλου.

Από τον Σεπτέμβριο του 1958 ως τον Οκτώβρη του

1964 υπηρέτησε στη Φούρκα.

Τον Οκτώβριο του 1964 μετατίθεται στην Αθήνα και υπηρετεί σε σχολεία στον Κορυδαλλό, Κερατσίνι, Βούλα, Γλυφάδα και από το 1975 ως το 1986 στο 6ο Δημοτικό Σχολείο Αργυρούπολης, Δ/ντής 12 θέσιου. Το 1986 συνταξιοδοτήθηκε.

Έχει επίσης αναπτύξει έντονη κοινωνική δράση. Επί σειρά ετών είναι Πρόεδρος της Αδελφότητας του χωριού του, Αντιπρόεδρος Πανεπειρωτικής, Αντιπρόεδρος της Πανκονιτσιώτικης Ομοσπονδίας, συνοικιακός σύμβουλος στην Αργυρούπολη.

Είναι παντρεμένος και έχει 2 αγόρια.

Όνειρό του η δημιουργία του Μουσείου Αγιογράφων. Η αγάπη του για το χωριό τον έκανε να ασχοληθεί με τα κοινά. Το 1994 πρόεδρος του χωριού, και από το 1994 έως σήμερα Πάρεδρος.

«Ελπίζω, λέει, ο Θεός να με αξιώσει να δω την λειτουργία του Μουσείου και την πρόοδο της περιοχής, η οποία πολλά υπέφερε στα περασμένα χρόνια. Τούτος ο τόπος, γεμάτος ιστορία, ελπίζω να βρεί το δρόμο του.»

**Βιογραφικό σημείωμα δάσκαλου
Αναγνωστόπουλου Ανδρέα**

Γεννήθηκε στην Καστανέα (Καστάνιανη) Κόνιτσας. Αποφοίτησε με Άριστα από τη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων.

Μετεκπαιδεύτηκε για 2 χρόνια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, αποφοίτησε από το Αμερικάνικο Κολέγιο Αθηνών (με υποτροφία) και πήρε και το πτυχίο του Πάντειου Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ως Δάσκαλος, υπηρέτησε

στα Δημοτικά Σχολεία Δροσοπηγής, Καστανέας, Κόνιτσας, και για μια δεκαετία στα Πρότυπα Δημοτικά Σχολεία της Ζωσιμαίας Ακαδημίας Ιωαννίνων.

Με διαγωνισμό προήχθη στο βαθμό του Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων και υπηρέτησε στη Θεσπρωτία. Έπειτα έγινε Ειδικός Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Αθηνών και αποσπάστηκε ως Καθηγητής στο Π.Ε.Κ Ιωαννίνων.

Από το έτος 1990 μέχρι το 2002 εκλέχθηκε Δημοτικός Σύμβουλος της πόλης των Ιωαννίνων.

Με βαθιά συγκίνηση θυμούμαι τα χρόνια υπηρεσίας μου ως δάσκαλου (1959-1963), στο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής.

Οι μαθητές του ήταν πανέξυπνοι, με εκπληκτική επίδοση στα μαθήματά τους. Σε σύγκριση με τους μαθητές άλλων Σχολείων, ονομαστών, που γνώρισα και από διαφορετικές θέσεις που είχα κάθε φορά, η

Το 1963 εισάγεται στη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων, από την οποία αποφοιτά το 1965.

Το 1966 διορίζεται στο Δημοτικό Σχολείο Δροσοπηγής Κόνιτσας. Υπηρετεί εκεί μέχρι το 1974.

Στη συνέχεια υπηρετεί σε σχολείο της Κόνιτσας και του Παρακάλαμου.

Από το 1977 υπηρετεί σε σχολεία της Αθήνας (Γλυφάδα, Αργυρούπολη) απ' όπου και συνταξιοδοτείται. Ξεχωριστό σταθμό στην επαγγελματική μου καριέρα αποτελεί η Δροσοπηγή, διότι εκεί έκανα τα πρώτα εκπαιδευτικά μου βήματα, αλλά και γιατί εκεί γνώρισα και παντρεύτηκα τον συνάδελφό μου Νίκο Γκιόκα, με τον οποίο απέκτησα δύο κόρες.

Βιογραφικό σημείωμα δάσκαλου

Τάπη Δημήτριου

Γεννήθηκε στο Πληκάτι Κόνιτσας το 1943.

Ο εμφύλιος πόλεμος τον βρίσκει στην Ουγγαρία (Βουδαπέστη), όπου έμαθε τα πρώτα του γράμματα (Δημοτικό Σχολείο).

Αποφοίτησε από το Γυμνάσιο της Ζωσιμαίας Σχολής. Το 1968 αποφοίτησε από τη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία.

Είναι παντρεμένος από το 1969, με την Χαρίκλεια, και έχει τρία παιδιά (δύο αγόρια και μία κόρη).

Διορίστηκε στην Καστανέα Κόνιτσας. Τα χωριά της Κόνιτσας, κυρίως η Δροσοπηγή, του κέντριζαν το ενδιαφέρον για δράση και δημιουργία.

Το 1974 πήρε οργανική θέση στη Δροσοπηγή. Θέση την οποία κράτησε μέχρι το 1984 (συνολικά 10 χρόνια).

Από την παραμονή του στη Δροσοπηγή, με την οικογένειά του, κοντά στους απλούς ανθρώπους του χωριού, οι εντυπώσεις του είναι άριστες.

Άνθρωποι απλοί, εργατικοί και φιλόξενοι. Διακρίνονταν για την απλοχεριά τους, για την ευγενική ψυχή τους.

Πότε με το κλάμα, την λύπη και πότε με το γέλιο και τη χαρά τους.

Τους αγάπησε τους ανθρώπους του Καντσίκου και πιστεύει ότι τον αγάπησαν και εκείνοι. Απόδειξη ότι πάντα στο πανηγύρι της Παναγίας τον καλούσαν κοντά στον πλάτανο του χωριού για χορό και για ξεδίφασμα στην κεντρική βρύση, με την καμαρωτή πρόσοψη και τις δύο πέτρινες γούρνες.

1974. Πρώτη χρονιά στο Κάντσικο με 32 μαθητές. Μονοθέσιο Σχολείο. Δύσκολο το έργο του. Δεν απελπίστηκε. Ήταν νέος. Τα μάτια των παιδιών, τ' αγάπη-

σε πραγματικά σαν παιδιά του, του έδιναν κουράγιο κι' ελπίδα.

Στο ένα χέρι τη «σάκα» με τα εργαλεία τους (βιβλία, τετράδια...) και στο άλλο από ένα ξύλο για να ζεσταθούν στα κρύα του χειμώνα.

Μυαλό ξυράφι, πού λέει ο λαός μας, γιατί ζούσαν στο χωριό, στον καθαρό αέρα.

Στην πόλη όλα αλλοτριώνονται, εκφυλίζονται. «Ακόμη και οι ράτσες χάνονται», κατά τον παιδαγωγό Ρουσώ. Συγκινήθηκε όταν το 1984 έμειναν μόνο δύο μαθητές. Τα' αδέρφια Γιάννης και Χρήστος. Το Σχολείο έκλεισε.

Κατεβαίνει στα άχαρα καμποχώρια. Όμως οι μαθητές της Δροσοπηγής του μπήκαν βαθιά στην καρδιά του. Θα θυμάται το κλάμα τους, το γέλιο τους, το παιχνίδι τους, τις παιδικές ζαβολιές τους.

Μία παρακαταθήκη μόνο:

Να αγαπήσουν το Κάντσικο. Να επιστρέφουν που και που στο χωριό τους. Να κρατήσουν ζωντανά τα ήθη και έθιμα, τις παραδόσεις, τον τρόπο ζωής του χωριού. Από τη μεριά του έχει αφήσει ένα συγγραφικό έργο. «Ο Καντσιώτικος Γάμος», με 60 τραγούδια. Ευχαριστεί τους Γερόντους και τις καλοκάγαθες Γριούλες που τον βοήθησαν για την συγκέντρωση και το γράψιμο των τραγουδιών.

Σήμερα είναι συνταξιούχος με 34 χρόνια συνολικά υπηρεσίας και μοιράζεται το χρόνο του ανάμεσα στο Πληκάτι και στα Γιάννενα.

Ο τελευταίος δάσκαλος του χωριού. Θα ξαναγεμίσει άραγε με παιδικές φωνές η αυλή του Σχολείου;

Βιογραφικό σημείωμα του πρώην Γραμματέα του χωριού μας

Τζίμου Ιωάννη

Γεννήθηκε το Νοέμβριο του 1917 στο χωριό μας. Έβγαλε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας. Διετέλεσε Γραμματέας στο χωριό μας για 31 συνεχή χρόνια από το 1950 έως το 1981.

Πολέμησε στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο.

Το αξιοσημείωτο είναι ότι είναι ο πρώτος

Γραμματέας, μεταξύ 308 Κοινοτήτων, που χρησιμοποίησε γραφομηχανή.

Ανακήρυξη των δασκάλων, σε Επίτιμα Μέλη της Αδελφότητάς μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών, με ομόφωνη απόφασή του, πρότεινε στη Γενική Συνέλευση, όπως το καταστατικό μας ορίζει, την ανακήρυξη των δασκάλων που υπηρέτησαν στο χωριό μας σε επίτιμα μέλη αυτής.

Η Γενική Συνέλευση με ομόφωνη απόφασή της, στις 13/8/2006, τους ανακήρυξε σε επίτιμα μέλη αυτής και τούς ενέταξε στην μεγάλη οικογένεια των «Καντσιοτών».

Θεωρούμε ότι είναι η ελάχιστη τιμή σ' αυτούς που συντέλεσαν καθοριστικά στη συγκρότηση του χαρακτήρα μας, στην ανάδειξη και καταξίωση της προσωπικότητάς μας, σ' αυτούς που βάλανε την δική τους σφραγίδα στην πορεία και εξέλιξη μας.

Είναι η ελάχιστη αναγνώριση του έργου τους, για ότι κάνανε και δώσανε από τον πλούτο των γνώσεών τους σ' όλους μας. Και όταν το έργο δεν έχει τίμημα αποτίμησης, γίνεται αίσθημα ευγνωμοσύνης να μας προστάζει στο διάβα μας, να μην ξεχνάμε και να θυμόμαστε.

Μουσική Λαϊκή Βραδιά

Στις 12 Αυγούστου, μετά τη λήξη της εκδήλωσης βράβευσης των δασκάλων, το συγκρότημα της συνδημότισσας μας, φίλης του χωριού μας και της Αδελφότητας, κας Μαριάννας Τζήμα, με έντεχνα λαϊκά και ρεμπέτικα τραγούδια, κράτησε συντροφιά, μέχρι τις πρωινές ώρες, στους παρευρισκόμενους χωριανούς και φίλους.

Ο κόσμος πολύς, το κέφι μεγάλο. Ευχάριστες αναμνήσεις και ανανέωση στο μουσικό ραντεβού μας για του χρόνου.

Θεία Λειτουργία χοροστατούντως του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας.

Την Κυριακή στις 13 Αυγούστου, στα πλαίσια του εορτασμού των 30 χρόνων από την ίδρυση της Αδελφότητας, τελέσθηκε στον Ιερό Ναό της Αγίας Παρασκευής του χωριού μας Θεία Λειτουργία χοροστατούντως του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ.Ανδρέου.

Ο Σεβασμιώτατος ανταποκρίθηκε πρόθυμα στην πρόσκληση του Δ.Σ της Αδελφότητας και τίμησε με την παρουσία του τις εκδηλώσεις μας.

Η εκκλησία ήταν γεμάτη από κόσμο, το οποίο σχολιάσθηκε θετικά από τους Ιερωμένους, και με κατάλυξη και ευλάβεια παρακολούθησαν την Θ. Λειτουργία.

Αιμοδοσία στη Δροσοπηγή

Την ίδια μέρα Κυριακή 13 Αυγούστου 2006, κινητή μονάδα από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, όπου η Αδελφότητα διατηρεί μία από τις δύο Τράπεζες Αίματος που έχει δημιουργήσει από το 2003, ήρθε στο χωριό μας και πραγματοποίησε, για 4η χρονιά, την καθιερωμένη πια ετήσια αιμοληψία, στην αίθουσα του κοινοτικού καταστήματος.

Η προσέλευση ήταν συγκινητική. 32 συγχωριανές -οί μας και φίλοι έδωσαν αίμα και την υπόσχεση για μεγαλύτερη συμμετοχή του χρόνου.

Αυτή η εκδήλωση αλληλεγγύης και ανθρωπιάς δεν είναι χρήσιμη μόνο στους συνανθρώπους μας αλλά και στους ίδιους τους συγχωριανούς μας.

Μέχρι σήμερα, όλα αυτά τα χρόνια, εξυπηρετήθηκαν όλοι οι συγχωριανοί μας που είχαν ανάγκη αίματος, χωρίς απολύτως καμία εξαίρεση.

Οι αιμοδότες μας: Καρράς Παύλος, Κοτσίνας Δημήτριος, Μουκούλης Κύρηκος, Σίμος Π. Κων/νος, Κουτουλούλης Αντώνιος, Ζιώγας Θ. Βασίλειος, Λέκκας Ευθύμιος, Κουτρομπίνας Ι. Κων/νος, Ζιώγα Αγνή, Καπλάνης Χρήστος, Λέκκα Ευτυχία, Δημητρούλης Γεώργιος, Κοτσίνα Κυριακή, Κοτσίνας Παύλος, Μουκούλης Πολύβιος, Καπλάνη Κ. Ελένη, Γκαμπράνης Νικόλαος, Σπέλλας Κων/νος, Κουτρομπίνα Χαϊδω, Λέκκας Μ. Ιωάννης, Μακρής Γ. Βασίλειος, Ζιώγα Αγγελική, Μουκούλης Αθανάσιος, Καπλάνη Σεβαστή, Σιγηνός Φώτης, Αδαμάκη Κυριακή, Κοτολούλης Γεώργιος, Σιούτης Ευάγγελος, Κοτολούλης Γ. Χρήστος, Κουτρομπίνας Δημήτριος, Σιούτης Δημήτριος, Δημητρούλης Αθανάσιος.

Υπήρξαν όμως και 7 συγχωριανές-οί μας που, ενώ προσήλθαν στην αιμοδοσία, κρίθηκε ότι δεν πρέπει να δώσουν αίμα για κάποιους λόγους:

Πατσιωτού Κων/να, Καθάρη Αλεξάνδρα, Ζιώγας Παύλος, Σπέλλας Δημήτριος, Τσιγκούλη Δήμητρα, Βασιλούλη Αλίκη, Κοτσίνα Ελένη.

Το Δ.Σ της Αδελφότητας συγχαίρει και ευχαριστεί θερμά τους αιμοδότες, γι' αυτή την υψηλής ευαισθησίας και ανθρωπιάς εκδήλωση, και εύχεται αυτή η πρωτοβουλία τους να γίνει παράδειγμα προσφοράς και αλληλεγγύης σε όλους μας.

Οι τράπεζες αίματος της Αδελφότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνει τα μέλη του και τους συγχωριανούς ότι για τις Τράπεζες Αίματος, από την ίδρυσή τους, υπάρχει ο παρακάτω κανονι-

σμός λειτουργίας, που καθορίζει το πλαίσιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μελών των Τραπεζών Αίματος.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΙΜΑΤΟΣ

Άρθρο 1. Το Δ. Σ. της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών Δήμου Μαστοροχωρίων στις 31/07/2003, μετά από ομόφωνη απόφασή του, ιδρύει δύο Τράπεζες Αίματος και συγκεκριμένα στο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ & στο ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΧΕΠΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ με σκοπό την ανάπτυξη του εθελοντισμού στην αιμοδοσία.

Άρθρο 2. Η ονομασία της Τράπεζας Αίματος είναι «Τράπεζα Αίματος Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών Δήμου Μαστοροχωρίων - Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ».

Άρθρο 3. Σκοπός της Τράπεζας Αίματος είναι η ανάπτυξη του εθελοντισμού για την αιμοδοσία και η αλληλεγγύη μεταξύ των μελών της Αδελφότητας και των συγχωριανών για την κάλυψη των αναγκών τους σε αίμα.

Άρθρο 4. Τακτικά μέλη της Τράπεζας Αίματος είναι όλα τα μέλη της Αδελφότητας, καθώς και οι απανταχού καταγόμενοι από την Δροσοπηγή του Δήμου Μαστοροχωρίων.

Άρθρο 5. Δικαιώματα μελών.

1. Τα τακτικά μέλη της Τράπεζας που αιμοδοτούν έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν μέχρι 5 φιάλες αίμα με ομόφωνη απόφαση της 3μελούς Επιτροπής αιμοδοσίας του Δ. Σ. της Αδελφότητας, και μέχρι 2 φιάλες με απόφαση της πλειοψηφίας της 3μελούς Επιτροπής αιμοδοσίας του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

2. Οι συγγενείς μέχρι του πρώτου βαθμού του τακτικού μέλους, έχουν ίδια δικαιώματα παροχών από την Τράπεζα.

3. Επίσης έχουν όλες τις παροχές που προβλέπονται από τον εκάστοτε ισχύοντα νόμο.

4. Για οποιαδήποτε ανάληψη από την Τράπεζα Αίματος απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά.

A) Βεβαίωση του Νοσοκομείου ή της Κλινικής, όπου νοσηλεύεται ο/η ασθενής και θα αναγράφεται η ανάγκη του σε αίμα (ποσότητα και ομάδα).

B) Έγγραφο συγκατάθεση της 3μελούς Επιτροπής Αιμοδοσίας του Δ.Σ της Αδελφότητας.

Υποχρεώσεις μελών

1. Τα μέλη της Τράπεζας Αίματος είναι υποχρεω-

μένα να πειθαρχούν στις διατάξεις του κανονισμού λειτουργίας και να βοηθούν στις προσπάθειες για συνεχή παρακαταθήκη σε αίμα.

2. Κάθε τακτικό μέλος πρέπει να αιμοδοτεί τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Αυτό μπορεί να γίνει προσερχόμενος σε οποιαδήποτε κέντρο αιμοδοσίας, δηλώνοντας υποχρεωτικά ότι, η αιμοδοσία γίνεται υπέρ της Τράπεζας Αίματος της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών «Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ», που βρίσκεται στα νοσοκομεία:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ & ΑΧΕΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

3. Σε περίπτωση που ένα μέλος, για λόγους υγείας, δεν μπορεί να αιμοδοτήσει, μπορεί με δήλωσή του, να εγγράψει ως αιμοδότη ένα συγγενικό του πρόσωπο από αυτά που έχουν τα ίδια με αυτόν δικαιώματα (Άρθρο 4, υποχρεώσεις μελών). Αν αυτό δεν είναι εφικτό και πρόκειται για ειδική περίπτωση άμεσης ανάγκης, εξακολουθεί να διατηρεί το δικαίωμα να λαμβάνει τις παροχές της Τράπεζας

Άρθρο 6. Την ευθύνη λειτουργίας της Τράπεζας Αίματος έχει 3μελής Επιτροπή Αιμοδοσίας, η οποία εκλέγεται από το εκάστοτε Δ.Σ της Αδελφότητας, και είναι υπεύθυνο για:

- Την παρακολούθηση καταθέσεων
- Την έγκριση αναλήψεων
- Τις συνεννοήσεις με τα κέντρα αιμοδοσίας
- Την οργάνωση ομαδικών αιμοδοσιών
- Την τήρηση σχετικού αρχείου καταθέσεων, αναλήψεων, την διεκπεραίωση της αλληλογραφίας και ότι άλλο απαιτείται για την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας Αίματος

Άρθρο 7 Με ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής Αιμοδοσίας μπορεί να παραχωρηθεί με μορφή δανείου ποσότητα αίματος από την παρακαταθήκη της Αδελφότητας για κοινωνικούς σκοπούς.

Άρθρο 8. Ότι δεν προβλέπεται από τον κανονισμό της λειτουργίας της Τράπεζας Αίματος, επιλύεται με απόφαση της πλειοψηφίας του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

ΤΟ Δ.Σ.

Αγώνες ανωμάλου δρόμου παιδιών Δημοτικού και Γυμνασίου

Με απόλυτη επιτυχία την ίδια μέρα επίσης **Κυριακή 13 Αυγούστου**, πραγματοποιήθηκαν για 4η συνεχή χρονιά οι αγώνες ανωμάλου δρόμου, που είχαν εκκίνηση και τερματισμό την κεντρική πλατεία του χωριού.

Συνολικά 51 αγόρια και κορίτσια του Δημοτικού και του Γυμνασίου, έτρεξαν στα στενά δρομάκια του χωριού.

Δόθηκαν κύπελλα και μετάλλια στους τρεις πρώτους νικητές και νικήτριες, ανά κατηγορία, και διπλώματα συμμετοχής σε όλους τους συμμετέχοντες, καθώς και από μία αναμνηστική μπλούζα με το σήμα της Αδελφότητας. Συνολικά τα παιδιά είχαν χωρισθεί σε 6 κατηγορίες.

Το ραντεβού ανανεώθηκε για του χρόνου, για το επόμενο Αύγουστο.

Στους αγώνες πήραν μέρος:

Ζιώγας Γεώργιος (1993), Τσιγκούλη Άννα (1993), Γκαρτσόνικα Δήμητρα (1994), Τσιγκούλης Θεοδόσης (1994), Ζώτος Νίκος (1994), Λέκκας Χρήστος (1994), Αθανασίου Βασιλική (1995), Τσιγκούλη Μυρτώ (1995), Καπλάνης Ορέστης (1995), Λέκκας Γρηγόριος (1995), Λέκκας Κωνσταντίνος (1995), Δημητρούλης Δημήτριος (1995), Σπέλλα Βάσω (1996), Μακρή Ιωάννα (1996), Καθάρου Γεωργία (1996), Σπέλλας Κήρυλος (1996), Καθάρου Χαρίλαος (1996), Σπέλλας Βασίλειος (1996), Σόμος Νικήτας (1996), Ρέππα Ιωάννα (1997), Καθάρου Κορίνα (1997), Κουτρομπίνα Κατερίνα (1997), Κουτρομπίνα Χριστίνα (1997), Σιούτης Σπύρος (1997), Πουκάντε Νίκο (1997), Σπέλλας Θωμάς (1997), Σαλωμίδου Άννα (1998), Πατλάκα Μάρω (1998), Κουτουλούλη Νίκη (1998), Κιούσογλου Ιωάννης (1998), Σπέλλας Γεώργιος (1998), Κιούσογλου Παναγιώτης (1998), Σιγινού Φιλίω (1999), Σπέλλα Νικολέτα (1999), Σιούτης Μιχάλης (1999), Ζιώγας Σπύρος (1999), Κου-

τρομπίνας Πέτρος (1999), Καθάρου Αριάδνη (2000), Μουκούλη Βασιλική (2000), Λέκκα Αναστασία (2000), Σούλιου Μυρτώ (2000), Ρέππας Δημήτριος (2000), Αγαθός Αλέξης (2000), Λέκκα Αρετή (2001), Κουτρομπίνας Πέτρος (2001), Κουτρομπίνας Σταύρος (2001), Σούλιος Βασίλειος (2001), Ζώτου Αλίκη (2002), Μουκούλης Παντελής (2002), Σιούτης Λευτέρης (2003), Κουτρομπίνας Βασίλειος (2003).

Τριήμερο παραδοσιακό πανηγύρι

Επί χρόνια τώρα, κύριο μέλημα των Δ.Σ της Αδελφότητας είναι να κρατήσει, με κάθε τρόπο, τον παραδοσιακό χαρακτήρα του 3ήμερου Πανηγυριού μας. Το πανηγύρι γίνεται ομαδικά στην κεντρική πλατεία, κάτω από τον πλάτανο των 120 χρόνων.

Σε χωριστές σειρές, στο εσωτερικό μέρος του χορού οι άνδρες και στο εξωτερικό μέρος οι γυναίκες, με την συνοδεία της παραδοσιακής ορχήστρας του Κ. Χαλκιά, οι Καντσιώτισες και οι Καντσιώτες χόρεψαν και σιγοτραγούδησαν τα τραγούδια της αγάπης και της ξενιτιάς.

Τραγούδια με τα οποία μεγαλώσαμε όλοι. Το κέφι μεγάλο, τα συναισθήματα ανάμικτα.

14 Αυγούστου:

Το πανηγύρι ξεκίνησε με το χορευτικό των μεγάλων. Μία ιδέα που ξεκίνησε πριν 2 χρόνια και είχε μεγάλη αποδοχή.

Έξι ζευγάρια ντυμένα με παραδοσιακές στολές, με την συνοδεία της παραδοσιακής ορχήστρας, μπαίνουν από τον προαύλιο χώρο της εκκλησίας, στην πλατεία. Πωγωνίσιο, τσάμικο και το κέφι δεν άργησε να ανάψει.

Μικροί, Μεγάλοι, Άνδρες και Γυναίκες, όλοι στο χορό, που συνεχίστηκε μέχρι το πρωί.

15 Αυγούστου:

Γιορτάζει το εξωκλήσι της Παναγίας. Κόσμος πολύς, μέσα και έξω από την εκκλησία, παρακολουθεί με ευλάβεια την Θεία Λειτουργία.

Κάθε χρόνο και μεγαλύτερη προσέλευση πιστών. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας ο κόσμος ανταλλάσσει ευχές και γεύονται το «ρουφτένιο», τις πίτες, το λουκούμι, τα αναψυκτικά κ.λ.π που πρόσφερε η Αδελφότητα στους παρευρισκόμενους. Το Δ.Σ ευχαριστεί θερμά τις γυναίκες που πρόσφεραν τα παραπάνω εδέσματα.

Το βράδυ η γιορτή συνεχίζεται. Τα χορευτικά των παιδιών, η συνέχεια του πανηγυριού.

Με την καθοδήγηση της Άρτεμις Ζιώγα, το παιδικό και εφηβικό χορευτικό συγκρότημα δίνουν το γιορταστικό χρώμα της ημέρας, ζωντανεύουν τα έθιμα και την παράδοση, κάνουν τους παππούδες και τους γονείς να δακρύσουν.

Τα παιδιά, από τα πολύ μικρά έως και τα μεγαλύτερα, χορεύουν με κέφι. Το νοιώθουν, ζουν το γεγονός και δίνουν ελπιδοφόρο μήνυμα για την διάσωση της παράδοσής μας.

Και μετά, όπως χρόνια τώρα συνηθίζεται, από σεβασμό και τιμή για τους μόχθους και την προσφορά τους στον τόπο, έρχεται η σειρά των «Μεγαλύτερων» για χορό.

Ακολουθούν και πιο νεώτεροι. Είναι το πιο σημαντικό γεγονός, είναι η εικόνα που δεν αποτυπώνεται με λέξεις.

Κόσμος πολύς, καθιστοί, όρθιοι, Καντσιώτες, συνδημότες, αλλά και από πιο μακριά. Το πανηγύρι μας είναι πλέον ξακουστό, ευρύτερα. Πόσα, αλήθεια τέτοια παραδοσιακά πανηγύρια, απόμειναν;

Η ανατολή του ηλίου «επέβαλε» και την παύση των μουσικών οργάνων, για να «ξαποστάσουν», έρχεται και η 3η μέρα του πανηγυριού.

16 Αυγούστου:

Τελευταία μέρα του πανηγυριού, τελευταία των 7ήμερων εορταστικών εκδηλώσεων, που διοργάνωσε η Αδελφότητα. Το πανηγύρι ξεκινά με την παρουσία της χορωδίας του χωριού μας.

Για 3η χρονιά, με την καθοδήγηση της Θωμαής Κούτουλα, η 15μελής χορωδία, τραγουδάει με μοναδικό παραδοσιακό τρόπο τραγούδια της ξενιτιάς, του γάμου και της αγάπης.

Η χορωδία μας το βράδυ της τιμητικής βραδιάς των δασκάλων, ερμηνεύει το "φίλοι μ' καλώς ορίσατε".

Η χορωδία μας, λάμπρυνε με την παρουσία της και τη συμμετοχή της τις πολιτιστικές εκδηλώσεις μας "**Καλοκαίρι 2006 στη Δροσοπηγή**", μαγεύοντας τους παρευρισκόμενους, αφήνοντας όμορφες αναμνήσεις και την υπόσχεση για μια νέα παρουσία το επόμενο καλοκαίρι.

Στη χορωδία συμμετείχαν 4 άνδρες και 11 γυναίκες:

Καθάριος Χαρίλαος, Ζιώγας Γιάννης, Σιούτης Ευάγγελος, Ζιώγας Βασίλειος, Κοτολούλη Ευμορφία, Καθάρη Γεωργία, Μουκούλη Βασιλική, Κουτρομπίνα Δήμητρα, Τζίμα Σπυριδούλα, Ρέβα Βάσω, Ζιώγα Αγγέλα, Κατσαμάνη Δέσπω, Κουτρομπίνα Μαρία, Καπλάνη Σεβαστή, Πατσιωτού- Καθάρη Ντίνα.

Συνεχίζουν με χορό και έρχονται να ενωθούν μαζί, άνδρες, γυναίκες, νέες και νέοι.

Τελικά οι Καντσιώτες πεισματικά επιμένουν, με την

συμμετοχή τους, στην διατήρηση και της 3ης ημέρας πανηγυριού, που σε πολλούς φαντάζει υπερβολή. Άλλωστε φαίνεται, έχει αποκλειστικά και μόνο το τοπικό χρώμα, είναι μια χορευτική μέρα μόνο γι' αυτούς.

Και με συνέπεια-παραδοσιακή- η λήξη και αυτής της χορευτικής βραδιάς φθάνει ίσα με την ανατολή του ηλίου, δίνοντας υπόσχεση ότι και του χρόνου, στο επόμενο αντάμωμα, στο επόμενο πανηγύρι, με το ίδιο κέφι, θα είναι και πάλι όλοι παρόντες.

Ευχαριστίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας ευχαριστεί θερμά τους:

- Νίκο & Κώστα Φιλίππιδη, Μαρούλα Παπαευσταθίου-Τσάγκα, Μαριάννα Τζήμα, Θωμαή Κούτουλα, Τσιγκούλη Αθανάσιο, Καθάρη Χρήστο, Τσιλογιάννη Γιώργο, για την συμμετοχή τους και την συμβολή τους στην πραγμάτωση και την επιτυχία των καλοκαιρινών εκδηλώσεων στο χωριό, στα πλαίσια του εορτασμού των 30 χρόνων από την ίδρυση της Αδελφότητας.

- Τον Κώστα Τζάλλα, για την προσφορά ενός αναλόγιου για τις ανάγκες των καλοκαιρινών εκδηλώσεων στο χωριό.

- Κατσιώτα Γιάννη, Μουκούλη Κυράτσω, Ζιώγα Άννα. Για την προσφορά αρχειακού υλικού (φωτογραφιών & παλιών εγγράφων) στην Αδελφότητα.

- Τον συγχωριανό μας Κατσαμάνη Κώστα, για την οικονομική ενίσχυση με το ποσό των 100 €, για την ανέγερση του ξενώνα.

- Τον συγχωριανό μας Νίκο Δημητρούλη, από τον Καναδά, για την οικονομική ενίσχυση του περιοδικού μας, με το ποσό των 200 \$ Καναδά.

- Τον Στασινό Δημήτριο, συνταξιούχο δάσκαλο και επίτιμο μέλος της Αδελφότητας, για την οικονομική ενίσχυση προς την Αδελφότητα, με το ποσόν των 50 €.

Σύνοψη των δράσεων της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών «Ο Άγιος Αθανάσιος»

(τα πρώτα 30 χρόνια από την σύστασή της)

Με την ευκαιρία της 30ετίας από την ίδρυση της Αδελφότητας, είχαμε δημοσιεύσει στο προηγούμενο τεύχος το ιστορικό της καταστατικής ιδρυτικής πράξης. Συνεχίζοντας την παρουσίαση των ενεργειών της Αδελφότητας καταχωρούμε παρακάτω συνοπτικά, για εξοικονόμηση χώρου κυρίως, τις κυριότερες δράσεις αυτής ανά δεκαετία.

Δεκαετία 1970

- Ίδρυση της Αδελφότητας και δικαστική καταστατική νομιμοποίησή της. Περισσότερα γι' αυτό το θέμα γράφτηκαν στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού «Καντσιώτικα».
- Εκδόθηκε το πρώτο επίτιχο ημερολόγιο (1977) με εικόνες από το χωριό. Σε όλη αυτή τη δεκαετία το ημερολόγιο εκδίδεται τακτικά, με ποικίλα θέματα από το χωριό μας.
- Διοργανώθηκε ο πρώτος χορός της Αδελφότητας (12-02-1977) στην Αθήνα. Την ίδια χρονιά διοργάνωσε χορό και το παράρτημα της Θεσσαλονίκης.
- Πρώτη εκδρομή των μελών της Αδελφότητας στην Επίδαυρο (24-05-1977) με συμμετοχή 48 ατόμων.
- Ο ετήσιος χορός της Αδελφότητας στην Αθήνα έγινε την 04-03-1978 και περιλάμβανε αποκλειστικά ήθη, έθιμα και παραδόσεις του χωριού μας. Θέληση όλων αυτό να συνεχιστεί και στους επόμενους χορούς. Οι ετήσιοι χοροί της Αδελφότητας και των Παραρτημάτων της γίνονται θεσμοί και τελούνται σχεδόν κάθε έτος.
- Τοποθετούνται κιγκλιδώματα στο μεγάλο πεζούλι της πλατείας στο μεσοχώρι για την προστασία των πεζών και κυρίως των μικρών παιδιών.
- Παίρνεται απόφαση να δημιουργηθεί ΑΡΧΕΙΟ με φωτογραφικό υλικό για όλα τα αξιοθέατα της Δροσοπηγής.
- Υποβάλλεται γραπτή έντονη διαμαρτυρία σε αρμόδιες αρχές για την φημολογούμενη κατάργηση του αγροτικού ιατρείου του χωριού μας.
- Δόθηκαν τα χρήματα για την απαλλοτρίωση κήπων, ώστε μελλοντικά να διαμορφωθεί πλατεία και στάση λεωφορείου (μπροστά στο κατάστημα Πατσιωτού).

Δεκαετία 1980

- Σε όλη τη διάρκεια της δεκαετίας εκδίδεται ανελλιπώς το ετήσιο ημερολόγιο της Αδελφότητας. Και οι καθιερωμένοι ετήσιοι χοροί γίνονται κανονικά.
- Εκδόθηκε ενημερωτική ατζέντα με τις διευθύνσεις των μελών και με ένθετο το ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ της Αδελφότητας.
- Στέλνονται 3.000,00 δρχ. στους σεισμοπλήκτους του νομού Θεσπρωτίας.

- Χρηματοδοτείται με το ποσό των 145.000,00 δρχ. και εκτελείται η πλακόστρωση της κεντρικής πλατείας (πλάτυνας) του χωριού.

- Αποφασίζεται η χρηματοδότηση των παρακάτω έργων σε δρόμους του χωριού, με σκοπό την διευκόλυνση της ζωής των οικιστών και της κυκλοφορίας των οχημάτων:

Πεζούλι κοντά στον Χρ. Κοτολούλη.

Τοίχος αντιστήριξης κάτω από το σπίτι του Καραμπέρη.

Αναλημματικός τοίχος στο δρόμο πλησίον Κουτσιούκη-Βραζιώτη.

Οχετός ομβρίων στο λάκκο των Σιμαίων.

Υπόνομος έμπροσθεν εισόδου οικίας Θεοχάρη Ζηκούλη.

Τοποθέτηση αναμεταδότη τηλεόρασης.

Συντήρηση Νηπιαγωγείου και του εκεί εγκατεστημένου ιατρείου.

Κατασκευή αποχετευτικού αγωγού από «Χώρας» μέχρι το μαγαζί Χρ. Κοτολούλη.

- Συγκαλείται η πρώτη γενική συνέλευση όλων των κατοίκων του χωριού. Πραγματοποιείται τις ημέρες του 15αύγουστου και λαμβάνονται αποφάσεις για τα διάφορα θέματα και έργα.

- Μισθώνεται λεωφορείο για την δωρεάν μετακίνηση των χωριανών κατά την γενική απογραφή του 1981.

- Με δαπάνες της Αδελφότητας (30.000,00 δρχ.) επισκευάζεται η περιτείχιση του νεκροταφείου.

- Χρηματοδοτείται με 120.000,00 δρχ. και τοποθετείται κεραία τηλεόρασης για λήψη σήματος της τότε YENEΔ.

- Αγορά μεγαφώνων που τοποθετήθηκαν στη στέγη του σχολείου και ενισχυτή που εγκαταστάθηκε στο μαγαζί του Δόσια, για την διευκόλυνση του έργου του τηλεφωνητή και την επικοινωνιακή εξυπηρέτηση των κατοίκων.

- Οργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία η πρώτη εκδρομή νέων της Δροσοπηγής στα Γιάννενα (νησί, θέατρο, κέρνα, σπήλαιο).

- Αγορά ιατρικών οργάνων για το αγροτικό ιατρείο του χωριού μας.

- Αποφασίζεται να περιοριστεί η Αδελφότητα στον καταστατικό της ρόλο (πολιτιστικές και κοινωνικές δράσεις). Τα προγραμματισμένα έργα θα εκτελούνται από την Κοινότητα, ενώ η Αδελφότητα θα συμβάλλει οικονομικά στο μέτρο του δυνατού.

- Έντονη έγγραφη διαμαρτυρία και δημοσίευση στον τύπο (Ελευθεροτυπία) για την κακή ποιότητα της συγκοινωνίας των ΚΤΕΛ και την σκοπούμενη διακοπή της.

- Γίνεται δεκτό από όλους οι ΓΣ της Αδελφότητας να συνέρχονται στο εξής πάντα στη Δροσοπηγή κατά τις ημέρες του πανηγυριού του 15αύγουστου.

- Μερική χρηματοδότηση για την συνένωση των δύο δικτύων ύδρευσης, ώστε να αμβλυνθεί το πρόβλημα της λειψυδρίας και τα σχετικά μαλώματα.

- Διοργανώθηκε γιορτή με χορό για τα παιδιά του χωριού στο Δημοτικό Σχολείο. Αδιαχώρητο από πιτσιρίκια. Μοιράστηκαν βιβλία, άλλα δώρα και αναψυκτικά.

- Κατασκευάστηκαν και τοποθετήθηκαν σωληνωτά μεταλλικά κιγκλιδώματα σε υψηλούς τοίχους και επικίνδυνα σημεία των δρόμων του χωριού για την ασφαλή κυκλοφορία των οικιστών.

- Έγινε στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου η πρώτη ΓΣ της Αδελφότητας στο χωριό με τη συμμετοχή και πολλών χωριανών.

- Η Αδελφότητα εγγράφεται μέλος στην Ομοσπονδία Αδελφοτήτων Κόνιτσας.

- Συγκαλείται ειδική ΓΣ των κατοίκων της Δροσοπηγής για ενημέρωση σχετικά με την επικείμενη συνένωση των Κοινοτήτων (σχέδιο Καποδίστριας).

- Αγορά και τοποθέτηση προβολέων στο χώρο της κεντρικής πλατείας στο μεσοχώρι, για τον καλύτερο φωτισμό κατά τις μέρες του πανηγυριού.

- Έγγραφο παρέμβαση στην Αρχαιολογική Υπηρεσία Ιωαννίνων για την εγκατάλειψη στην τύχη της τοξωτής πέτρινης γέφυρας στον Σαραντάπορο.

- Συντάχθηκαν για χρήση της Κοινότητας Δροσοπηγής οι εξής μελέτες έργων, οι οποίες υλοποιήθηκαν σε υστερότερα χρόνια:

Στάση λεωφορείων στην πλατεία προ του καταστήματος Πατσιωτού.

Ανακαίνιση κοινοτικού γραφείου-«Αμπελιακού» με πρόβλεψη ισόγειου μαγαζιού.

Κοινοτικά αποχωρητήρια (κάτω από την κεντρική εκκλησία).

Δεκαετία 1990

- Τελούνται κανονικά οι ετήσιοι χοροί στην Αθήνα και στα επί μέρους παραρτήματα. Επίσης εκδίδεται τακτικά το ετήσιο ημερολόγιο.

- Κατασκευή πάγκων και τραπεζιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών του 15αυγουστιάτικου πανηγυριού στο μεσοχώρι.

- Μίσθωση λεωφορείου για την μεταφορά χωριανών στη Δροσοπηγή, λόγω της γενομένης απογραφής (1991).

- Γραπτή διαμαρτυρία προς το Δασαρχείο Κόνιτσας για την αυθαίρετη περίφραξη καντσιώτικης έκτασης από Φουρκιώτες στη θέση των μνημείων του «Αϊ Λιά».

- Συγχρηματοδότηση των έργων υδρομάστευσης και ύδρευσης στη θέση Γκουλουμπίνα - Δέση - Τρία Πηγάδια - Καλάμι.

- Βιβλιοδέτηση του αρχείου της Κοινότητας. Αυτή έγινε στην Αθήνα, σε ειδικό βιβλιοδετείο, και η δαπάνη της καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Αδελφότητα.

- Μερική χρηματοδότηση της αγοράς νέου φωτοτυπικού μηχανήματος για τις ανάγκες του κοινοτικού γραφείου.

- Κατασκευή και τοποθέτηση ενημερωτικών πινακί-

δων σε χαρακτηριστικά σημεία του χωριού (γέφυρα, εκκλησίες, πλάτανος, κλπ).

- Μετά από πολλά χρόνια έγινε από νέους του χωριού μας αναβίωση των εορτών της Αποκριάς (φωτιές, προσωπιδοφόροι, χοροί, κλπ).

- Φωτογραφήθηκαν και καταγράφηκαν πολλές παλιές εικόνες των εκκλησιών του χωριού, κυρίως της πολιούχου Αγίας Παρασκευής.

- Τυπώθηκε και κυκλοφόρησε (1993) το συλλογικό πόνημα-βιβλίο «Κάντσικο-Δροσοπηγή, Συγγραφή για ένα Μαστοροχώρι της Ηπείρου» σε 500 αντίτυπα. Η τυπογραφική δαπάνη καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Αδελφότητα. Όλα τα αντίτυπα διατέθηκαν και ήδη το βιβλίο είναι εξαντλημένο.

Δεκαετία 2000 (σε εξέλιξη)

- Συστηματικά εκδίδεται το ημερολόγιο και τελούνται οι ετήσιοι χοροί.

- Στο ΔΣ της Αδελφότητας εκλέγονται μέλη της παροικίας Θεσσαλονίκης, οπότε γίνεται δεκτό να μεταφερθεί και η έδρα εκεί, για καλύτερη άσκηση της διοίκησης.

- Τροποποιείται, προσαρμοζόμενο στα τωρινά δεδομένα, το ιδρυτικό καταστατικό της Αδελφότητας.

- Εκδίδεται το μικρό εξαμηνιαίο περιοδικό «Καντσιώτικα» με θέματα που αναφέρονται στη Δροσοπηγή και την κοινωνία της. Διανέμεται δωρεάν και γίνεται ανάρπαστο.

- Δημιουργείται τράπεζα αίματος (Γιάννενα, Θεσσαλονίκη) στο όνομα της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών.

- Αγοράζεται εξ ολοκλήρου με χρήματα της Αδελφότητας το οικόπεδο «Κουτσιούκη» στο κέντρο του χωριού, για την μελλοντική ανέγερση ξενώνα.

- Συντάσσεται αρχιτεκτονική μελέτη για τον ξενώνα. Σε εξέλιξη είναι οι λοιπές μελέτες, καθώς και ο φάκελος οικονομικής πρότασης για την υλοποίηση του έργου.

- Ηλεκτρονική μηχανοργάνωση της Αδελφότητας. Αγοράζεται Η/Υ με όλα τα άλλα απαραίτητα μηχανήματα.

- Η ιστοσελίδα www.drosorigi.com είναι πλέον το όχημα επικοινωνίας όλων μας μέσω του διαδικτύου (internet).

- Εμπλουτίζονται οι εκδηλώσεις του Αυγούστου με νέες δράσεις. Αθλητικοί αγώνες παιδών, χορευτική ομάδα παιδών και κορασίδων με παραδοσιακές στολές, χορευτικός όμιλος ηλικιωμένων ομοίως με στολές, συγκροτήματα σύγχρονης μουσικής, θεατρικές παραστάσεις, τιμητικές εκδηλώσεις, κλπ, είναι τα καινούργια τελούμενα που αναζωογόνησαν το πανηγύρι.

Και η ζωή συνεχίζεται...

Το Δ.Σ. και η Συντακτική Ομάδα

Η Δροσοπηγή και τα γειτονικά χωριά στο διαδίκτυο

του Βασίλη Θ. Ζιώγα
Πολιτικού Μηχανικού

Το διαδίκτυο (Internet), με την ραγδαία εξάπλωσή του τα τελευταία χρόνια, αποτελεί έναν παγκόσμιο ιστό εύρεσης και ανταλλαγής πληροφοριών. Στους κόμβους και τις σελίδες του μπορεί κανείς να βρει τα πάντα, από επιστημονικά δεδομένα μέχρι την τρέχουσα ειδησεογραφία και από καθημερινές χρηστικές πληροφορίες μέχρι μουσική, και ψυχαγωγικό υλικό. Ας δούμε όμως τι μπορεί να εντοπίσει κανείς «σερφάροντας» και για την Δροσοπηγή, καθώς και τα άλλα γειτονικά χωριά.

www.drosopigi.com

Πρόκειται για την σελίδα του χωριού μας. Η Αδελφότητα Δροσοπηγής πρωτοπορώντας τεχνολογικά, δημιούργησε και συντηρεί εδώ και 3 χρόνια την εξαιρετική αυτή σελίδα. Εδώ μπορεί κανείς να βρει ιστορικά στοιχεία για το χωριό, φωτογραφίες, τραγούδια και νέα από τις δραστηριότητες της Αδελφότητας.

Google Earth

Με την υπηρεσία αυτή της Google, της πιο γνωστής μηχανής αναζήτησης του διαδικτύου, μπορεί κανείς να δει την εικόνα του χωριού από ψηλά, σε αεροφωτογραφία.

Η Δροσοπηγή από ψηλά, με το φακό του Google.

www.mastorohoria.gr

Αυτή είναι η επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Μαστοροχωριών, με πληροφορίες για την ιστορία των χωριών, την φύση και τα αξιοθέατα. Αναφορές γίνονται και στη Δροσοπηγή, το παρελθόν της, τους μαστόρους και το πανηγύρι της. Σήμα κατατεθέν

της ιστοσελίδας αποτελεί το γεφύρι του χωριού μας.

www.ecotour-epirus.gr

Πολύ ενδιαφέρουσα σελίδα για τον οικότουρισμό στην Ήπειρο. Περιέχει αναλυτικές πληροφορίες για κάθε είδους δραστηριότητα εναλλακτικού τουρισμού. Στο λήμμα των «Εθνικών Μονοπατιών» μαθαίνουμε ότι το χωριό μας βρίσκεται πάνω στο Εθνικό Μονοπάτι 03 το οποίο μέσω Λυκόραχης, Δροσοπηγής και Κερασόβου κατηφορίζει νότια από Γράμμο προς Σμόλικα.

www.epcon.gr/interreg

Εδώ φιλοξενείται η ηλεκτρονική Πολιτιστική Βιβλιοθήκη της Ηπείρου και Ν. Αλβανίας, του ιδρύματος Εγνατία Ηπείρου. Από εδώ μπορεί κανείς να αντλήσει πληροφορίες για τα μνημεία της Ηπείρου, μεταξύ των οποίων και για το γεφύρι μας.

Άλλες ενδιαφέρουσες σελίδες του διαδικτύου

www.cvgpeep.gr

Σελίδα της οργάνωσης "Προγράμματα Εθελοντικής Εργασίας για το Περιβάλλον", η οποία κάθε χρόνο οργανώνει προγράμματα εθελοντικής εργασίας για νέους στα Μαστοροχώρια - συμπεριλαμβανομένης της Δροσοπηγής.

www.arafura.net.au/greeksnt/pyrsogianni.html

Προσωπική ιστοσελίδα του Πυρσογιαννίτη Κ. Βατσαλή, ο οποίος μαθαίνουμε ότι υπήρξε βουλευτής και Υπουργός Δημοσίων Έργων σε κάποια περιφέρεια της μακρινής Αυστραλίας.

www.in.gr/agro

Εδώ, στον τομέα του αγροτουρισμού, της πιο διάσημης ελληνικής ηλεκτρονικής πύλης (in.gr), μπορεί κανείς να βρει πληροφορίες για τη διαμονή στην Κόνιτσα και τα Μαστοροχώρια. Επίσης υπάρχουν φωτογραφίες και ηλεκτρονικά πάζλ με εικόνες από τα χωριά μας. (Δροσοπηγή, Πληκάτι, Γαναδιό, Ζέρμα)

www.kastaniani.gr Πρόκειται για την ιστοσελίδα της γειτονικής μας Καστανιανής. Εκτός από την ελληνική έκδοσή της μπορούμε να την βρούμε μεταφρασμένη και στα Αγγλικά.

www.fourka.gr Στη διεύθυνση αυτή θα βρούμε την σελίδα της Κοινότητας Φούρκας με πολύ πλούσιο υλικό για την ιστορία και την λαογραφία του γειτονικού βλαχοχωριού.

www.konpades.gr Ιστοσελίδα του χωριού Πάδες Κονίτσης από την κοιλάδα του Αώου.

www.distrato.gr (Κοινότητας Διστράτου)

Εδώ διαβάζουμε ότι προ του 1923 δάσκαλος στο Δίστρατο υπήρξε ο Ιωάννης Κοτσίνας από το Κάντσκο.

www.geocities.com/Athens/Thebes/2912 (Πυρσογιαννη-Ιδιωτική σελίδα)

Παράδοση

του Νίκου Δημητρούλη

Παρ' όλο που η ταχύτητα του φωτός προέχει, εν τούτοις όμως ποτέ δεν μπόρεσε να υπερβεί την απροσπέλαστη σβελτάδα του νου.

Με τέτοια ακριβώς γρηγοράδα ταξιδεύει η σκέψις μας με τελικό προορισμό τον τόπο που μεγαλώσαμε και βιώσαμε τα ήθη και έθιμά μας που πηγάζουν από την πατροπαράδοτη παράδοση.

Παραμένουμε νοσταλγικά δεμένοι με το αγαπημένο μας χωριό που μας γαλούχησε στην αγκαλιά του, και μας λίκνισε στην Καντιώτικη σαρμάντζα.

Μαζί με τις αποσκευές του ο ένδημος και απόδημος ταξιδιώτης κουβαλάει μέσα του τις τοπικές συνήθειες που διατηρεί αξεθώριαστες στην μνήμη του καθώς παρασύρεται από το τσουνάμι του ξενιτεμού. Τότε που ασύντακτα πλήθη ορεσίβιου επαρχιωτόκοσμου κατέφυγαν στο άστυ προς άγραν εργασίας και τελικά κούρνιασαν εκεί στον υπέρμετρο συγκεντρωτισμό.

Τους έσπρωξε η ανάγκη των περιστάσεων που βασίλευε η ανέχεια και η φτώχεια, αιτία δε όλων αυτών ήταν η καταστροφική καταιγίδα του αλλόφυλου και εμφυλίου πολέμου γνωστή σ' αυτούς που γεύτηκαν τη φρίκη της.

Τον προπολεμικά στην Αθήνα ιδρυόμενο Σύλλογο διέλυσε η έκρηξις του πολέμου και μόνο η της Αμερικής Αδελφότητα δεν παρέμεινε απρακτούσα.

Η επανίδρυσις της το 1976 στο «πατάρι» οφειλόμενη σε δραστήρια ηγετικά στελέχη ήταν μία όαση στην εποχή εκείνη καθώς ο άνεμος της αλλαγής άρχισε να πνέει. Οι ιδρυτές της Αδελφότητας με γρανιτένια θέληση έτρεψαν τα πρώτα δειλά βήματά της σε άλματα προόδου. Στους αεικίνητους αυτούς στρατοκόπους που συνέβαλαν τα μέγιστα στην δημιουργία της ανήκει ένα μεγάλο εύγε για τις άοκνες προσπάθειες και ρηξικέλευθες αποφάσεις των.

Ο διακαής πόθος για τα ντόπια έθιμα οδήγησε τους ιδρυτάς να στραφούν προς την τοπική μας παράδοση.

Παράδοση δεν σημαίνει οπισθοδρόμηση, είναι θησαυρός γνώσεων και εμπειριών που μεταδίδονται από στόμα σε στόμα, από γενιά σε γενιά.

Στον τομέα αυτό εντείνονται οι δραστηριότητες της νυν ηγεσίας που βρίσκεται εν οργασμώ ενεργειών και με συντονισμένες κινήσεις μας παρουσιάζει απροσδόκητες εκπλήξεις που προάγουν πολιτισμικά, οικονομικά και εξωραϊστικά την όψη του χωριού μας, μία δε από αυτές είναι και η επικείμενη κατασκευή ξενώνα, η αποπεράτωση του οποίου θα είναι έργο πνοής για τον τόπο μας.

Γενικώς έδωσε νέα ώθηση στην παραδοσιακή μας

κληρονομιά, περίσωσε τα εναπομείναντα παραδοσιακά λείψανα πριν φύγουν ανεπιστρεπτί, διαιωνίζει τραγούδια και χορούς που διώχνουν πένθιμους στοχασμούς και ελαχιστοποίησε τον κίνδυνο αφανισμού των πανηγυρικών εκδηλώσεων που αφήνουν στο παρευρισκόμοτο πλήθος αδρά σημάδια ευχαρίστησης.

Το πυρακτωμένο αυτό ενδιαφέρον της ηγεσίας την τιμά ιδιαίτερα. Ένα μπράβο θα ήταν λίγο στα ακούραστα ενεργά στελέχη, γνήσια τέκνα της καντιώτικης γης για την αγάπη τους προς τα πατρώα χώματα.

Πρέπει εδώ να σημειώσω ότι:

Η προσωπική παρουσία των θεατών στις αυγουσιάτικες εκδηλώσεις έχει την δική της δυναμική, απορρίπτει κάθε είδος περιγραφής και αφοπλίζει το λόγο, γι' αυτό ο καθένας προσπαθεί πάση θυσία να βρεθεί αυτοπροσώπως για να απολαύσει το εύθυμο καντιώτικο γλεντοκόπι.

Δυστυχώς για μας, λόγοι ανεξάρτητοι της θελήσεώς μας δεν επέτρεψαν τον ερχομό μας, ελπίζουμε αργότερα συν Θεώ. Οι ξενόφερτες τωρινές διασκέδασεις στα μπουντρούμια των νυχτερινών κέντρων δεν στάθηκαν ικανές να αντικαταστήσουν τη χάρη του παραδοσιακού μας χορού.

Το πεταχτό καλαματιανό. Το λεβέντικο τσάμικο. Και το βέρο καντιώτικο στα τρία «Κάτω στα έξι μάρμαρα». Ευφραίνουν ηχητικά και ευχαριστούν ορατά χορευτές και θαμώνες.

Η μετατροπή του Δημοτικού μας Σχολείου σε συνεδριακό κέντρο είναι επίτευγμα υψίστης σπουδαιότητας.

Το αρχιτεκτονικά σχεδιασμένο και αριστοτεχνικά κτισμένο από δικούς μας λιθοδόμους πέτρινο αυτό διδακτήριο που γοήτευε την αισθητική, στέγασε και φώτισε για πολλά χρόνια τον παιδόκοσμο του χωριού με εν χρώ κεκαρμένα μαλλιά και δάσκαλους με κοφτερά μυαλά.

Το περίτεχνο αυτό κόσμημα από την περίβλεπτη θέση του δεσπόζει σε ολόκληρο το χωριό, η δε ανακαίνισή του δεν θα επιτρέψει να παραδοθεί στο έλεος της φθοράς του χρόνου, και θα καταστεί πόλος έλξης επισκεπτών αποκτώντας έτσι και πάλι την πρώτη του αίγλη.

Μέσα από το φυτώριο αυτό αναδύθηκαν και εξελίχθηκαν αργότερα πλούσια προικισμένοι επιστήμονες με ανώτερη μόρφωση και επαγγελματική κατάρτιση με χαρίσματα λόγου και γραφίδας, έξοχοι γιατροί - αρχιτέκτονες - μηχανικοί - ζωγράφοι - διανοούμενοι - καθηγητές - καλλιτέχνες και καλλικέλαδοι αοιδοί που θα διαπρέψουν στο πάλκο, καθώς και υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι.

Ακόμη και σήμερα εκ του μακρόθεν θεώμενο στέκεται στη θέση του ασάλευτο ωσάν τηλαυγής πνευματικός φάρος. Κύριο μέλημα της Αδελφότητας είναι η

μεταλαμπάδευση των εθίμων στη νεολαία μας η οποία μέλλει να αποτελέσει την αυριανή κοινωνία του χωριού, διασκεδάζοντας ανέμελα στο ετήσιο πανηγύρι, που ασκεί τεράστια ευεργετική επίδραση στις ψυχές των νέων.

Παράλληλα με αυτό αποτρέπει τις νεαρές υπάρξεις να παγιδευτούν στον ερεβώδη κόσμο των ναρκωτικών οδηγώντας τες στη σωστή ρότα πριν πάρουν το λανθασμένο μονοπάτι, διότι μιας στιγμής ηδονή μπορεί να επιφέρει μακροβόρα οδύνη.

Το περιοδικό μας «τα Καντσιώτικα» αποστέλλει ειδήσεις με απaráμιλλο ζήλο με θέματα καυτά Δροσοπηγιώτικου ενδιαφέροντος που καταβροχθίζονται με ακατάσχετη βουλιμία από τους όπου γης Κανσιώτες.

Ας διατηρήσουμε παντί τρόπω την έκδοσή του.

Σεπτέμβριος 2006
Καναδάς

Η πίτα

Του Χρήστου Τσιγκούλη

Η κουβέντα με τον καρδιολόγο μου σχετικά με τη διατροφή για την υγεία της καρδιάς συμπεριέλαβε κάποια στιγμή και " ψήγματα " υπαρξιακοφιλοσοφικά, καθώς και ολίγη διάθεση αμφισβήτησης ως προς τα μέχρι τώρα επιστημονικά δεδομένα γύρω από τις δίαιτες- εφόσον στην επιστήμη ακλόνητες βεβαιότητες δεν υπάρχουν.

Αιτία ήταν η πίτα και γενικώς οι πίτες και οι βλαβερές συνέπειες τους στη λειτουργία της καρδιάς. Σύμφωνα με την άποψη του γιατρού " μετά από μία ορισμένη ηλικία τα ζυμαρικά και ιδιαίτερα σ' εσάς τους Ηπειρώτες οι πίτες πρέπει να αποφεύγονται αυστηρά".

"Μα η πίτα γιατρέ μου" απάντησα, για εμάς τους γηγενείς Ηπειρώτες και ιδιαίτερα τους εκ Καντσίκου καταγόμενους είναι αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας μας. Είναι η επίπεδη, ευωδιαστή δημιουργία με την οποία αντιμετωπίζαμε την πείνα και έχει, πέραν των άλλων ωφελημάτων, ιδιότητες λατρευτικές, θεραπευτικές. Είναι το μοναδικό έδεσμα που ανά τους αιώνες ικανοποιούσε και τις πέντε αισθήσεις και πλούτιζε τη συναισθηματική μας ισορροπία". Είχα πάρει φόρα και πρόσθεσα: "Η πίτα όσο κανένα άλλο φαγητό κατείχε την πιο επίσημη θέση στο τραπέζι μας και η παρουσία της ζωντανεύει μέχρι σήμερα εικόνες και μνήμες ανθρώπινων καταστάσεων στην πιο χαρούμενη, σοβαρή και αισιόδοξη μορφή τους".

Συνεχίζοντας κάποια στιγμή έθεσα το ερώτημα στο γιατρό " Μήπως ένα διαζύγιο με την πίτα, αλλά και με κάθε άλλο φαγητό που έχει σχέση με την παράδοση και την ιστορική συνέχεια των ανθρώπων, προκαλεί μεγαλύτερη ζημιά παρά όφελος στην υγεία μας ; Και

μήπως τα νέα της επιστήμης δεδομένα αποδείξουν ότι είχατε λάθος στις υποδείξεις σας ;".

Ο γιατρός κάτι έγγραφε και άκουγε χαμογελαστός. Μου είπε: "συνέχισε" και διαισθανόμενος ότι η ατμόσφαιρα στο ιατρείο εκτός από φιλική είχε κυριαρχηθεί από νοερές ευωδιές και γεύσεις άρχισα να του...γνωρίζω τη Δροσοπηγιώτικη κουζίνα και το ρόλο της πίτας στις δειπνοσοφιστίες των καλοφαγάδων κατοίκων του χωριού μου.

Χωρίς καμία διάθεση να μειώσω την υπόλοιπη Ηπειρώτικη γαστρονομία και ιδιαίτερα την Μαστοροχωρίτικη παράδοση, υπέκυψα στον πειρασμό του " Εθνικοτοπικιστή" περιγράφοντάς του ένα Καντσιώτικο γιορτινό τραπέζι της ορμητικής νοσταλγίας. Ανάμεσα στα αγνά και νόστιμα προϊόντα αράδιασα, σύμφωνα με το μεράκι των κατοίκων και ιδιαίτερα των γυναικών τα μαγειρευτά λάχανα, τα ντελικάτα πράσσα, τους κεφτέδες και το χοιρινό, τους μαστραπάδες με το κόκκινο κρασί, αφού δεν παρέλειψα να αναφερθώ στην ιεροτελεστία της καλλιέργειας των κήπων, αμπελιών και στη φροντίδα κατοικίδιων ζώων.

Ξεροκατάπие ο γιατρός όταν μίλησα για τα πικάντικα λουκάνικα, το τυρί " μπάτζιο", τα μανιτάρια και τις τσιγαρίδες, τις μεθυστικές οσμές του τηγανισμένου χοιρινού στους παγωμένους χειμώνες του Καντσίκου. Έπειτα αράδιασα τις πίτες, σαν να παρουσίαζα μία μία τις Καρυάτιδες - πρασόπιτα - λαχανόπιτα - κολοκυθόπιτα - τσουκνιδόπιτα - τραχανόπιτα - πίτα με ολόδροσα λάπατα.

Πανταχού παρούσα η θεά της πίτας, η "μια φαγώσιμο" αλλά και πάνω απ' όλα η υλοποιημένη φαντασία και το μεράκι της Καντσιώτικης γυναίκας. Αυτός ο δυϊσμός της δημιουργού με το έργο της γευσιγνωσίας συνδέθηκε ανεξίτηλα με κύκλους της ζωής μας, σαν μια αλυσίδα από τα βαφτίσια, τα μαθητικά χρόνια, τα αρραβωνιάσματα, τους γάμους, τα ξεπροβόδισμα των μαστόρων και του γυρισμού τους από τα μακρινά ταξίδια. Κεντρικό σημείο αναφοράς και ποθούμενο αντικείμενο η...πίτα. Στο άκουσμά της η επιστροφή από το Σχολείο είχε φτερά, ήταν η αιτία που άνθιζε το χαμόγελο στους κουρασμένους από τα χωράφια, στους ερημίτες του βουνού -τσοπαναραίους, τους μυλωνάδες κ.λ.π. Λιγότευε ακόμα, έτσι πιστεύαμε, και τον πυρετό (τη θερμασιά).

Αλλά η πίτα δεν ήταν το τιμώμενο δημιούργημα μονάχα σ' ότι είχε σχέση με τους ζωντανούς, αλλά και προς τιμή των νεκρών, όπως γινόταν στη γιορτή του Αγίου πνεύματος στα δικά μας " Αρσάλια" τιμούσαν τις ψυχές των αγαπημένων νεκρών με πίτες που μοίραζαν στο προαύλιο της Εκκλησίας. Το ίδιο γινόταν παλαιότερα και στο νεκροταφείο στις εννέα του Σεπτέμβρη, όταν ξεπροβόδιζαν την Περσεφόνη για το σκοτεινό βασίλειο του Άδη. Η πίτα είχε την δύναμη να καλοπιάνει τους Θεούς και να γλυκάνει την αραχνιασμένη ζωή στον κάτω κόσμο.

Όσο για τον ισχυρισμό μου ότι η πίτα ικανοποιεί ισομερώς και τις πέντε αισθήσεις, περιέγραψα την ακόλουθη εικόνα (υπό την προϋπόθεση ότι είμαστε πεινασμένοι):

Μία γυναικεία μορφή ανασκουμπωμένη στο μαγειριό. Αστραφτερή μέσα από τις φωτοσκιάσεις που στέλνει η αναμμένη βάτρα. Ο ήχος από τα αγκιά, πλαστήρια, σινιά, κακκάβια. Η οσμή από το κοσκινισμένο αλεύρι, οι καπνοί που ταξιδεύουν από το τζάκι και ύστερα το ευωδιαστό ψήσιμο της πίτας κάτω από τη ρουχωμένη γάστρα. Έπειτα η αφή, το άγγιγμα

στο φιλί, τα χέρια εν δράσει στη ροδαλή επιφάνεια. Τέλος η γεύση, πολυπόθητο ηδονικό δρομολόγιο στον οισοφάγο και από εκεί στην ψυχή μας...

Ο γιατρός με χαιρέτησε δίνοντάς μου τη συνταγή. Δεν ξέρω εάν τον έπεισα με όσα του είπα, αλλά όταν στο σπίτι διάβασα το διαιτολόγιο η πίτα ήταν πρώτη στα επιτρεπόμενα, καλύτερη και ωφελιμότερη. Η παράδοση σε αρκετές αξίες ακόμα αντέχει, είναι ανίκητη!

Περισσός, Αθήνα - Ιούνης 2006

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Πριν ένα αιώνα

του Θωμά Ζιώγα
Πολιτικού Μηχανικού

Ακριβώς πριν από εκατό χρόνια συνέβη στο χωριό ένα γεγονός. Αυτό το γεγονός είναι «οι μοίρασες του οσπιτίου Ζωγραφούλη- 1906», δηλ. η μοιρασιά της πατρικής περιουσίας που έκαναν μεταξύ τους οι κληρονόμοι του Ζωγραφούλη, με ταυτόχρονη διάλυση του κοινοβίου τους.

Αφορμή για την παρούσα γραφή στάθηκε η ανακάλυψη σε παλιό τετράδιο που κατείχε ο μακαρίτης πατέρας μου (Βασίλειος Ζιώγας του Θωμά 1910-1993) τριών ένθετων χειρόγραφων σελίδων εκείνης της εποχής που αναφέρονται στο παραπάνω συμβάν.

Η πρώτη σελίδα, η οποία αποτελεί τρόπον τινά το εξώφυλλο, είναι η επικεφαλίδα και αναφέρεται στο περιεχόμενο των επόμενων δύο σελίδων. Αυτή η πρώτη σελίδα σε πιστό φωτοαντίγραφο έχει ως εξής:

ρονόμοι. Η σελίδα αυτή σε ακριβές φωτοαντίγραφο είναι η εξής:

αρχαία Ζω' ουνούχο.
1. εν μερήδιον το κάτω μέρος. Καθώς είναι η γωνία του οσπητίου μπάλα και ήσια να ευγή εις τον δρόμον.
2. εν μερήδιον το μεσέον πρασιτιά και νουντάς! και όπως είναι ο τήχος από το κατόγιον να ευγή και αυτό ήσια εις τον δρόμον.
3. εν μερήδιον το άπάνο και ήσια και αυτό περασιά να ευγή εις τον δρόμον.
Τα δύο κάτω μερήδια θα δόσουν εις το άνο μερήδιον ανά μία λίρα αρθ. 1 ο καθής! και θα φιάσουν και τον μεσότιχο εις τα άνο τα δύο μερήδια. Καθώς και το μεσότιχον τα κάτωθεν μερήδια θα το φιάσουν οι δύο μαζί. Τα αμπάρια και αυτά θα μερασθούν εις τρία. Της δε δύο λίρες καθώς και τα μεσότιχα θα τα

σι μύρασα Ζω' ουνούχο.
Ζωγραφούλη 1906 Ιουνίου (21)

Που σε αναγνώσιμη απόδοση γράφει:

Οι μήρασες του οσπητίου
Ζωγραφούλης 1906 Ιουνίου (21)

Στη δεύτερη σελίδα γίνεται ο καθορισμός των τριών μεριδίων (κλήρων) που θα πάρουν οι δικαιούχοι κλη-

Που σε αναγνώσιμη γραφή λέει τα ακόλουθα:

Οι μήρασες του οσπητίου μας

1η εν μερήδιον το κάτω μέρος. Καθώς είναι η γωνία του οσπητίου μπάλα και ήσια να ευγή εις τον δρόμον.

1η εν μερήδιον το μεσέον πρασιτιά και νουντάς! και όπως είναι ο τήχος από το κατόγιον να ευγή και αυτό ήσια εις τον δρόμον.

1η εν μερήδιον το άπάνο και ήσια και αυτό περασιά να ευγή εις τον δρόμον.

Τα δύο κάτω μερήδια θα δόσουν εις το άνο μερήδιον ανά μία λίρα αρθ. 1 ο καθής! και θα φιάσουν και τον μεσότιχο εις τα άνο τα δύο μερήδια. Καθώς και το μεσότιχον τα κάτωθεν μερήδια θα το φιάσουν οι δύο μαζί. Τα αμπάρια και αυτά θα μερασθούν εις τρία. Της δε δύο λίρες καθώς και τα μεσότιχα θα τα

Τους παλιούς Ζιώγηδες, πιθανώς και τους πρόγονους του Ζωγραφούλη Ζιώγα (= Γιώργου), οι χωριανοί τούς αποκαλούσαν Γολιώτες ή Γουλιώτες. Την εποχή εκείνη Γόλος λέγονταν ο σημερινός Βόλος (πρωτεύουσα του νομού Μαγνησίας) και Γολιώτες οι κάτοικοι ή οι καταγόμενοι από τον Γόλο (= Βόλο). Αυτό γεννάει πολλές σκέψεις και υποθέσεις για την καταγωγή αυτών των μακρινών γεννητόρων, που γίνονται περισσότερες από το γεγονός ότι στο χωριό μας, εκτός από τους γνωστούς² Ζιώγηδες, δεν υπάρχει άλλος κλάδος του γένους Ζωγραφούλη. Πάντως, στην συγκεκριμένη περίπτωση και συγκυρία, φαίνεται πως ο Ζωγραφούλης Ζιώγας (= Γιώργος) ήταν το μοναδικό¹ άρρεν τέκνο του γένους των Γολιωτών. Συμπεραίνεται, λοιπόν, ότι μάλλον ήσαν φυγάδες εκ Γόλου (= Βόλου) και μέτοικοι στο Κάντισκο, για λόγους που δεν γνωρίζουμε σήμερα. Ενδεχομένως, πάλι, να ονομάστηκαν Γολιώτες από την παλιά συνήθεια των μαστόρων Ζωγραφαίων να ταξιδεύουν συχνά πυκνά στη Μαγνησία, όπου, κατά αφήγηση του πατέρα μου (Βασίλη Ζιώγα του Θωμά), πάντρεψαν και κάποιο κορίτσι. Οι δύο εκδοχές σχετίζονται μεταξύ τους και η μία δεν αποκλείει την άλλη. Το θέμα, λοιπόν, δεν εξαντλείται εδώ και θέλει περισσότερη έρευνα.

Άρρενα τέκνα του Ζωγραφούλη Ζιώγα (= Γιώργου) ήσαν με σειρά ηλικίας ο Κοσμάς, ο Κώστας και ο Γιάννης. Επειδή στο μεταξύ και μέχρι το 1906 είχαν πεθάνει ο Κοσμάς και ο Κώστας, στις «μοίρασες» συμμετέχει από τη μεριά του Κοσμά η γυναίκα του, που αναφέρεται με το ανδρώνυμο Κοσμούλαινα, και από την πλευρά του Κώστα ο μοναχογιός του Γρηγόρης.

Ο Κοσμάς, που ήταν ο πρεσβύτερος και πέθανε γρήγορα, δεν άφησε άρρενα τέκνα. Γι' αυτό δεν υπάρχει κλάδος με το επώνυμο Ζιώγας από αυτόν. Άφησε την χήρα Κοσμούλαινα με δύο θυγατέρες.

Σώγαμπρο το γειτονόπουλο Γιάννη Σίμο πήρε η χήρα Κοσμούλαινα στο σπίτι που κληρονόμησε με τις «μοίρασες», για την μεγάλη κόρη της Κατερίνα. Η κόρη αυτή είναι η μητέρα του Αργύρη, Νίκου (Κέτσου) και Κοσμά Σίμου. Έτσι εξηγείται το πώς στο σπίτι του Ζωγραφούλη εγκαθίστανται Σιμαίοι και γιατί το όνομα Κοσμάς υπάρχει και συνεχίζεται πλέον σ' αυτούς.

Ο Κώστας, ο επονομαζόμενος και Κωτούλας, ήταν ο μεσαίος γιος του Ζωγραφούλη Ζιώγα (= Γιώργου) και πέθανε και αυτός σχετικά γρήγορα. Άφησε ένα άρρεν τέκνο, τον Γρηγόρη.

Είναι αυτός που αναφέρεται στις «μοίρασες».

Ο Γρηγόρης είχε ένα μοναχογιό, στον οποίο έδωσε το όνομα του παππού του και τον ονόμασε Γιώργο. Πρόκειται για τον υψηλόσωμο και ευγενέστατο Γιώργο Ζιώγα, που συνήθως οι συγχωριανοί τον έλεγαν Γιωργαλά. Ο Γιωργαλάς άφησε με τη σειρά του ένα μοναχοπαίδι, την θυγατέρα του Άννα. Έτσι διακόπηκε η συνέχεια του επώνυμου Ζιώγας και από την πλευρά αυτή, δηλ. την πλευρά του Κώστα.

Στη δεκαετία του 1930, ο Γρηγόρης πούλησε στους κληρονόμους του Κοσμά το μερίδιό του που αναφέρεται στις «μοίρασες» και εγκαταστάθηκε σε νεόκτιστο σπίτι (πίσω από το σπίτι του Κουτούλα).

Ο Γιάννης ήταν το μικρότερο αρσενικό παιδί του Ζωγραφούλη Ζιώγα (= Γιώργου) και αναφέρεται ότι παρίσταται αυτοπροσώπως στις «μοίρασες». Έζησε αρκετά και απεβίωσε το 1932. Είχε τρία άρρενα τέκνα, τον Θωμά, τον Σπύρο και τον Γιώργο. Ο μικρότερος Γιώργος πέθανε πολύ μικρός. Ο μεσαίος Σπύρος δεν παντρεύτηκε και συνεπώς δεν άφησε απογόνους. Είναι ο μόνος που απογράφηκε ως Ζωγραφούλης ή Ζωγράφος στην πρώτη απογραφή μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους. Ο μεγαλύτερος Θωμάς και η γυναίκα του Θεοδώρα, το γένος Χαράλαμπου Κοτσίνα (Δασκαλάκη), ήσαν ιδιαίτερα καρποφόροι. Έξι από τα δέκα παιδιά τους ήσαν αγόρια. Ο Βασίλης, ο Δημήτρης, ο Γιώργος, ο Ηλίας, ο Σπύρος και ο Κώστας. Όλοι τους έκαναν οικογένειες, εκτός από τον Ηλία που πέθανε τον καιρό της γρίπης το 1919. Έτσι το γένος του προπάτορα Ζωγραφούλη Ζιώγα (= Γιώργου) έγινε πολυπληθές και συνεχίζει πλέον την υπαρξιακή του πορεία μόνο² από τον κλάδο του Γιάννη.

Γεννάται το ερώτημα: Τι τους έπιασε τους Ζωγραφούληδες και χώρισαν το κοινόβιό τους κατά το συγκεκριμένο έτος 1906; Δεν θέλει και πολύ ψάξιμο το θέμα. Κάποια γυναίκα, όπως πάντα, ήταν η αιτία, επειδή «ως άρα δια γυναικός ερρύη τα φαύλα, αλλά και δια γυναικός πηγάζει τα κρείττονα», όπως το επεισόδιο της βυζαντινής Κασσιανής διδάσκει. Και αυτή η γυναίκα ήταν η παραπάνω αναφερόμενη, εικοσιδυάχρονη τότε, Θεοδώρα. Ο γάμος της με τον εικοσιοκτάχρονο Θωμά Ζιώγα του Ιωιάννη έγινε το ίδιο έτος, δηλ. το 1906. Φαίνεται πως οι νεαροί νεόνυμφοι, ακολουθώντας το κοινωνικό ρεύμα της εποχής που απαιτούσε μικρή προσωπική οικογένεια και όχι οικογένεια γένους, πίεσαν την κατάσταση και πέτυχαν να γίνει άμεσα η μοιρασιά. Αργότερα, το 1915, όταν ο προαναφερόμενος Θωμάς επέστρεψε από την Αμερική με αρκετά χρήματα, έκτισαν νέο μεγάλο και υψηλό σπίτι, (αυτό που σήμερα κατέχει ο Σπύρος Ζιώγας του Θωμά), σε αγορασμένο οικόπεδο, έξω αλλά σχετικά κοντά στο πατρογονικό «οσπίτιον» του Ζωγραφούλη.

2. Με το επώνυμο Ζιώγας απογράφηκε το 1912 και το γένος του συγχωριανού μας Θεοδόση (Δόσια) Ζιάμπα, αλλάζοντας επί το κοσμιότερο το επώνυμό του. Δεν υπάρχει καμία συγγενική σχέση ανάμεσα στα γένη Ζωγραφούλης (Ζιώγας) και Ζιάμπας (Ζιώγας).

Ο “Πάππος” - Μπάρμπα Γιώργος

Θυμάται και γράφει ο Θανάσης Δ. Ζιώγας

Μέσα από τις στήλες του περιοδικού της Αδελφότητας μας θα παρουσιάσω ένα περιστατικό που πάντα έρχεται στο μυαλό μου για την ανθρώπινη πλευρά του, αλλά και για την πλευρά της με οποιαδήποτε τρόπο και μέσο προσφοράς υπηρεσίας, όταν κάποιος τι χρειάζεται.

Η οδοντιατρική πριν από πολλά χρόνια ασκούνταν από διάφορους επαγγελματίες πλανόδια, με υποτυπώδη μέσα-εργαλεία και ελάχιστες γνώσεις. Δεν πρέπει όμως να μην αναγνωρίζουμε μέσα στις συνθήκες της εποχής εκείνης την προσφορά αυτών των ανθρώπων στο κοινωνικό σύνολο.

Ήταν καλοκαίρι του 1972. Ήμουν επί πτυχίω φοιτητής της Οδοντιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και περνούσα τον καιρό μου στο χωριό. Μεσημέρι, ένας νεαρός του χωριού-δεν θυμάμαι πλέον το όνομά του-έρχεται σπίτι μου αναψοκοκκινισμένος από την τρεχάλα και μου λέει: «*πήγαινε γρήγορα στου μπάρμπα-Γιώργου το μαγαζί σε θέλει ο πάππος*». Πάππος εννοείται ότι είναι ο μπάρμπα Γιώργος Κοτολούλης, ο γνωστός σε όλους μας ιδιοκτήτης του μαγαζιού «*Το Ταμπουρί*», που εκτός των εμπορικών του δραστηριοτήτων, όταν οι πόνοι από τα δόντια βασάνιζαν τους χωριανούς μας, δεν δίσταζε με τις οδοντάγρες (εργαλεία εξαγωγής δοντιών), που διέθετε, να βγάζει τα δόντια και να τους ανακουφίζει.

Θα πρέπει εδώ να αναφέρω ότι η οδοντιατρική πράξη γινόταν χωρίς αναισθητική αγωγή, χωρίς ειδικά εργαλεία και μέσα, με άγνοια κινδύνου από συμβάματα, είτε μετεξακτικά, είτε λόγω του ιατρικού ιστορικού του παθόντος και το σημαντικότερο χωρίς στοιχειώδη αντισηψία, σε μια απλή καρέκλα, με αποτέλεσμα, παρά την ιώβεια αντοχή και υπομονή, οι φωνές και τα ουρλιαχτά να είναι συνοδά στοιχεία κάθε επέμβασης.

Ανταποκρίθηκα στην πρόσκληση του και πήγα στο μαγαζί. Με περιέργεια αντικρίζω την μπάμπω Αγαθή Λέκκα καθισμένη σε μια καρέκλα να πιάνει με τις δύο παλάμες της τα σαγόνια της, να κλαίει και να μου ζητάει να κάνω κάτι για να τη σώσω. Ζήτησα από τον πάππο το ιστορικό της περίπτωσης. Ο καημένος ο μπάρμπα Γιώργος, με μια οδοντάγρα στο χέρι, ιδρωμένος, κουρασμένος, αγχωμένος γιατί κάτι δεν πήγαινε καλά, μου λέει: «*Ρε, παιδί μου! Τραβάω το αναθεματισμένο το δόντι της μπάμπως πάνω από μια ώρα, την έχω ξεκάνει, δεν λέει να βγει με τίποτα και η μπάμπω δεν αντέχει άλλο τον πόνο. Κάνε κάτι!*». Η μπάμπω να φωνάζει: «*Μ έφαγες, πάππου, μ έφαγες!*». «*Σκάσε, γριά, σκάσε! Θα στο βγάλουμε τώρα*», ήταν η απάντησή του.

Αφού ηρέμησα τη γριά έκανα μια εξέταση. Ο πάππος ήθελε να βγάλει τον 1ον γομφίο της κάτω γνάθου αριστερά. Είχε μάθει ότι αφού πιάσεις το δόντι με την οδοντάγρα το τραβάς με δύναμη προς τα έξω (παρειακά)

και πάνω. Για κακή του τύχη όμως το δόντι είχε μεγάλη γλωσσική απόκλιση και δεν υπήρχε καμία περίπτωση να βγει με τον τρόπο που το τράβαγε ο πάππος, εκτός αν γινόταν κάταγμα του έξω πετάλου της φατνιακής απόφυσης της κάτω γνάθου. Για τον πάππο όμως αυτά ήταν άνευ σημασίας. Αφού δεν τα κατάφερε αναγκάστηκε να ζητήσει βοήθεια. Του λέω: «*Πάππο! Εγώ δεν θα βγάλω το δόντι, αλλά θα σου πω τι θα κάνεις. Θα το τραβήξεις προς την αντίθετη πλευρά από αυτή που το τραβάς και θα βγεί εύκολα μετά από την τόση ταλαιπωρία*». Με απορριπτικό ύφος για το εσφαλμένο της συμβουλής, μου λέει: «*Καλά λέω εγώ ότι εσείς οι γιατροί δεν ξέρετε τίποτα*». Με συγκατάβαση του απαντώ: «*Αν θέλεις να τελειώνεις και να μην πάθει η γριά τίποτα από την ταλαιπωρία κάνε ότι σου λέω*».

Μην έχοντας άλλη επιλογή και με έντονη την αμφιβολία του, το τράβηξε προς τη φορά που του υπέδειξα και το δόντι βγήκε αμέσως. Ικανοποιημένος από το αποτέλεσμα μου λέει: «*Ε, είπαμε, αλλά κάτι ξέρετε και σεις οι γιατροί. Πολύ με κούρασε, ρε παιδί μου, αυτή η γριά*». Καθήσαμε, με ευχαρίστησε για τη βοήθεια, με κέρασε τσίπουρο και χωρίσαμε.

Πέρα από την αρχική μου έκπληξη για τα συμβάντα, ήθελα να τονίσω την προσφορά αυτού του άνδρα στους ανθρώπους που είχαν ανάγκη τις υπηρεσίες του, γιατί δεν μπορούσαν να μετακινηθούν, είτε λόγω απόστασης, είτε λόγω έλλειψης μέσων, είτε για οικονομικούς λόγους. Εμένα προσωπικά μου έδωσε ένα μάθημα ανιδιοτελούς προσφοράς ιατρικών υπηρεσιών σε ανθρώπους που τις χρειάζονταν και τον ευχαριστώ.

Αθήνα Νοέμβριος 2006

Ο μπάρμπα - Γιώργος Κοτολούλης με τη γυναίκα του Δέσποινα και την εγγονή του Ροϊδούλα, σε φωτογραφία του 1956, πριν ακόμη του αποδοθεί το προσωνύμιο “Πάππος”.

Τα Μαθητικά Συσσίτια

Του Θωμά Αθανασίου Μουκούλη

Primum vivere deinde philosophare. Πρώτα ζήσε και έπειτα φιλοσόφησε. Χωρίς να εξασφαλίσει κανείς τα προς το ζην, ποτέ δεν θα καταπιαστεί με πνευματικές ασχολίες. Και οι πνευματικές ασχολίες προϋποθέτουν σωστή ανάπτυξη του σώματος και του νου. «Νους υγιής εν σώματι υγιή», όπως πολύ σωστά το διατύπωσαν οι αρχαίοι πρόγονοί μας. Η εξέλιξη της ανθρώπινης σκέψης είναι επομένως άρρηκτα συνδεδεμένη με το επίπεδο ζωής σε κάθε χρονική περίοδο. Και όταν μιλάμε για βιοτικό επίπεδο, το πρώτο πράγμα που έρχεται στο νου μας είναι η διατροφή μας και ακολουθεί η σωστή διατροφή μας.

Παλαιότερα, η σωστή διατροφή δεν ήταν επαρκής και τα περισσότερα παιδιά της σχολικής, κυρίως, ηλικίας στην Ελλάδα (και όχι μόνο) και ιδιαίτερα στα χωριά μας υποσιτίζονταν. Ο υποσιτισμός αυτός, που είχε άμεσες συνέπειες στην πνευματική ανάπτυξη των μαθητών, οδήγησε στις αρχές του 19ου αιώνα τις εκπαιδευτικές και σχολιατρικές Αρχές στην ίδρυση και λειτουργία συσσιτίων στα σχολεία, τα γνωστά Μαθητικά Συσσίτια.

Τα Μαθητικά Συσσίτια (Μ.Σ.) στους νεότερους δεν λένε τίποτα. Για μας τους μεγαλύτερους όμως ήταν τότε η «πυτιά» για την ανάπτυξη του παιδικού κορμιού μας και «μάννα εξ ουρανού» για την επιβίωσή μας. Κι αυτό γιατί, όπως και παραπάνω είπα, το οικονομικό και βιοτικό επίπεδο των περισσότερων οικογενειών των ορεινών χωριών μας ήταν πολύ χαμηλό και είχε ως αποτέλεσμα η διατροφή των παιδιών να μην είναι κανονική. Την εικόνα αυτής της οικονομικής καχεξίας μας περιγράφει με γλαφυρότητα και με ιδιότυπη έκφραση μια έκθεση¹ του Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων περιφέρειας Κόνιτσας κατά το σχολικό έτος 1939-1940, με την οποία έκθεση δικαιολογεί και την ανάγκη ίδρυσης των Μ.Σ. Παραθέτω ένα χαρακτηριστικό απόσπασμά της, με τη σύνταξη και την ορθογραφία όπως είναι στο πρωτότυπο:

«Εις τας Βορειοδυτικές εσχατίας της Ελληνικής μας Πατρίδος, εις τα Ελληνοαλβανικά σύνορα, εις τα Βόρεια μέρη της Ηπείρου μας εκτείνεται εις έκτασιν 35 τ.χ. η περιφέρεια της Κονίτσης. Όπως ολόκληρον το Βόρειον τμήμα της Ηπείρου μας είναι ορεινόν πλαισιούμενον υπό αποτόμων ορέων, ούτω και η περιφέρεια της Κονίτσης μας περικλείεται μεταξύ των ορέων Γράμμου, Σμόλικα, Τύμφης και Νεμέρτσικας, των οποίων παραφυάδες αποτελούν την όλην περιφέρειαν. Επί των ορέων τούτων και των παραφυάδων των ευρίσκονται κατεσπαρμένα τα 52 χωρία της περιφέρειας μας. Σημειούμεν ενταύθα ότι η συγκοινωνία μεταξύ των χωρίων τούτων ευρίσκεται εις κατάστασιν ουχί ευχάριστον. Οδοί ημιονικοί βαίνουσαι παρά τα χείλη κρημνών και διερχόμεναι ανά μέσον ορμητικών χειμάρρων και ποταμών, αναβαίνουσαι εις αποτόμους κλιτύς βουνών,

διερχόμεναι ανά μέσον φαράγγων και χαραδρών καθιστούν προβληματικήν την συγκοινωνίαν και πρέπει να είναι κανείς οπλισμένος με σωματική και ψυχικήν αλκήν δια να προχωρήση επί των οδών αυτών...

»Επί της μόνης αμαξιτής οδού εφ' ής κινούνται τροχοφόρα, της οδού Κονίτσης Ιωαννίνων, δύο μόνον χωρία εύρηται. Ο Αώος, ο Σαραντάπορος, ο Βουρκοπόταμος, ο Βουρμπιανίτης ορμητικοί ποταμοί καθιστούν προβληματικήν και επικίνδυνον την διάβασιν. Οι κάτοικοι της περιφέρειας ασχολούνται εις την καλλιέργεια των πτωχών εδαφών ... και εις μικράν κτηνοτροφίαν... Η πτωχεία του εδάφους δεν είναι δυνατόν να αποδώση προϊόντα αρκετά δια την διατροφήν πληθυσμού 23.000 ψυχών. Η παραγωγή περιορίζεται εις ανεπαρκή ποσότητα αραβοσίτου, σίτου, φασιόλων, γεωμήλων. Η τροφή των κατοίκων είναι κατά 90% αραβόσιτος (μπομπότα), όσπρια και χόρτα. Το κρέας και άλλαι λευκωματώδεις ουσίαι δεν επισκέπτονται συχνά τον στόμαχον των αγροτών Ηπειρωτών μας. (Η υπογράμμιση δική μου). Το έλαιον, η ζάχαρις, τα ψάδια, το γάλα αποτελούν πολυτέλειαν, δύναται τις να είπη, δια το διαιτολόγιον του αγρότου της Ηπείρου. Αποτελέσματα της τοιαύτης διατροφής είναι η ισχνότης των σωμάτων και η ευκολία με την οποίαν διάφοροι νόσοι ευρίσκουν πεδίο δράσεως... Τα τέκνα των κατοίκων των ορεινών περιφερειών υποσιτίζονται εις πολύ μεγαλείτερον βαθμόν.

Της κατσίκας το γάλα και της όρνιθος το αυγό πωλούνται από κακή έννοιαν οικονομίας. Τα εκ τούτων κέρδη χρησιμοποιούνται δια την πληρωμήν των ιατρών. Και σημειούμεν ότι μαθηταί υποσιτιζόμενοι δεν είναι δυνατόν να είναι καλοί μαθηταί. Λέγουν πολλοί ότι χρειάζεται θάρρος δια να αντικρίση κανείς την χίμαιραν. Χρειάζεται όμως θάρρος όγκου Ιμαλαίων δια να αντικρίση την πραγματικότητα. Την πραγματικότητα αυτήν με το συγγόν πρόσωπον...

Ανάγκη να θρέψωμεν τα παιδιά μας δια να δυνηθώμεν να δημιουργήσωμεν ανθρώπους με εγκεφάλους με σκέψιν διαυγή, με βούλησιν ενεργητικήν... Έχοντας δε υπόψη τας συνθήκας αυτάς η Επιτροπή Μαθητικών Συσσιτίων Κονίτσης απεφάσισεν την ίδρυσιν 19 μαθητικών συσσιτίων εις ισάριθμα σχολεία της περιφέρειας...»²

Η λειτουργία των Μ.Σ. δεν ήταν θεσμός και προνόμιο μόνο της περιφέρειας Κονίτσης, αλλά ένα γενικότερο κίνημα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η σημασία για τη σχολική υγεία και η παιδαγωγική αξία αυτού του κινή-

1. Την έκθεση αυτή τη βρήκα ύστερα από πολύωρη, κουραστική και πολύ σχολαστική έρευνα στα αρχεία της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων. Όπως είναι στους περισσότερους γνωστό το αρχείο του Δημοτικού Σχολείου Δροσοπηγής (πρώην Καντσίκου) πριν από το 1949, λεηλατήθηκε και τελικά καταστράφηκε από ανεγκέφαλους «προοδευτικούς» κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου πολέμου. Αλλά και αργότερα το αρχείο του σχολείου δεν είχε, δυστυχώς, καλύτερη τύχη...

2. Ανάμεσα στα σχολεία αυτά, φαίνεται, ότι ήταν και το Δημοτικό Σχολείο Καντσίκου.

ματος είναι πολύ μεγάλη. Η λεπτομερής όμως ανάλυσή της εδώ ξεφεύγει από το σκοπό αυτού του άρθρου και γι αυτό θα περιοριστώ να πω δυο λόγια για ό,τι σχετικό διαδραματιζόταν στον ελλαδικό χώρο:

Στη χώρα μας οι πρώτες διστακτικές προσπάθειες για την ίδρυση Μ.Σ. άρχισαν από το 1915 από διάφορα ιδιωτικά Σωματεία και τη διεύθυνση σχολικής υγιεινής αλλά δεν κατέστη δυνατή η καθιέρωσή τους. Το 1927 αποτελεί σταθμό στην ιστορία των Μ.Σ., διότι από το έτος αυτό αρχίζει για πρώτη φορά η συστηματική λειτουργία τους στην Ελλάδα με αριθμό μαθητών 525. Ο αριθμός αυτός αυξάνει από χρόνο σε χρόνο και το έτος 1932-1933 ανήλθε σε 36.000.

Το Κράτος άρχισε να εκδηλώνει έμπρακτα το ενδιαφέρον του από το 1931, όταν διέθεσε για πρώτη φορά κρατική πίστωση εκ δραχμών 2.000.000 και ψήφισε νόμο (Ν.5341/1932), που προέβλεπε τη διάθεση ορισμένου ποσού για τα Μ.Σ. από τη φορολογία καπνού (την εποχή αυτή η καλλιέργεια του καπνού μαζί με αυτήν του βαμβακιού αποτελεί το 80% της γεωργικής μας παραγωγής στην Ελλάδα).

Από το σχολικό έτος 1937-1938 αρχίζει η δεύτερη περίοδος των Μ.Σ. Η οργάνωσή τους τώρα είναι πιο συστηματική, ο θεσμός έλαβε νομική υπόσταση και μονιμοποιήθηκε. Η περίοδος αυτή διήρκεσε μόνο τρία σχολικά έτη, διότι διακόπηκε από την κήρυξη του πολέμου του 1940. Από το 1946 αρχίζει νέα, τρίτη περίοδος των Μ.Σ., η οποία διήρκεσε μέχρι τα τελευταία χρόνια του εικοστού αιώνα.

Τα συσσίτια παρέχονται έναντι μικρού τιμήματος για τους εύπορους μαθητές και δωρεάν για όσους δε μπορούν να καταβάλλουν αυτό το τίμημα. Η επιλογή των μαθητών για να λάβουν δωρεάν μέρος στα Μ.Σ. γίνεται από την Εφορεία Μαθητικών Συσσιτίων και τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι εξετάζουν τους κοινωνικούς λόγους (απορία, έλλειψη γονέων, υποσιτισμός κτλ.). Απαγορεύεται η γνωστοποίηση των ονομάτων των μαθητών που σιτιζόταν δωρεάν και η χρησιμοποίηση τροφίμων από το σπίτι κατά την ώρα του φαγητού.

Στο δημοτικό μας σχολείο -της Δροσοπηγής (Καντσίκου)- Μ.Σ. λειτουργούσαν κατά τη δεύτερη περίοδο, δηλαδή, 1937-1940. Περισσότερες λεπτομέρειες δεν έχομε. Εκείνο που γνωρίζουμε είναι ότι οι γονείς μαθητών (μερικοί ή όλοι) κατέβαλαν ένα ποσό για την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων των Μ.Σ., όπως φαίνεται και από μια σχετική απόδειξη της διευθύντριας του σχολείου. Η απόδειξη αυτή γράφει:

«Η κάτωθι υπογεγραμμένη Διευθύντρια του Δημοτικού Σχολείου Καντσίκου Μαρία Βραδή έλαβον παρά του Μουκούλη Ανδρέα κατοίκου Καντσίκου τάς άνω δραχμάς (25) είκοσι πέντε ως καταβολήν του δια το μαθητικόν συσσίτιον και την σχολικήν υγιεινήν δια τον υιόν του.

«Εν Καντσίκω 2-10-1939

«Η Διευθύντρια του Σχολείου / Μαρία Βραδή».

Μετά την κήρυξη του πολέμου του 1940 και κατά τη διάρκεια της Κατοχής το συσσίτιο μαγειρευόταν μεν στον Αμπελιακό αλλά μοιραζόταν και καταναλωνόταν (όπως και το μπουρουνόλαδο) όχι στο σχολείο αλλά στα σπίτια. Θυμάμαι ένα χαρακτηριστικό περιστατικό: Πήγα στον Αμπελιακό και πήρα τη μερίδα μου του φαγητού (πατάτες γιαχνί) μέσα σε μια παλιά караβάνα. Την ώρα εκείνη χτύπησε η καμπάνα στον Αθανάση και ο καμπανοκρούστης-τελάλης φώναζε με στεντόρεια φωνή: «έρχονται οι Γερμανοί..., έρχονται οι Γερμανοίοιοιοι...». Τότε όλοι σκορπίσαμε φοβισμένοι. Εγώ, τρέχοντας προς το σπίτι, δεν παρέλειπα να... «χάφτω» και καμιά ζεματιστή πατάτα από την караβάνα... Έφτασα λαχανιασμένος... Χωθήκαμε εγώ και η μάνα μου στο κατώ και στρωθήκαμε στο φαγητό με τ' αυτιά τεντωμένα προς το δρόμο. Φάγαμε γρήγορα-γρήγορα τις λιγοστές πατάτες από την караβάνα και περιμέναμε. Οι ώρες περνούσαν και Γερμανοί δεν φαινόταν. Αργά το απόγευμα βγήκαμε από τον... κρυσώνα μας και μάθαμε πως οι Γερμανοί πέρασαν από το ποτάμι με κατεύθυνση προς το Επταχώρι αλλά δεν ανέβηκαν στο χωριό μας.

Κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου τα συσσίτια διακόπηκαν, γιατί η περιοχή ήταν ανταρτοκρατούμενη και δεν ήταν εφικτό να φθάσουν στο χωριό τα τρόφιμα.

Τα Μαθητικά Συσσίτια λειτούργησαν ξανά μετά τη λήξη και του Εμφυλίου το 1949.

Στη δεκαετία του '50 προσφερόταν μόνο πρωινό ρόφημα και «κίτρινο» τυρί. (Η αναλογούσα σε κάθε μαθητή ποσότητα ημερησίως από κάθε είδος ήταν: Γάλα 10 δράμια. Τυρί 10 δράμια. Ζάχαρη 3 δράμια)³, ενώ από τη δεκαετία του '60 και στο εξής δινόταν και μεσημβρινό φαγητό.

Το ψωμί, που μοιραζόταν στα συσσίτια, το ζύμωναν εκ περιτροπής - στο σπίτι της η καθεμιά -οι μητέρες των μαθητών, ενώ το μαγείρεμα των φαγητών γινόταν στον Αμπελιακό από αμειβόμενες μαγειρίσες.

Τα μαγειρεία για την παρασκευή και διανομή του ροφήματος αρχικά (πριν από το 1950) λειτουργούσαν στα χαγιάτια του παλαιού σχολείου, που βρίσκονταν στην κεντρική πλατεία του χωριού⁴, ενώ μετά τον πόλεμο ως κουζίνα και εστιατόριο χρησιμοποιούνταν ένα μικρό οίκημα δίπλα στον «Αμπελιακό».

3. Μέχρι την εποχή αυτή ως μέτρο βάρους στην αγορά χρησιμοποιούνταν η «οκά», που υποδιαιρούνταν σε 400 δράμια και αντιστοιχούσε σε 1280 γραμμάρια. Από εκεί βγήκε και η φράση: «τα έχει τετρακόσια», όταν λέγεται για κάποιον που έχει «σώας τας φρένας». Με την καθιέρωση του κιλού ως μέτρου βάρους, παρατηρήθηκε μια αύξηση των τιμών των αγαθών, γιατί οι έμποροι και τότε (όπως τώρα με την κατάργηση της δραχμής και την εφαρμογή του ευρώ), βρήκαν την ευκαιρία να αισχροκερδήσουν σε βάρος του φτωχού λαού. Και ξέρετε πώς; Με το να πωλούν το προϊόν ενός κιλού κιλού (1000 γραμμάρια), όσο πωλούσαν προηγουμένως μία οκά (1280 γραμμάρια).

4. Τα χαγιάτια αυτά τα χρησιμοποίησαν ως μαγειρεία και οι Ιταλοί κατά τον πόλεμο του 1940.

Τη σχολική χρονιά 1966 στο Δημοτικό σχολείο Δροσοπηγής σιτίζονταν εκατό (100) άτομα (96 μαθητές και 4 μέλη του προσωπικού) και κατανάλωσαν (όπως αναγράφονται στο βιβλίο αποθήκης τροφίμων Μ.Σ., τα εξής είδη φαγητών και τις αντίστοιχες ποσότητες. (Μέσα σε παρένθεση η ποσότητα κάθε μερίδας σε κιλά και γραμμάρια):

Φασόλια: 189,00 κιλά (100). Πατάτες: 540,00 κιλά (300). Βακαλάος: 226,8 κιλά ή 226 τεμάχια (120). Ζάχαρη: κιλά 110,50 (10). Κακάο: 16,605 κιλά (1,5). Γάλα: 298,890 κιλά (27). Σπορέλαιο: 274,466 κιλά (90). Τοματοπολτός: 55,350 κιλά (5). Ζυμαρικά: 288,00 κιλά (80). Πλιγούρι: 145,200 κιλά (80). Κρεμμύδια: 125,010 (9 ή 40)⁵ Άλας: 27,540 κιλά (3). Άλευρον-Άρτος: 2068 αλεύρι ή 2729,7 κιλά ψωμί (240).

Οι προσωπικές θύμισες για τα Μ.Σ. στο Δημοτικό σχολείο Δροσοπηγής είναι αποσπασματικές γιατί ήμουν πολύ μικρός και με κενά, ίσως, σε κάποιες λεπτομέρειές τους. Ζητώ συγγνώμη γι αυτό και επιείκεια στην κρίση των αναγνωστών μας. Περισσότερες πληροφορίες και περιστατικά σχετικά με τη λειτουργία των Μ.Σ. στο σχολείο της Δροσοπηγής (Καντσιώτικου), θα έχουν να μας δώσουν, πιστεύω, οι συνάδελφοι που υπηρέτησαν στο σχολείο μας και παραβρέθηκαν το

καλοκαίρι στις εκδηλώσεις για τα τριάντα χρόνια από την ίδρυση της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών.

Τα μαθητικά συσσίτια, όταν ήταν συνδεδεμένα με την όλη σχολική ζωή, αποτελούσαν συν τοις άλλοις εκπαιδευτικό θεσμό μεγάλης σημασίας και όχι φιλανθρωπία. Η ωφέλεια που παρεχόταν από αυτά στους μαθητές δεν ήταν μόνο υλική, ήταν και πνευματική και ηθική. Διότι με την εξασφάλιση της σωματικής ευεξίας ζωογονούνται και οι πνευματικές λειτουργίες. Εξάλλου η κοινή συνεστίαση, επιδρά στο ήθος τους και καλλιεργεί τις αρετές της τάξης, της καθαριότητας, της αλληλοβοήθειας, της πειθαρχίας, του σεβασμού, της φιλίας, της αγάπης, της συνεργασίας, και της κοινωνικότητας⁶. Επί πλέον δινόταν και στους εκπαιδευτικούς η ευκαιρία να γνωρίσουν καλύτερα τους μαθητές τους.

Θωμάς Α. Μουκούλης 2006

5. Εννέα (9) γραμμάρια ανά μερίδα υπολογίζονται στο φαγητό ως καρύκευμα ενώ τα σαράντα (40) όταν μαγειρεύεται ο βακαλάος «πλακί».

6. βλ. Μεγάλη Παιδαγωγική Εγκυκλοπαίδεια, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1962, τομ. Ε', σ. 143)

ΦΩΤΟΘΗΚΗ

Γεώργιος Δημητρούλης (1888 - 1974)

Ο βαθυστόχαστος αυτός άνθρωπος σε μικρή ηλικία ξενιτεύτηκε στο Άγιο Όρος και αργότερα ταξίδεψε τρεις φορές στην Αμερική. Επιστρέφοντας παντρεύτηκε την Μαρία Μακρή και απέκτησαν 8 παιδιά. Ασχολήθηκε με το εμπόριο και υπήρξε κάτοχος του παντοπωλείου "Η Ειλικρίνεια". Προικισμένος με γνώσεις και ιδιαίτερα στον τομέα της βαφής όπου οι νοικοκυρές έσπευδαν να αγοράσουν μπογιές με απόλυτη εμπιστοσύνη. "Ο Μπάρμπα - Γιώργος" όπως τον αποκαλούσαν διετέλεσε κατά καιρούς πρόεδρος του χωριού και στις ζοφερές εκείνες μέρες του σπαραγμού διέσωσε την ζωή ούκ ολίγων.

Μαρία Δημητρούλη (1896 - 1965)

Η καλοσυνάτη "Κάκω-Μαρία" γνωστή για τις ευεργεσίες της και την καλοκάγαθη διάθεση, αγαπήθηκε από την Καντιώτικη κοινωνία. Υπήρξε κλασικό παράδειγμα συζύγου και μητέρας.

Το σχόλιο και τη φωτογραφία, μας παραχώρησε ο συγχωριανός μας Νίκος Δημητρούλης, ένα από τα 8 τέκνα του ζεύγους Δημητρούλη.

Φωτογραφία του 1930, του δημοτικού σχολείου του χωριού μας σε προχωρημένο στάδιο της κατασκευής του. Κάτω δεξιά διαβάζουμε: "Τριτάξιο Δημοτικό Σχολείο. Εγέρθηκε Δαπάνης Αμερικανικής Αδελφότητας Καντιωτών 1930".

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την ανέγερση του σχολείου, μας δίνει ο εκπαιδευτικός συγγραφέας μας Θωμάς Μουκούλης σε προηγούμενο δημοσίευσμά του στο 4ο τεύχος του περιοδικού μας. Από στοιχεία και πληροφορίες που συγκεντρώσε, από διάφορες πηγές, αποδελτιώσαμε τα πιο βασικά: **Χρονολογία θεμελίωσης:** 1930, με σχέδιο των αρμοδίων αρχών. **Χρονολογία αποπεράτωσης:** 1933. **Τρόπος ανέγερσης:** α) Με συνδρομές των εν Αμερικής Καντιωτών με 135.000 δρχ., β) Δια κρατικής χορήγησης με 70.000 δρχ. **Επικεφαλής μαστόροι, οι συγγραφέαί μας:** Κώστας Βελλάς, Γιώργος Κοτσίνας, Γιώργος, Βασίλης & Γιάννης Κρούλης, Δημήτρης Παπαδημητρίου, Πέτρος Καραγκούνης, Θωμάς Τζίμας και Δ. Τζοφολούλης.

Η φωτογραφία είναι από το αρχείο Δέση Καρβέλη / αναδημοσίευση από την εφημερίδα "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ".

Επίκαιρα νέα
για τους συγχωριανούς μας της Αθήνας
και του λεκανοπεδίου Αττικής

- Η Επιτροπή Αθήνας ευχαρίστως γνωστοποιεί στα μέλη και στους φίλους της Αδελφότητας ότι ο ετήσιος χορός των Αθηνών θα πραγματοποιηθεί το **Σάββατο 24.02.2007** το βράδυ, σε αίθουσα του ξενοδοχείου STRATOS VASSILIKOS HOTEL, Μιχαλακοπούλου 114 Ιλίσια. (πλησίον Μεγάρου Μουσικής). Την εκδήλωση θα πλαισιώνει, όπως πάντα, η ορχήστρα του Νίκου & Κώστα Φιλιππίδη.
 - Με βάση και πυρήνα το χορευτικό συγκρότημα της Αδελφότητας Κερασόβου, ξεκινά μία προσπάθεια δημιουργίας μιας ελπιδοφόρας χορευτικής ομάδας από νέους όλων των Μαστοροχωρίων. Σκοπός της, η διάσωση και όσο το δυνατόν ορθότερη παρουσίαση των εθίμων, χορών και τραγουδιών της περιοχής μας. όσοι νέοι της Δροσοπηγής, από 17 έως 35 περίπου ετών, μένουν στην Αθήνα και ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν και να στηρίξουν αυτή την πρωτοβουλία καλούνται να επικοινωνήσουν με το συγχωριανό μας Βασίλη Ζιώγα (210 7011014, 6974 923213, bill76@otenet.gr).
 - Μετά την μεγάλη επιτυχία του σεμιναρίου τοπικών παραδοσιακών χορών που έλαβε χώρα το καλοκαίρι στα χωριά μας, μέρος του οποίου πρόσφατα προβλήθηκε στην τηλεόραση της ET3, ένα ακόμη σεμινάριο αφιερωμένο στην μουσικοχορευτική παράδοση της περιοχής της Κόνιτσας πραγματοποιείτε στις **10 & 11 Φεβρουαρίου 2007 στην Αθήνα**. Το σεμινάριο οργανώνεται από το ΙΔΡΥΜΑ ΖΥΣΗ και απευθύνεται σε χοροδιδασκάλους, αλλά και απλούς λάτρεις της παράδοσης, που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν τους χορούς και τα τραγούδια των μαστοροχωρίων. Πέραν των μαθημάτων χορού, θα πραγματοποιηθεί και παραδοσιακό γλέντι με τοπικές ορχήστρες από τα μέρη μας.
Πληροφορίες: Περικλής Κώτσης 6977 259916, 210 6815685.
-

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας παροτρύνει τους νέους του χωριού μας να συμμετάσχουν στην προσπάθεια συγκέντρωσης και καταγραφής ιστορικού, λαογραφικού και εν γένει πολιτιστικού υλικού μέσα από τις αφηγήσεις και μνήμες των παλαιότερων συγχωριανών μας, ώστε να δημιουργηθεί μια παρακαταθήκη μνήμης και αυτογνωσίας για τις νεότερες και μελλούμενες γενεές.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

Μάνου Κατράκη 28, 56533 Πολίχνη, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310587972, 2310668055, Fax: 2310587972
www.drosopigi.com - email: info@drosopigi.com